

**GYŐR MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK
K Ö Z G Y Ű L É S E**

1/2018. (I. 26.)

J E G Y Z Ő K Ö N Y V

Készült: Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 2018. január 26-án 10:00 órára összehívott és 10:02 órakor megkezdett ülésén.

Jelen vannak: Borkai Zsolt polgármester,
Dr. Somogyi Tivadar alpolgármester,
Dr. Fekete Dávid alpolgármester,
Radnóti Ákos alpolgármester,

Bárány István, Borsi Róbert, Diligens Tibor, Fodor Roland, Dr. Gancz Tamás, Hajszán Gyula, Juhász István, Kalmár Ákos, Kovács Tamás, Pollreisz Balázs, Rózsavölgyi László, Dr. Sik Sándor, Szabó Jenő, Szeles Szabolcs, Takács Krisztián, Takács Tímea, Varga Márk

Távolmaradását előzetesen jelezte: Glázer Tímea képviselő

Távolmaradását előzetesen nem jelezte: Dr. Dézsi Csaba András képviselő

Várható késését jelezte: Dr. Neupor Zsolt képviselő

Jelen vannak továbbá:

Dr. Lipovits Szilárd jegyző,
Dr. Csörgits Lajos aljegyző,

Páternoszter Piroska, a Modern Városok Program biztosa,
Nagy Tamás, a Gazdálkodási Főosztály vezetője,
Füke Péter, a Településfejlesztési Főosztály vezetője,
Szombati-Serfőző Eszter, a Kulturális és Sport Főosztály vezetője,
Dr. Domanyik Eszter, a Városmarketing és Programszervezési Főosztály vezetője,
Panker Mihály, a Humánpolitikai Főosztály vezetője,
Mező Tímea, az Adóügyi Osztály vezetője,
Varga Zoltán Ákos, az Ellenőrzési Osztály vezetője,
Stipkovits Tamás, az Építéshatósági Osztály vezetője,
Hermann-né Gesztrich Nikoletta, a Kulturális Osztály vezetője,
Dr. Horváth Tamás, az Igazgatási Osztály vezetője,
Szabóné Vörös Ágnes, a Népjóléti Osztály vezetője,
Bodorné Mózes Ágota, az Oktatási Osztály vezetője,
Hoffmann Judit, a Sport Osztály vezetője,
Dr. Luksics Balázs, a Vagyongazdálkodási Osztály vezetője,
Révi Zsolt városi főépítész,
Gyertyás János, a Városfejlesztési Osztály vezetője,

Sági Géza, a GYŐR-SZOL Zrt. elnök-vezérigazgatója,
Prédl Antal, a GYMJV Útkezelő Szervezet vezetője,

Truka István, a Közterület Felügyelet és Mezei Őrszolgálat Győr vezetője,

a sajtó munkatársai, valamint
1 fő érdeklődő állampolgár.

Borkai Zsolt polgármester: Köszönti a Közgyűlés résztvevőit és az érdeklődő állampolgárokat.

Kéri, hogy a képviselők a létszám megállapítása érdekében gombnyomással jelezzék jelenlétüket. Megállapítja, hogy az ülésen 20 képviselő - a megválasztott képviselők több mint fele - megjelent, tehát a testület határozatképes, az ülést megnyitja. Távolmaradását előzetesen Glázer Tímea képviselő asszony jelentette be, várható késését jelezte dr. Neupor Zsolt képviselő úr.

A mai ülés tervezett napirendjét a kiküldött meghívó tartalmazza. Az ülés előtt kiosztásra került az 1. napirendi ponthoz tartozó *A közterület használatával kapcsolatos szabályokról* című rendelettervezet módosítása, valamint a 3. napirendi ponthoz a *Javaslat a parkolóhelylétesítés szabályairól szóló önkormányzati rendelethez* kapcsolódó módosítás.

Kiosztásra került még a *Javaslat a győri 2907/4 hrsz.-ú ingatlan ingyenes önkormányzati tulajdonba vételének kezdeményezésére* című előterjesztés, melyet 11. napirendi pontként javasol napirendre venni, valamint a *Javaslat a civil élettel kapcsolatos véleményalkotásra* című előterjesztés, melyet 12. napirendként javasol napirendre venni.

Végül kiosztásra került a *Javaslat országgyűlési egyéni választókerületi választási bizottságok tagjainak* megválasztására című előterjesztés, melyet 13-as sorszámmal, zárt ülés keretében javasol napirendre venni.

Kéri, hogy akinek a napirendi pontokkal kapcsolatban észrevétele vagy más javaslata van, jelezze!

Juhász István képviselő: Javasolja, hogy a kiosztott „Javaslat a civil élettel kapcsolatos véleményalkotásra” címet viselő, 12. napirendi pontként tárgyalásra kerülő napirendi pontot, melyet a bizottságok nem tárgyaltak meg, vegyék le a napirendről.

Borkai Zsolt polgármester: További hozzászóló nem lévén, szavazásra bocsátja Juhász István képviselőtársa módosító indítványát a 12. napirendi pont levételéről. Megállapítja, hogy a Közgyűlés - melynek létszáma 20 fő - 3 igen, 17 nem és 0 tartózkodó szavazattal a módosító indítványt nem fogadta el.

Ezt követően szavazásra bocsátja az általa előterjesztett és szóban kiegészített napirendet. Megállapítja, hogy a Közgyűlés - melynek létszáma 20 fő - 17 igen, 3 nem, 0 tartózkodó szavazattal a napirendet elfogadta.

A KÖZGYŰLÉS 2018. I. 26-I ÜLÉSÉNEK NAPIRENDJE

1/2018. (I. 26.) Kgy. határozat

Győr Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése az alábbiak szerint fogadja el a 2018. január 26-i ülésének napirendjét:

1. Javaslat Győr Megyei Jogú Város Településképi Arculati Kézikönyvének és településképi rendeletének, valamint a kapcsolódó rendeletek elfogadására
Előterjesztő: Borkai Zsolt polgármester
2. Javaslat a Győri Építési Szabályzatról (GYÉSZ-ről) és Győr Szabályozási Tervéről szóló 1/2006. (I. 25.) Ök. rendelet módosítására
Előterjesztő: Révi Zsolt városi főépítész
3. Javaslat a parkolóhely-létesítés szabályairól szóló önkormányzati rendelet elfogadására
Előterjesztő: Borkai Zsolt polgármester
4. Javaslat a köztemetőkre vonatkozó díjak felülvizsgálatára
Előterjesztő: Gazdasági és Tulajdonosi Bizottság
5. Javaslat elővásárlási jogról történő lemondásra a győri 6889 hrsz.-ú ingatlan vonatkozásában
Előterjesztő: Gazdasági és Tulajdonosi Bizottság
6. Javaslat a győri 5779 hrsz.-ú ingatlan megvásárlására
Előterjesztő: Gazdasági és Tulajdonosi Bizottság
7. Javaslat a Rába Quelle Gyógy- Termál- és Élmenyfürdő felújítására, fejlesztésére, a Rába Quelle Kft. által befizetett bérleti díj felhasználására
Előterjesztő: Borkai Zsolt polgármester
8. Javaslat a Dr. Kovács Pál Könyvtár és Közösségi Tér igazgatóhelyettesének megbízásához egyetértési jog gyakorlására
Előterjesztő: Borkai Zsolt polgármester
9. Tájékoztató a Közgyűlés által a polgármesterre átruházott hatáskörben hozott határozatokról
Előterjesztő: Borkai Zsolt polgármester
10. Tájékoztató a bizottságok átruházott hatáskörben hozott határozatairól
Előterjesztő: Borkai Zsolt polgármester
11. Javaslat a győri 2907/4 hrsz.-ú ingatlan ingyenes önkormányzati tulajdonba vételének kezdeményezésére
Előterjesztő: Borkai Zsolt polgármester
12. Javaslat a civil élettel kapcsolatos véleményalkotásra
Előterjesztő: Borkai Zsolt polgármester
13. Javaslat országgyűlési egyéni választókerületi választási bizottságok tagjainak megválasztására
Előterjesztő: Borkai Zsolt polgármester

Felelős: polgármester

Határidő: azonnal

1. NAPIRENDI PONT:

JAVASLAT GYŐR MEGYEI JOGÚ VÁROS TELEPÜLÉSKÉPI ARCULATI KÉZIKÖNYVÉNEK ÉS TELEPÜLÉSKÉPI RENDELETÉNEK, VALAMINT A KAPCSOLÓDÓ RENDELETEK ELFOGADÁSÁRA

(Az előterjesztés a jegyzőkönyv mellékleteként kerül csatolásra.)

Juhász István képviselő: Kérése, hogy az eltérő vélemények, melyek a napirendi pont kapcsán a Fertő-Hansági Nemzeti Parktól és az Építész Kamarától érkeztek, kerüljenek ismertetésre a képviselők előtt is, mert ezek a vélemények nem a nyilvános anyag részei. Kérése, ha ezeket az anyagokat a Közgyűlés tagjai megismerték, csak utána döntsön a testület a kérdéstről. A védett természeti értékekről, valamint a város országosan védett műemlékeiről van szó, így a nem támogató nyilatkozatok ismertetését kéri az illetékesektől.

Dr. Csörgits Lajos aljegyző: Az SZMSZ az eltérő vélemények tárgyalását és elfogadását a Városstratégiai Bizottságra ruházta. A Bizottság az eltérő véleményeket megtárgyalta és úgy értékelte, hogy ami nem lett beépítve az anyagba, azokat elveti. Innentől kezdve a törvényi kötelezettségnek eleget tettek, tehát a Közgyűlés elé úgy érkezett meg ez az anyag, hogy az eltérő véleményekről döntött az a Bizottság, melynek erre hatásköre volt. Egyébként az anyagokat a képviselők megkapták, így a képviselőknek lehetősége volt azokat megismerni az illetékes szakosztálynál.

Borkai Zsolt polgármester: Természetesen a képviselőknek lehetőségük van módosító indítvány előterjesztésére, azok a képviselők, akik a Városstratégiai Bizottság tagjai ezt pontosan tudják, amennyiben úgy látják, hogy ezt az előterjesztést ki kell egészíteni, megtehetik.

Juhász István képviselő: Azzal tisztában van, hogy a Városstratégiai Bizottság tagjai megismerhették az eltérő véleményeket, de a Közgyűlés többi tagja nem, ezért kérte a vélemények felolvasását. Tudomása szerint van egy levél, ami ezen vélemények figyelmen kívül hagyását teszi lehetővé, de ezt a levelet sem lehetett megismerni. Kérte a bizottsági ülésen, hogy ezt a levelet küldjék meg számára, de azóta sem érkezett meg részére. Kéri, hogy mindhárom anyag kerüljön ismertetésre most az ülésen, hogy a testület tagjai ezek ismeretében dönthessenek a kérdéstről.

Borkai Zsolt polgármester: Úgy gondolja, az Önkormányzat és a képviselő-testület legfontosabb feladata a törvények betartása. Jelen pillanatban a testület előtt lévő előterjesztés teljesen szabályosan került a Közgyűlés elé. Aki az említett ellenvéleményeket meg akarta ismerni, az megtehetette, hiszen azok nem titkos anyagok. Nem támogatja azt, hogy ezeket a véleményeket ismertessék az ülésen a Közgyűlés tagjai számára.

Juhász István képviselő: Továbbra is aggályosnak tartja, hogy miért kell figyelmen kívül hagyni a Fertő-Hansági Nemzeti Park és az Építész Kamara véleményét. Kérte, hogy küldjék meg részére ezeket a véleményeket, de ez azóta sem történt meg. Ezért kéri, hogy ismertessék ezeket a dokumentumokat a képviselő-testülettel.

Dr. Csörgits Lajos aljegyző: Az Möt. szerint, a képviselőknek joguk van tájékoztatást kérni és az anyagokba betekinteni. A képviselő úr a levél megküldését kérte, amit viszont a törvény

nem ír elő. Tehát a levelet megtekinthette volna, mivel azonban azt kérte, hogy küldjék meg részére, ezt a Mötv. alapján nem volt mód teljesíteni.

Borkai Zsolt polgármester: Minden képviselőnek lehetősége volt arra, hogy a véleményeket megismerje, az iratokba betekintsen. Részéről az ügyet lezártak tekinti.

Juhász István képviselő: Továbbra is azt kéri, hogy mindenki ismerhesse meg a véleményeket tartalmazó leveleket, hogy a testület ezek ismeretében dönthessen a kérdéstről.

Bárány István képviselő: Úgy gondolja, mindenképpen köszönet illeti azokat a hivatali kollegákat, akik részt vettek a Településképi Arculati Kézikönyv összeállításában. Semmi olyan hatósági észrevétel nem érkezett, amit ne értékelte volna a Városstratégiai Bizottság. A Településképi Arculati Kézikönyv tartalmazza, hogy milyen városrészek vannak Győrben és hova szeretne eljutni Győr. Fontos üzenete az anyagnak az összes építést mozgató vállalkozónak az értékörzés, értékteremtés, igényesség és az élıhetőség. Az elmúlt ülésen rendezésre került az új lakások építéséhez szükséges parkolók számának biztosítása. Fontos az is, hogy betartásra alkalmas szankciókat alakítottak ki számos területen. Összességében egy olyan rendelettervezet csomagot fogad el ma a testület, mellyel a benne lévı szankciókkal könnyebben felügyelheti az építkezéseket a városban. A rendeletcsomagot elfogadásra javasolja!

Dr. Sik Sándor képviselő: A Városstratégiai Bizottság minden alkalommal megtárgyalja az eltérı véleményeket és az arra adott válaszokat. Amennyiben Juhász István képviselıtársának ilyen jellegő problémája van, Révi Zsolt városi fıépítész úr vagy a Bizottság titkára minden esetben készséggel áll rendelkezésre. Tekintettel arra, hogy az említett véleményt nem volt szükséges figyelembe venni, ezért nem került a Közgyűlés elé.

Borkai Zsolt polgármester: További hozzászólás nem érkezett a napirendi ponthoz, így elsıként szavazásra bocsátja a Településképi Arculati Kézikönyv elfogadásáról szóló határozati javaslatot. Megállapítja, hogy a Közgyűlés - melynek létszáma 21 fıre módosult - 17 igen, 0 nem, 4 tartózkodó szavazattal a határozatot elfogadta.

2/2018. (I. 26.) Kgy. határozat

Győr Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése a Településképi Arculati Kézikönyvet a melléklet szerint elfogadja.

Felelős: polgármester
Határidő: azonnal

(A határozat melléklete a jegyzıkönyv végén található.)

Borkai Zsolt polgármester: Szavazásra bocsátja a településképi védelméről szóló rendelettervezetet az ülés előtt kiosztott módosítással együtt. Megállapítja, hogy a Közgyűlés - melynek létszáma 21 fı - 17 igen, 0 nem, 4 tartózkodással a rendelet elfogadta.

**GYŐR MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA KÖZGYŰLÉSÉNEK
1/2018. (I. 26.) ÖNKORMÁNYZATI RENDELETE**

A TELEPÜLÉSKÉP VÉDELMEÉRŐL

Győr Megyei Jogú Város Önkormányzatának közgyűlése az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdésében; és a településkép védelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvény 12. § (2) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011.évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 1; 7; 11. pontjaiban foglalt feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

I. Fejezet

Általános rendelkezések

1. Értelmező rendelkezések

1. §

E rendelet alkalmazásában:

1. **Árubemutató:** a saját üzlet előtti árusítás nélküli árukirakodás kizárólag az árukínálat bemutatása céljából; nem minősül árubemutatásnak a zöldség, a gyümölcs és a virág kirakodása a saját üzlet elé.
2. **Árusító hely:** a vendéglátóipari terasz, az üzlet elé kitelepülés és minden közterületi árusítás céljából igénybe vett terület, kivéve a kézből történő árusítást.
3. **Cégér:** a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 08.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kkr.) 2. § 1b. pontjában meghatározott cégér.
4. **Cég- és címtábla:** a vállalkozás azonosítására szolgáló, a vállalkozás székhelye, telephelye vagy fióktelepe bejáratánál, a homlokzat síkjában vagy a kerítésen elhelyezett, egyéb reklámot nem tartalmazó tábla.
5. **Cégfelirat:** Bankautomatán és az építmény homlokzatán elhelyezett, a bankautomata helyére és üzemeltetőjére vonatkozó információt, valamint logót is tartalmazó felirat, tábla.
6. **Cirkuszi tábla:** cirkusz vagy mutatványos reklámozására szolgáló ideiglenesen elhelyezett reklámeszköz.
7. **Citylight:** változó tartalmú reklámok elhelyezésére szolgáló, önálló fényforrással rendelkező, oldalanként legfeljebb 2 m² reklám közzétételére alkalmas felülettel vagy 195,58 cm (77") - 228,6 cm (90") képátlójú, 16:9 arányú álló helyzetű digitális kijelzővel rendelkező reklámeszköz, amelynek szélessége 118 cm, magassága 175 cm.
8. **Cityboard:** olyan lábon álló berendezés, melynek nem ragasztott, hátulról megvilágított reklám közzétételére alkalmas felülete felületenként legalább 6, legfeljebb 9 m², vagy ilyen méretű digitális kijelzővel rendelkezik.
9. **Értékvizsgálat:** megfelelő szakképzettséggel rendelkező személy által készített, a helyi védelem alá helyezéssel szembeni önkormányzati rendelet szakmai megalapozására szolgáló esztétikai, műszaki és történeti vizsgálatot tartalmazó munkarész.

10. Étlaptartó: étlap elhelyezésére szolgáló eszköz, amely lehet vitrin vagy állvány.
11. Falfestés: méretétől függetlenül minden, eredetileg más funkcióra létrehozott építmény vagy létesítmény közterületről látható felületén közvetlenül festéssel készített grafikai mű, amely nem az épület tervezett részeként jött létre. Nem minősül falfestésnek, ha az cégfelirat megjelenítését szolgálja.
12. Fényreklám: reklám megjelenítésére alkalmas led panel, elektromos led állvány, videófal, monitor vagy bármely más vizuális eszköz, ide nem értve a vetített reklámot.
13. Hirdetmény: e rendelet szerint reklámnak nem minősülő közérdekű információ, beleértve a lakossági apróhirdetést.
14. Inváziós fafajták: A fás szárú növények védelméről szóló 346/2008. (XII. 30.) Korm. rendelet 1. sz. mellékletében meghatározott fafajták.
15. Járdareklám: járófelületre (járdára, gyalogútra, kerékpárútra) bármilyen technikával felvitt reklám.
16. Karbantartás: az ingatlan vagy ingóság állagának és rendeltetésszerű használhatóságának, üzemképességének biztosítása érdekében szükséges, rendszeres állagmegóvási, megelőző és javítási, gondozási, tisztántartási munka.
17. Kandeláber reklám: közvilágítási-, villany- vagy telefonoszlopon elhelyezett reklámeszköz és tájékozdást segítő jelzést megjelenítő reklámcélú eszköz; nem minősül kandeláber reklámnak a cirkuszi tábla.
18. Kereskedelmi útirányjelző tábla: vállalkozás gazdasági, kereskedelmi tevékenységet végző telephelyének vagy üzletnek a helyére vonatkozó útirányt jelző, információt adó tábla.
19. Kirakat: az üzlet helyiségével közvetlen kapcsolatban lévő, elsősorban árubemutatásra szolgáló, közterületre néző vagy közterületről látható, üvegezett felületű reklámeszköz.
20. Közterületi árusítás: az adott közterülethez kapcsolódóan üzlettel nem rendelkező kereskedő a külön jogszabályban meghatározott közterületi értékesítés keretében forgalmazható termékének megvételre kínálása.
21. Közterület berendezése: a közterület állandó tartozéka és a közterületen időszakosan, de tartós jelleggel elhelyezett más eszköz, az utcabútort is beleértve.
22. Megállító eszköz: valamely üzlet tevékenységéhez kapcsolódó, kizárólag a tevékenységre vonatkozó, az üzlet bejáratánál vagy a terasz területén vagy annak határán a nyitvatartási idő alatt elhelyezett ideiglenes és mobil eszköz, amely lehet egy- vagy kétoldalú tábla vagy egyéb eszköz.
23. Mezőgazdasági kert: ingatlan-nyilvántartási jogszabály szerinti volt zártkert.
24. Molinó: nem merev anyagból készült hordozófelülettel rendelkező ideiglenes reklámeszköz, amely falra vagy más tartószerkezetre van rögzítve.
25. Nyírt sövény: rendszeresen (évente legalább 1-2 alkalommal) formára visszametszett és 2 métert meg nem haladó magasságú, vonal mentén, rendszerint kötésben telepített cserje- vagy fenyősor.

26. Önkormányzati közutak kezelője: Győr Megyei Jogú Város Útkezelő Szervezete.
27. Reklámvitrin: az üzlet helyiségével közvetlen kapcsolatban nem lévő legalább részben üvegezett felületű reklámeszköz.
28. Rendezvény: sport-, kulturális, karitatív, családi, oktatási, szociális, egészségügyi, állami, önkormányzati esemény, állami, önkormányzati, egyházi ünnepség, fesztivál, alkalmi és ünnepi vásár.
29. Sarki üzlet: az az üzlet, amelynek legalább két eltérő közterületre nyíló bejárata vagy kirakata van.
30. Szórólap: a gazdasági reklámtörvény szerint reklámnak minősülő bármilyen formában előállított irat, ide nem értve a sajtóterméket.
31. Totemoszlop: egy vagy több vállalkozás cégérét vagy cégtábláját tartalmazó torony- vagy oszlopszerű reklámeszköz. Nem minősül totemoszlopnak az üzemanyag-töltő állomás területén elhelyezett cégjelzést és üzemanyagát tartalmazó tábla, továbbá az autóbuszos közlekedéshez kapcsolódó és a City bike rendszer részét képező ún. totemoszlop.
32. Tulajdonos: Ingatlan vagy ingó dolog tulajdonosa, vagyonkezelője, használója, hasznélvezője.
33. Utcabútor: a településkép védelméről szóló törvény reklámok közzétételével kapcsolatos rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 104/2017. (IV. 28.) Korm. rendelet 1. § 19. pontja szerinti berendezés.
34. Üzlet: kereskedelmi vagy szolgáltató tevékenység folytatása céljából létesített vagy használt épület, önálló rendeltetési egységet képező épületrész, ideértve az elsődlegesen raktározás, tárolás célját szolgáló olyan épületet vagy épületrészt is, amelyben kereskedelmi vagy szolgáltató tevékenységet folytatnak.
35. Üzlet elé kitelepülés: üzlettel rendelkező kereskedő közterületi árusítása az üzlete homlokzatával érintkező területen.
36. Üzletfelirat: az üzlet nevét az üzlet homlokzati síkjában, a betűket külön-külön festett vagy szerelt formában feltüntető felirat vagy tábla.
37. Vállalkozás: a gazdasági reklámtevékenység alapvető feltételeiről és egyes korlátairól szóló 2008. évi XLVIII. törvény (a továbbiakban: reklámtörvény) szerinti fogalom.
38. Vendéglátóipari terasz: közterületen kialakított, vendéglátó üzlethez tartozó fogyasztótér.
39. Vázlattevény: a megértéshez szükséges műszaki tervdokumentáció, amely minden esetben megegyezik az eljárás által előírt műszaki tartalommal azzal a különbséggel, hogy a tervek kidolgozottsága elsősorban a koncepció, beépítés, tömegformálás, a településképi szempontból meghatározó részek vonatkozásában teljes.
40. Vetített reklám: optikai készülékkel megjelenített, információt közvetítő reklám.

41. Zöldterületek kezelője: Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata (a továbbiakban: önkormányzat) által megbízott GYŐR-SZOL Győri Közszolgáltató és Vagyongazdálkodó Zrt. (a továbbiakban: GYŐR-SZOL Zrt.).

II. Fejezet **A helyi védelem alapvető szabályai**

2. §

Az 1. mellékletben meghatározott terület helyi területi védelem alatt áll (a továbbiakban: védett terület).

3. §

A 2. mellékletben meghatározott épített érték helyi egyedi védelem alatt áll (a továbbiakban: védett érték).

2. A védetté nyilvánítás és a védelem megszüntetése

4. §

(1) A helyi védelem alá helyezést, annak megszüntetését bármely természetes vagy jogi személy írásban kezdeményezheti a települési főépítésznél (a továbbiakban: főépítész).

(2) A védetté nyilvánításra irányuló kezdeményezés:

- a) az építmény vagy védendő terület pontos megnevezését, szükség esetén körülhatárolását,
- b) a pontos hely megjelölését (utca, házszám és helyrajzi szám), szükség esetén helyszínrajzzal,
- c) fotódokumentációt,
- d) a kezdeményező nevét, elérhetőségét,
- e) műalkotás esetén az alkotó azonosításához szükséges adatait és a
- f) a kezdeményezés indokolását tartalmazza.

(3) A helyi védelem megszüntetésére irányuló kezdeményezés:

- a) a védett érték megnevezését, azonosító adatait,
- b) a védelem törlésével kapcsolatos javaslat rövid indokolását és
- c) a kezdeményező nevét, elérhetőségét tartalmazza.

(4) Amennyiben a kezdeményezés hiányos, és a kezdeményező a polgármester felhívására azt nem egészíti ki, vagy a főépítész szakmai véleménye az értékvizsgálatot nem javasolja, a kezdeményezést a polgármester visszautasítja.

5. §

(1) A védetté nyilvánításnak és a helyi védelem megszüntetésének a szakmai előkészítése a főépítész feladata. A főépítész a kezdeményezés benyújtásától számított 90 napon belül meghozott szakmai véleménye alapján a helyi védelemmel kapcsolatos döntés megalapozása érdekében értékvizsgálatot készítet vagy a polgármesternek a kezdeményezés visszautasítását javasolja.

(2) Az értékvizsgálat a 3. melléklet szerinti tartalommal készül el.

6. §

(1) Az értékvizsgálattal rendelkező kezdeményezésekről a főépítész szakmai véleménye alapján a közgyűlés évente egyszer dönt.

(2) A védetté nyilvánításról vagy a helyi védelem megszüntetéséről a döntés meghozatalától számított 15 napon belül a polgármester

- a) a kezdeményezőt,
 - b) az épített érték tulajdonosát és
 - c) a helyi örökségvédelmi hatóságot
- írásban értesíti.

3. A védett értékhez kapcsolódó kötelezettségek

7. §

(1) Ha jogszabály másként nem rendelkezik, a védett érték karbantartása, állapotának megóvása, rendeltetésének megfelelő használata a tulajdonos kötelezettsége.

(2) A tulajdonos kikéri a védett érték építésére, bővítésére, átalakítására irányuló építési, összevont vagy fennmaradási engedélyezési eljáráshoz a polgármester településképi véleményét.

(3) A védett értéket érintő építési engedélyhez nem kötött építési tevékenység, rendeltet módosítás és reklámelhelyezés tekintetében bejelentési eljárás lefolytatása szükséges.

4. A védett értékek nyilvántartása

8. §

(1) A védett értékekről az önkormányzat a polgármester útján naprakész nyilvántartást vezet, amelybe bárki betekinhet.

(2) A nyilvántartás

- a) a védett érték megnevezését, nyilvántartási számát,
- b) azonosító adatait, helymeghatározását (utca, házszám és helyrajzi szám),
- c) a védett érték fotóját, helyszínrajzát,
- d) a védelem indokolását,
- e) védett érték rendeltetését és
- f) a helyi védelmet megállapító önkormányzati rendelet számát tartalmazza.

(3) Az újonnan védetté nyilvánított védett érték egységes kivitelű, a védelem tényét tartalmazó táblával való jelöléséről az önkormányzat gondoskodik a GYŐR-SZOL Zrt. útján.

5. Önkormányzati támogatási és ösztönző rendszer

9. §

(1) A védett értékek és a műemléki jelentőségű területeken lévő ingatlan felújításához, karbantartásához az ingatlan-nyilvántartás szerinti tulajdonos, hasznélvező, vagy hozzájárulásával az ingatlan bérlője, használója részére az önkormányzat - az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról szóló 1407/2013/EU bizottsági rendelet (a továbbiakban: bizottsági rendelet) rendelkezéseit betartva - támogatást nyújthat (a továbbiakban: városképi támogatás) a polgármester által jóváhagyott pályázati kiírás szerint.

- (2) A városképi támogatás előirányzatát az önkormányzat az éves költségvetésében biztosítja.
- (3) A beérkezett pályázatok alapján a főépítész szakmai véleményének meghallgatása után az önkormányzat szervezeti és működési szabályzatában meghatározott jogosult döntése alapján nyújtható támogatás.
- (4) Amennyiben a kedvezményezett a városképi támogatást az érintett ingatlan tekintetében európai uniós versenyjogi értelemben vett gazdasági tevékenységhez kapja, abban az esetben a részére nyújtható vissza nem térítendő támogatás csekély összegű támogatásnak minősül, amely kizárólag a bizottsági rendelet (HL L 352, 2013. 12.24. 1.o) szabályai alapján nyújtható.
- (5) A pályázati kiírás tartalmazza a bizottsági rendelet előírásainak megfelelő részletszabályokat.

6. A védett területre vonatkozó területi építészeti követelmények

10. §

- (1) A védett terület műemléki jelentőségű területen kívüli részén is őrzendő a kialakult telekszerkezet. Az összevont belső udvarú tömbben az új beépítés tagolása követi az eredeti telekszerkezetet.
- (2) Közterület burkolata és berendezése a védett területen lévő épületek jellegéhez és az utcaképhez igazodva alakítandó ki.
- (3) Az építési tevékenységgel érintett építmény szélességi és hosszanti méretének aránya a védett területre jellemző arálynak felel meg.
- (4) A védett érték jellegzetes tömege, formája, alapvető léptéke, karaktere és más épületekhez való tömbszerű kapcsolódása eredeti arányban fenntartandó, eltérni tőle csak a településképi véleményben írt feltételek betartásával, valamint az egyenértékűség biztosításával lehet.

11. §

- (1) A helyi területi védelemmel érintett, valamint műemléki jelentőségű területen vendéglátóipari terasz kialakításakor a következő előírás alkalmazandó:
- a) dobogó, emelvény, fa-, műfű vagy egyéb burkolat építése, kihelyezése csak abban az esetben megengedett, ha a közterület burkolatának kialakítása és lejtési feltételei nem teszik azt másképp lehetővé,
 - b) a vendéglátóipari teraszon lévő bútor, berendezés stílusában, anyagában és színezésében illeszkedik a környezethez, könnyen tisztítható és mozgatható, valamint biztonságos,
 - c) a napellenző és árnyékoló szerkezet (a továbbiakban: napellenző) csak az örökségvédelmi hatóság előzetes szakhatósági állásfoglalásával vagy településképi bejelentés alapján helyezhető el,
 - d) a napellenző ernyőjének legalsó pontja legalább 2,20 méter magasságban helyezkedik el,
 - e) a napellenző textil típusú anyagú és natúr, ekrű vagy bézs színű. A napellenző lelógó, függőleges részén legfeljebb 30 cm magasságú üzletfelirat helyezhető el, valamint
 - f) a vendéglátóipari terasz lehatárolása csak felületkezelt alumínium szerkezetű, üveg vagy plexi betétes szélfogó paravánnal lehetséges. A szélfogó paraván magassága nyáron legfeljebb 120 cm, télen legfeljebb 180 cm magasságú lehet.
- (2) A vendéglátóipari terasz zárttá nem tehető sem egy, sem több oldalról; továbbá sem ideiglenesen sem véglegesen le nem zárható.

(3) A vendéglátóipari üzlet - függetlenül attól, hogy rendelkezik terrasszal vagy nem - egy darab megállító táblát elhelyezhet a 70. § (2)-(4) bekezdésében foglaltak szerint.

(4) A vendéglátóipari üzlet jogosult bejáratonként 2 db étlaptartó vitrint elhelyezni, továbbá a bejáratainak számával megegyező számú étlaptartó állványt is.

12. §

Az árusító hely kialakítása csak úgy megengedett, ha

a) az a járda gyalogossávját 1,50 méternél kisebbre nem csökkenti, valamint

b) gyalogos utcában az árusító hely helyfoglalása mellett legalább 3,00 méter széles szabad sávot biztosít, amelybe semmilyen berendezés, növényzet vagy egyéb akadály nem nyúlik bele.

13. §

Árubemutató eszköz a saját üzlet homlokzatától számított legfeljebb 1 méter széles, 1 méter hosszú, 1,8 méter magas területen helyezhető el.

14. §

(1) Üzlet elé kitelepülés céljára az üzlet homlokzatától számított legfeljebb 1 méter széles, 1 méter hosszú, 1,8 méter magas terület vehető igénybe.

(2) Zöldséget, gyümölcsöt vagy virágot forgalmazó kereskedő esetén az (1) bekezdéstől eltérő terület vehető igénybe a közterület-használati szerződésben foglaltak szerint.

7. A védett területre vonatkozó egyedi építészeti követelmények

15. §

(1) Az építmény homlokzatán megjelenő egyéb felület és szerkezet inhomogén - az építmény anyaghasználatával összhangban nem álló vagy a homlokzat egészéhez nem illő - módon nem színezhető.

(2) Az egységes utcaképi megjelenés érdekében a homlokzat részleges festése, színezése nem megengedett a (3) bekezdés kivételével.

(3) Az épület földszinti homlokzata önállóan is felújítható településképi bejelentési eljárás lefolytatásával, amennyiben a teljes homlokzatra elkészített színezési terv jóváhagyásra kerül az eljárás során, és a tulajdonos vállalja az épület homlokzatának öt éven belüli felújítását a terv jóváhagyásától számítva.

16. §

(1) Közterületről vagy közhasználatra megnyitott területről látható homlokzaton és tetőfelületen antenna vagy más hírközlési berendezés, valamint szellőző, klíma berendezés és a légtechnikai berendezések kültéri egysége (a továbbiakban együtt: kültéri klímaberendezés) nem helyezhető el, homlokzati égéstermék-kivezetés nem létesíthető.

(2) A védett területen lévő épület előkertjében, továbbá lakás vagy udvar bejáratára szolgáló kapualj esetében árusítóhely nem létesíthető.

(3) A védett területen építmény építőanyagaként a helyi védelemmel össze nem egyeztethető anyaghasználat nem megengedett.

(4) A védett területen fémkémény nem építhető.

8. A védett értékekre vonatkozó egyedi építészeti követelmények

17. §

(1) A védett érték átalakítása, felújítása, korszerűsítése, bővítése, részleges bontása során az építmény eredeti állapota kerül figyelembevételre. Ennek megfelelően az ilyen építmény építési munkáihoz készült terv műszaki leírásában fényképekkel dokumentálandó az építmény állapota, bemutatásra kerül az építmény építéstörténete és a tervezett munkálatok szükségességének indoklása.

(2) A védett érték eredeti külső megjelenése az értékvizsgálat szerint az e rendeletben foglalt figyelembevételével őrzendő meg és állítandó helyre, mely során az eredeti külső geometriai forma, anyaghatás, színhatás és az épülettartozékok veendő figyelembe.

(3) Ha a védett érték egyes részét, részletét korábban az eredetitől eltérő megjelenésűvé alakították át, az építmény egészére vagy lehatárolható - az átalakított részt is magában foglaló - részegységére kiterjedő felújítás során

a) az eredeti állapotnak megfelelően, vagy

b) ha az átalakított rész eredeti állapotára vonatkozó dokumentum nem lelhető fel, és azt következtetésekkel sem lehet valószínűsíteni, a homlokzatot a megfelelően megmaradt eredeti elemeinek vagy hasonló stílusú épülethomlokzatok, eredeti és analóg formaelemeinek alkalmazásával állítandó helyre.

(4) A védett értéknek minősülő építményt úgy lehet bővíteni, hogy az eredeti építmény tömeg- és tetőformája, színe homlokzati kialakítása, utcaképi szerepe elönytelenül ne változzon, vagy a - bővítéssel elérni kívánt cél eléréséhez szükséges és elégséges mértékű -legkisebb kárt szenvedje. A bővítés a régi építmény formálásával, szerkezetével, anyaghasználatával összhangban valósítandó meg.

(5) A védett érték belső átalakítása – ha az lehetséges – az eredeti szerkezet és belső értékek megtartásával valósítandó meg.

18. §

(1) A védett épületnek a közterületről látható homlokzatán nem helyezhető el a homlokzatot takaró berendezés, szerkezet, továbbá csak településképi véleményezési vagy bejelentési eljárás lefolytatásával változtatható meg:

a) az épület homlokzatának felületképzése,

b) az épület nyílása, portálja, azok elhelyezése a homlokzaton, a nyílás mérete, keretezése, a nyílászáró kialakítása, azok jellegzetes szerkezete, az ablak üvegosztása,

c) a lábazat, lábazati párkány,

d) a függőleges tagolóelemek,

e) a nyitott és zárt erkély; veranda, az azt tartó ácsszerkezet, faragott és fűrészelt díszítőelem,

f) a további díszítőelem,

g) a díszes esőcsatorna, kovácsoltvasból, öntöttvasból készült kitámasztó elem, díszes vonóvas, valamint

h) a tető eredeti héjazata, tetőablak, kémény, eredeti huzatfokozó, szélkakas, zászló, élsarokdíz.

(2) A tető héjazatán a meglévővel azonos módon vörös égetett agyag, mázatlan cserépfedés megengedett. Meglévő palafedés cseréje, felújítása esetén a meglévővel azonos méretű, színű fedés alkalmazandó, ha az lehetséges. A héjazat cseréje esetén egy tetőfelületen csak egyféle fedés helyezhető el, kivéve, ha eredetileg is többféle volt.

(3) Védett érték homlokzata esetében a csatlakozó tetőfelület - a vízvezető rendszert beleértve - legalább a fedési anyag fajtájára kiterjedően megőrzendő.

(4) Hangsúlyos tetőfelépítmény csak az eredeti állapot visszaállításával megengedett, amely korabeli fotóval, képpel vagy tervvel igazolandó.

(5) A nyílászáró szerkezeti átalakítása vagy cseréje esetén a meglévővel azonos anyagú, kiosztású, méretű, formájú, tagolású és színű nyílászáró helyezhető el.

(6) A védett érték elhelyezésére szolgáló telken az értékes táj- és kertépítészeti alkotások megőrzendők.

19. §

(1) A védett épület bontására engedély csak a helyi védelem feloldása után adható ki, kivéve, ha a feloldás megtörténteig az épület fenntartása veszélyezteti az állékonyságot, az élet- vagy vagyonbiztonságot. Az állékonyság, az élet- vagy vagyonbiztonság veszélyeztetettségét a tulajdonos statikai szakvéleménnyel igazolja.

(2) A lebontott védett épület helyén csak az eredeti épülettel azonos tömegű, külső megjelenésében hasonló építészeti megoldású épület építhető, kivéve, ha a területre vonatkozó településrendezési eszköz más irányú beépítést is lehetővé tesz.

20. §

(1) Védett területen és műemléki jelentőségű területen lévő vállalkozás használatában álló építményen, védett értéken a jelen §-ban és a 21. §-ban írt rendelkezéseken túl a 67-69. §-ban meghatározottak szerint helyezhető el vállalkozást népszerűsítő felirat és más grafikai megjelenítés.

(2) Cég- és címtábla, cégér, üzletfelirat kizárólag a homlokzat vagy portál erre alkalmas mezőiben helyezhető el úgy, hogy ne takarja az épület meghatározó építészeti elemét. Épület tetőfelületén üzletfelirat, cég- és címtábla, vállalkozást népszerűsítő egyéb felirat és más grafikai megjelenítés nem helyezhető el. Az egy épületen megjelenő feliratok megjelenésük tekintetében egymással összhangban állnak.

(3) Cég- és címtábla üzletenként 1 db helyezhető el, kivéve a sarki üzletet, ahol közterületenként 1-1 db helyezhető el.

(4) Cégér üzletenként 1 db helyezhető el, kivéve a sarki üzletet, ahol közterületenként 1-1 db helyezhető el.

(5) A cég- és címtábla, cégér és üzletfelirat együttes mérete nem haladhatja meg a vállalkozás használatában álló épület üzletre eső homlokzatának 10%-át.

(6) Az üzletfelirat és cégér önálló fényforrással rendelkezhet vagy külső fényforrással megvilágítható, de villogó fénytechnika, futófény és egyéb fényreklám nem alkalmazható.

(7) Üzletfeliratként, cég- és címtáblaként molinó nem helyezhető el.

(8) Cég- és címtábla, cégér és üzletfelirat csak a tevékenység folytatásának idejére helyezhető el, és ez alatt a tulajdonos gondoskodik annak megfelelő karbantartásáról.

21. §

(1) Kirakatban üzletenként egy fényreklám elhelyezhető településképi bejelentési eljárás lefolytatásával.

(2) Tilos az épület homlokzatát árubemutatás céljából igénybe venni vagy annak felületét eltakarni. A homlokzat takarásának minősül a kinyitható ajtószárnyon, ablakszárnyon történő árubemutatás vagy reklámcélú igénybevétel is.

III. Fejezet

A településképi szempontjából meghatározó területek

22. §

(1) A településképi szempontjából meghatározó területek lehatárolását a 4. melléklet tartalmazza. A területi lehatárolások megegyeznek a településszerkezeti terv jelzett övezeti besorolásának területi lehatárolásaival.

(2) A településképi karakterek és a hozzájuk tartozó építési övezetek az alábbiak:

- a) családházias karakter: falusias lakóövezet (Lf),
- b) kertvárosi karakter:
 - ba) kertvárosias lakóövezet I. (Lke-I) és
 - bb) kertvárosias lakóövezet II. (Lke-II),
- c) kisvárosi karakter:
 - ca) kisvárosias lakóövezet (Lk),
 - cb) településközponti vegyes övezet (Vt) és
 - cc) egyházi központ különleges övezet (Kegy),
- d) nagyvárosi karakter:
 - da) nagyvárosias lakóövezet (Ln),
 - db) központi vegyes övezet (Vk),
 - dc) művelődési központ különleges övezet (Kku),
 - dd) kutatási központ különleges övezet (Kok) és
 - de) egészségügyi központ különleges övezet (Keg),
- e) gazdasági karakter:
 - ea) kereskedelmi szolgáltató övezet (Gksz),
 - eb) mezőgazdasági major övezet (Gmg),
 - ec) vásárok, kiállítások és kongresszusok különleges övezet (Kvk),
 - ed) nagy bevásárlóközpontok és nagyterjedésű, kereskedelmi célú különleges övezet (Kbe) és
 - ee) üzemanyag-töltő állomás különleges övezet (Küz),
- f) ipari karakter:
 - fa) jelentős mértékben zavaró hatású ipari övezet (Gipz),
 - fb) egyéb ipari övezet (Gipe) és
 - fc) kutatás-fejlesztés célú különleges övezet (Kkf),
- g) mezőgazdasági, egyéb és üdülő karakter:
 - ga) mezőgazdasági, egyéb karakter: megújítható energiaforrások építményei különleges övezet (Kme), honvédelmi és belbiztonsági különleges övezet (Kho), hulladékkezelők és lerakók különleges övezet (Khu), nyersanyag-lelőhelyek (bányák) telkeinek, építményeinek különleges

övezete (Kbá), kötőtpályás közlekedési övezet (KÖt), vízi közlekedési övezet (KÖv), légi közlekedési övezet (KÖl) és hírközlési övezet (KÖh), valamint
gb) üdülő: üdülőházas övezet (Üü), hétvégi házas övezet (Üh) és kertés mezőgazdasági övezet (Mk), valamint

h) zöldterületi, táj- és természeti karakter:

ha) zöldterületi karakter: jelentős zöldfelületű intézményterület különleges övezet (Kiz), fürdő és rekreációs célú különleges övezet (Kfü), állat- és növénykertek különleges övezet (Kák), temetők különleges övezet (Kte), nagykiterjedésű, sportolási célú különleges övezet (Ksp), szórakoztatóközpontok, vidámparkok különleges övezet (Kvi), közlekedési épületek különleges övezet (Kkö), közúti közlekedési övezet (KÖu), közforgalom számára megnyitott magánút övezet (KÖm), közlekedési sétáló utca (KÖs), közterület burkolt köztér (Ktb), közterület fásított köztér (KTf), zöldterületövezet (Z) és különleges nagy zöldfelülettel rendelkező parkolóterület (Kzp), továbbá

hb) táji- és természeti karakter: különleges beépítésre nem szánt rekreációs övezet (Knr), védett erdő övezete (Evt), védő erdő övezete (Evö), honvédelmi célokat szolgáló erdő övezete (Eho), gazdasági erdőövezet (Eg), turisztikai erdő övezet (Ee), általános mezőgazdasági övezet (Má), korlátozott használatú mezőgazdasági övezet (Mko), folyó vizek medre és partja (Vf), állóvizek és holtágak medre és partja (Vá), hullámtéri erdők (Ve), a hullámtéri mezőgazdasági területek (Vm), a vízbázisok külső és belső védőterülete (Vvb) és a töltések területe (Vtö).

IV. Fejezet

A településkép szempontjából meghatározó területre vonatkozó területi építészeti követelmények

9. Beépítés telepítési módja

23. §

(1) A már beépült területen a településképre jellemző karakternek megfelelő beépítés követendő azzal hogy:

a) ha a beépítésre tervezett telekkel szomszédos telek meglévő beépítésének beépítési módja eltér az övezetre előírttól, akkor a tervezett beépítés olyan beépítési móddal valósítandó meg, hogy az

aa) segítse a telekhatárokon álló szomszédos épület tűzfalának takarását,

ab) illeszkedjen a környezetéhez, és

ac) ne korlátozza számottevően a szomszéd telek használhatóságát, vagy

b) ha a telek oldalhatárai mentén szomszédos épületek beépítési módja azonos, akkor a tervezett épület is a szerint kerül elhelyezésre, kivéve azt az esetet, ha a telek mindkét oldalhatáron oldalhatáron álló épület áll, mely esetben ikres vagy zárt sorú beépítés is megvalósítható, mérlegelve a rendezett utcakép, a városépítészeti minőség érdekét.

(2) A 10 m-nél kisebb mélységű előkert esetében lehajtó nem építhető, ha a járdatőszint és az épületben elhelyezett gépjárműtároló vagy egyéb célú helyiség padlószintje közötti különbség a 70 cm-t meghaladja.

10. Kerítés kialakítás

24. §

(1) Utcai telekhatáron kerítés legfeljebb 2 m magasságig építhető, kivéve ha e rendelet más magasságot ír elő.

(2) Az utcai telekhatáron 1,20 méternél magasabb tömör kerítés kizárólag előkert nélküli beépítéseknél és Újváros műemléki jelentőségű területén, valamint gazdasági szerepkörű övezetekben létesíthető. Ilyen ingatlan esetén a tömör kerítésből telekhatáronként legfeljebb egy

bejárat (kapu) 2,50 méternél magasabb kerete is kiállhat az övezetben megengedett legnagyobb épületmagasság figyelembevételével.

(3) A (2) bekezdés szerint megengedett felületű tömör mező szakaszosan 1,20 méternél magasabb is lehet, ha a kerítés tömör szakaszai között áttört kerítésmezők létesülnek úgy, hogy a kerítés tömör mezőinek összes felülete ne legyen nagyobb az (2) bekezdés betartásával építhető kerítés tömör mezői összes felületénél.

25. §

Telek határvonalán teljes hosszában 2,50 méternél magasabb tömör kerítés kizárólag a műemléki védelem alatt álló ingatlanon, az örökségvédelmi hatóság előírása alapján létesíthető.

26. §

(1) Új kerítés a tervezett szabályozási vonalon építhető. E bekezdés alkalmazásában nem számít új kerítésnek az építési engedély alapján épített vagy több mint 10 éve fennálló kerítésen új bejárat kialakítása, a meglévő bejárat lezárása vagy a kerítés vonalának részleges, a kerítés teljes hosszának legfeljebb 20%-át érintő módosítása egy éven belül.

(2) Sorházas beépítésnél a közterületi telekhatáron a kerítés megengedett legnagyobb magassága 2,20 m, mely illeszkedik a telken lévő épület építészeti kialakításához és az utcakép hagyományos arculatához.

(3) A telepszerű beépítésnél kerítés nem létesíthető, területet lehatárolni csak kertészeti eszközökkel lehet.

(4) Saroktelek esetén a csak áttört kerítés létesíthető.

11. A településképi illeszkedés szabályai

27. §

(1) A településképi illeszkedési feltételek meghatározásakor figyelembe veendő az ingatlanok helyet adó kialakult vagy tervezett telektömb és utca karaktere, az adott utcaszakaszon lévő beépített ingatlanok rendeltetése, beépítési módja, beépítettsége, zöldfelületi jellemzője, épület- és telekméretei.

(2) Az illeszkedés szempontjából vizsgálendő az érintett építmény városépítészeti környezete, az épület jellegzetességeinek összessége, beleértve az útterület szélességét és a légtérarányát, a beépítés sűrűségét és módját, az épületek tömeg- és homlokzatformálását, a zöldfelületek kialakítását.

(3) Az illeszkedés szempontjából hasonló magasságúnak tekintendő - a tetőtéri szint figyelembevétele nélkül - az azonos szintszámú épület.

12. Beépítés jellemző szintszáma

28. §

(1) Kiegészítő épület legfeljebb egy hasznos építményszintet tartalmazhat.

(2) Tetőtérben kizárólag egy építményszint alakítható ki.

(3) Lakó szerepkörű övezetben a meglévő épület tetőtere egy szinten beépíthető akkor is, ha azt a szabályozási terven jelölt szintszám vagy a szintterületi mutató nem teszi lehetővé, feltéve, hogy a helyi építészeti és műszaki tervtanács (a továbbiakban: tervtanács) az utcafépi illeszkedést támogatja. A tetőtérben a beépítés legfeljebb egy szintet eredményezhet.

13. A közterület alakítási terv által érintett terület lehatárolása

29. §

Amennyiben az adott közterületet érintő építési tevékenység nem tartozik a településrendezési szerződések megkötésének szabályairól, és a közterület-kialakítási terv készítésének rendjéről szóló 17/2011. (VI. 27.) GYMJVÖ. rendelet hatálya alá, az építető közterület alakítási tervet készít

a) védett területen:

aa) vendéglátóipari terasz kialakítása, valamint

ab) közműhálózat és műtárgyai kialakítása, továbbá

b) a településkép szempontjából meghatározó területen

ba) közlekedési és parkoló felületek kialakítása, valamint

bb) pavilonok, pavilonjellegű építmények elhelyezése esetén, és azt benyújtja jóváhagyásra a polgármesterhez.

V. Fejezet

A településkép szempontjából meghatározó területre vonatkozó egyedi építészeti követelmények

14. Anyaghasználat

30. §

Építőanyagként nem használható sem a homlokzaton, sem a közterületről látható épületrészen, kiegészítő épületen:

a) OSB lap, más építőlemez,

b) felületkezeletlen fémlemez,

c) alumínium hullámlemez,

d) műanyag hullámlemez,

e) cserepes fémlemezfedésnél a hagyományos cserép színétől eltérő színek.

15. Tömegformálás

31. §

A már beépült területen új épület csak az adott utcaszakasz karakteréhez illeszkedő építészeti kompozícióval, tömegképzéssel helyezhető el.

16. Homlokzati kialakítás

32. §

(1) A már beépült területen új épület csak az adott utcaszakasz karakteréhez illeszkedő homlokzati kialakítással helyezhető el. Anyaghasználat, homlokzati színválasztás a meglévő építészeti értékektől eltérő nem lehet.

(2) Az épületek homlokzati színezése során nem alkalmazhatóak egymással nem harmonizáló színek.

(3) Égéstermék homlokzaton nem vezethető ki.

33. §

- (1) Új épület közterületről látható homlokzatán nem helyezhető el kültéri klímaberendezés.
- (2) Meglévő, több önálló rendeltetési egységet magába foglaló, valamint többszintes épület esetében kültéri klímaberendezés - amennyiben az épület homlokzati kialakítása lehetővé teszi - takartan vagy az épület egészéhez, valamint az érintett homlokzathoz, továbbá a már korábban elhelyezett hasonló berendezéshez illeszkedve helyezhető el.
- (3) A településképi bejelentési eljárás hatálya alá tartozó épület homlokzatfelújítása esetén a benyújtandó építészeti-műszaki dokumentáció ábrázolja az üzletfelirat, cégér, cég- és címtábla épület megjelenéséhez illeszkedő kialakítását, valamint a kültéri klímaberendezés elhelyezését abban az esetben is, ha a kültéri klímaberendezés elhelyezésére a későbbiekben kerül vagy egyáltalán nem kerül sor.
- (4) Az épület homlokzatára szerelt vezeték, kapcsolószekrény vagy csatlakozó doboz helyét az épület falsíkjába történő süllyesztéssel vagy a vezeték, szerelvény, csatlakozó doboz esztétikus takarásával, lefedésével oldandó meg, mely színe, formája és helye az épület stílusához, a homlokzat színéhez igazodva alakítandó ki.
- (5) Az épület közterületről látható homlokzatán az épület tartozékán kívül egyéb műszaki berendezés nem helyezhető el, kivéve a bankautomata és egy ahhoz tartozó cégfelirat.

17. Zöldfelületek kialakításának módja

34. §

- (1) Az építmény környezetének rendezése során inváziós fafajta nem telepíthető.
- (2) Ha a telek nem beépített része alatt is pinceszint helyezkedik el, akkor legalább 2 közepes növekedésű, legalább 4 m lombátmérőjű fa kiültetéséhez és életben maradásához szükséges 3 m széles sáv vagy egyenként legalább 3 m átmérőjű sziget alakítandó ki a telek azon részén, mely alatt nincs pinceszint.
- (3) Keretes beépítésű telektömbben az értékes faállomány megtartása érdekében a telektömb telkeinek pincétől mentes részére vonatkozó előírás összevonható, ha a növényállomány megtartását beültetési előírás biztosítja, és a telekhatárokon kerítés építését jogszabály tiltja.
- (4) Belterületi út mentén létesülő fasor az útburkolattal párhuzamos, legalább 1,5 m széles zóldsávba telepítendő. A zóldsávba cserjeszint telepítése is javasolt.
- (5) Négy férőhelynél több parkolóhely csak fásított parkolóként alakítható ki, minden 4 db parkolóhely után 1 db nagy lombkoronát nevelő, környezettűrő, allergén pollent nem termelő lombos fa telepítésével, minimum 1 m² szabad földterület biztosításával, amely 1 m² alatti területei a telek zöldfelületébe nem számíthatók be.
- (6) Saroktelek esetén a takaró növényzet a saroktól számított 5 méteren belül úgy telepíthető, hogy az ne akadályozza, ne takarja el a kilátást a járművel közlekedők előtt.

35. §

A település zöldfelületi rendszerének kialakítása érdekében a településképi eljáráshoz a tervdokumentáció részeként kertépítészeti terv készítenendő:

- a) tetőkert tervezésekor,
- b) vegyes területen belüli telek zöldfelületének kialakítására vonatkozóan,
- c) gazdasági területen belüli telek zöldfelületének kialakítására vonatkozóan, többszintű növényállománnyal,
- d) kétlakásosnál nagyobb lakóépület telkén a zöldfelület kialakítására vonatkozóan,
- e) különleges terület övezeteiben a telek zöldfelületnek kialakítására vonatkozóan,
- f) többszintes növényállomány kötelező létesítése esetén,
- g) birtokközpont tervezésekor, valamint
- h) beültetési kötelezettséggel érintett telek esetén.

36. §

(1) A beültetési kötelezettséggel érintett telek esetén a növényzettel való beültetésről és annak fenntartásáról a tulajdonos gondoskodik. Ha a kertépítészeti terv előírt fajtájú és számú növényzetről rendelkezik, annak megfelelő módon alakítandó ki és tartandó fenn a zöldfelület.

(2) A telekre vonatkozó előírás szerint meghatározott zöldfelület legkisebb mértéke folyamatosan fenntartandó.

(3) A zöldfelület utcaképbe illeszkedő kialakítása és megfelelő karbantartása a tulajdonos kötelezettsége.

18. Beültetési távolságok

37. §

(1) Belterületen, valamint külterületnek a mezőgazdasági kerten belül eső részén a legkisebb telepítési távolság

a) a telek határától:

aa) 1 métert meghaladó, de 3 méternél magasabbra nem növvő sövény, cserje, fa esetében: legalább 1,0 méter,

ab) 3 méternél magasabbra növvő cserje, valamint oszlopos fenyőfélék esetében legalább 3,00 méter,

ac) 3 méternél magasabbra növvő fa esetében legalább 5,00 méter, valamint

ad) nyírt sövény, valamint 1 métert meg nem haladó magasságúra növvő cserje és fenyő esetén legalább 0,5 méter, továbbá

b) a más tulajdonában lévő épülettől vagy épületrésztől, vagy a más telken álló épülettől:

ba) 1,5 méternél alacsonyabb sövény, cserje esetében 2,0 méter,

bb) 1,5 méternél magasabb sövény, cserje és 4,0 méternél alacsonyabb fa esetében 3,0 méter,

bc) egyéb fa esetében diófa és magasra növvő, terebélyes fák kivételével 4,0 méter, valamint

d) diófa és magasra növvő, terebélyes fák esetében 7,0 méter.

(2) Az (1) bekezdés a) pont aa) alpontja szerinti ültetési távolság irányadó azon cserje esetében is, amelyik természetes növekedésében a 3 méteres magasságot meghaladja. Ebben az esetben a tulajdonos kötelezettsége a magasságot metszéssel 3 méterre korlátozni.

(3) Kúszó-kapaszkodó cserje csak saját tulajdonú kerítésre futtatható fel.

(4) Az (1) bekezdésben foglalt telepítési távolságok alól kérelemre a polgármester eltérést engedélyezhet, amennyiben a növénytelepítéssel érintett telekszomszéd írásban hozzájárul. A kérelemhez csatolandó a növénytelepítéssel érintett valamennyi telekszomszéd írásbeli hozzájárulása.

(5) Közterületre a közterület tulajdonosán kívül más fát, cserjét csak a zöldterület kezelőjével történt előzetes egyeztetést követően, az írásban megadott kezelői hozzájárulás birtokában telepíthet. A zöldterületek kezelője a közterületre történő fatelepítést megelőzően az önkormányzati közutak kezelőjével szükség szerint egyeztet.

(6) A közterületre ültetett fák, cserjék fenntartásáról legalább 3 vegetációs időszakon keresztül a növényzet telepítője gondoskodik.

VI. Fejezet
Az egyes karakterekre vonatkozó területi építészeti követelmények
38. §

A IV. és V. fejezet rendelkezései az e fejezetben foglaltak figyelembevételével alkalmazandók.

19. Családházás karakter
39. §

(1) Lakóépület csak egy építészeti tömegben helyezhető el. Nem tekinthető egy építészeti tömegnek a tartószerkezettel összekötött, megjelenését, funkcióját, rendeltetését tekintve több önállóan is használható épületrészek együttese.

(2) Olyan területen, ahol az utcaszakaszon álló épületek legalább 80%-a egységes beépítésű, kizárólag az utcaképhez illeszkedő tetőkialakítás és tömegformálás lehetséges.

(3) A már beépült területen új lakóépület építése, meglévő felújítása, átalakítása és bővítése során lapostetős kialakítás utcai homlokzaton abban az esetben megengedett, ha

- a) annak közvetlen környezetében lapostető már létesült,
- b) az adott utcaszakaszon lévő lakóépületekre ez a jellemző, vagy
- c) az adott utcaszakasz településképét jelentősen nem befolyásolja.

40. §

A már beépült területen utcai telekhatáron az egységes utcaképi megjelenés érdekében az utcára jellemző anyagú és arányú, nem tömör kialakítású kerítés létesíthető.

20. Kertvárosi karakter
41. §

(1) A már beépült területen utcai telekhatáron az egységes utcaképi megjelenés érdekében az utcára jellemző anyagú és arányú, nem tömör kialakítású kerítés létesíthető.

(2) Csoportházas beépítés esetén a saját használatú kertek legfeljebb 1,6 m magasságú, nem tömör kialakítású kerítéssel határolhatóak el egymástól.

(3) Közterületről látható telekrészen melléképítmény fém- és műanyagszerkezetű nem lehet.

21. Kisvárosi karakter
42. §

(1) A már beépült területen utcai telekhatáron az egységes utcaképi megjelenés érdekében az utcára jellemző anyagú és arányú, nem tömör kialakítású kerítés létesíthető.

(2) Egy helyrajzi számon lévő, telepszerű beépítésnél belső kerítés nem létesíthető, területet lehatárolni csak kertészeti eszközökkel lehet.

(3) Csoportházas beépítés esetén a saját használatú kertek legfeljebb 1,6 m magasságú, nem tömör kialakítású kerítéssel határolhatóak el egymástól.

(4) Az átalakuló zárt sorú beépítés megengedett utcaképi magasságát az illeszkedési szabály határozza meg.

22. Nagyvárosi karakter

43. §

Tömbházas beépítésnél kerítés nem létesíthető, területet lehatárolni csak kertészeti eszközökkel lehet, kivéve játszóteret, parkot, sportpályát és közmű műtárgyat.

23. Gazdasági karakter

44. §

Szabadtéri parkolóhely csak a kertészeti kiviteli tervekkel összehangoltan alakítható ki, a gyephezagos burkolat, burkolt terület és növénytelepítés meghatározásával.

24. Ipari karakter

45. §

A már beépült területen utcai telekhatáron nem tömör kialakítású kerítés létesíthető.

25. Mezőgazdasági, egyéb és üdülő karakter

46. §

(1) Kertes mezőgazdasági övezetben tájba illő, nyeregtetős, földszintes épület építhető. A tetőtér hasznosítható. A tetőtérben csak 1 m²-nél nem nagyobb és a tető síkjában elhelyezett nyílás létesíthető. Tetőfelépítmény nem létesíthető nyílás céljára sem. A tetőtér oromfalán erkély és 2 m²-nél nagyobb nyílás nem alakítható ki. A tető hajlásszöge nem lehet nagyobb 45°-nál.

(2) Tömör kerítés nem létesíthető.

(3) A területen meglévő idős, értékes növényállomány megőrzendő. Fakivágás esetén - a kivágás okától függetlenül - minden egyes fa pótolandó.

26. Zöldterületi, táj- és természeti karakter

47. §

(1) A jelentős zöldfelületű intézményterület különleges övezet telkén zöldfelület csak kertépítészeti terv alapján alakítható ki.

(2) A különleges beépítésre nem szánt rekreációs övezeten belül az épület legalább 10 m-es előkert és 10 m-es vízparti sáv megtartásával helyezhetők el.

VII. Fejezet

A felszíni energiaellátási és elektronikus hírközlési sajátos építmények, műtárgyak elhelyezésének szabályai

48. §

(1) Új közművezeték, járulékos közműlétesítmény elhelyezésénél a településképi megjelenítés, esztétikai követelmények betartása figyelembe veendő.

(2) Védett területen, műemléki jelentőségű területen, kisvárosias karakterű és nagyvárosi karakterű területen, valamint újonnan beépítésre kerülő lakóterületen a villamos közép- és kiefeszültségű, valamint közvilágítási hálózat és távközlési hálózat létesítés, valamint rekonstrukció esetén földkábelben vagy alépítménybe helyezve föld alatt vezetve építendő.

(3) Meglévő léghábelvezetés esetén a közvilágítási és a távközlési szabadvezeték közös oszlopsoron használendő.

(4) Ha a 0,4 kV-os villamos energia és a hírközlési közmű vezetése léghábelvezetésen is megengedett, akkor ez kizárólag közös oszlopsoron lehetséges. A közvilágítással ellátott utak mentén ezen az oszlopsoron helyezendő el a közvilágítás lámpatestje is. Korszerűsítés esetén a közművek földkábeles elhelyezéssel alakítandóak ki.

(5) Beépítésre szánt területen a villamosenergia bekötés házi hálózati csatlakozása földkábelrel építendő ki.

49. §

(1) Épületre szerelt antennatartó szerkezet vagy más hírközlési berendezés településképet zavaró módon nem helyezhető el.

(2) Energiaellátási és elektronikus hírközlési sajátos építmény, műtárgy elhelyezésére elsősorban a már meglévő, ilyen célra kialakított építmény, műtárgy veendő igénybe.

(3) Középnomású földgázellátású területen telkenként egyedi nyomásszabályozó helyezendő el. A tervezett egyedi szabályozókat felszín alatti elhelyezéssel építendő, ha az lehetséges. Ettől eltérően telepített berendezés a telken növényzet takarásában helyezhető el, vagy az épület alárendelt homlokzatára szerelhető.

(4) Új távhő- és földgázvezetéknek fektetni közterületen és telken belül is csak felszín alatti elhelyezéssel lehetséges.

50. §

(1) A település ellátását biztosító felszíni energiaellátási és elektronikus hírközlési sajátos építmény, műtárgy elhelyezésére elsősorban alkalmas terület a mezőgazdasági besorolású terület, kivéve a védett területrészt.

(2) Hírközlési toronyépítmény kizárólag a beépítésre nem szánt övezetben, a lakóövezettől legalább ötszáz méterre helyezhető el.

(3) Szélerőmű kizárólag a megújítható energiaforrások építményei különleges övezetben (Kme) és általános mezőgazdasági övezetben (Má) helyezhető el.

VIII. fejezet

Egyéb területekre vonatkozó szabályok

27. Építmények anyaghasználatára vonatkozó egyedi építészeti követelmények

51. §

Épület héjazatának felújítása, cseréje során nem megengedett a műanyag hullámlemez, hullámpala és bitumenes hullámlemez alkalmazása.

IX. Fejezet
Reklámhordozókra vonatkozó településképi követelmények

28. A reklámelhelyezésre vonatkozó általános szabályok
52. §

- (1) A reklámelhelyezésnél az alábbi szempontok veendő figyelembe:
- a) reklámhordozónak a meglévő épített és természetes környezetbe, valamint a településképi illeszkedése,
 - b) az építményen elhelyezett reklámhordozónak az építmény karakteréhez, színezéséhez, arányrendszeréhez igazodása, valamint
 - c) egységes épülethomlokzaton, kerítésen, támfalon, tűzfalon elhelyezett reklámhordozónak más reklámhordozóval és az építménnyel való összhangja.
- (2) Közterületen reklámhordozó elhelyezésére, reklám közzétételére vonatkozó közterület-használati bérleti szerződés megkötésére csak a településképi bejelentési eljárás lefolytatását követően, a bejelentés tudomásulvételét tartalmazó hatósági döntés alapján, és az abban meghatározottak figyelembevételével kerülhet sor, kivéve, ha a reklámelhelyezés településképi bejelentési eljárás lefolytatása nélkül történhet.
- (3) A reklámhordozó elhelyezője, valamint a reklám közzétevője gondoskodik a reklámhordozó megfelelő karbantartásáról.

53. §

- (1) Nem helyezhető el reklámhordozó, nem tehető közzé reklám védett területen, műemléki jelentőségű területen, továbbá a műemléken, műemléki környezetben és védett értéken, kivéve
- a) az utcabútort,
 - b) az építési reklámhálót,
 - c) rendezvény esetén a rendezvény támogatójának, szponzorának reklámozására szolgáló reklámhordozót,
 - d) rendezvény, vásár időtartama alatt a pavilonon, vásári sátoron elhelyezett reklámhordozót,
 - e) a víztornyon elhelyezett reklámeszközt,
 - f) a szórólapot, valamint
 - g) az autóbusszos közlekedéshez kapcsolódó és a City bike rendszer részét képező totemoszlopot.
- (2) Műemléki jelentőségű területen, műemléki környezetben és védett területen kandeláber reklám nem helyezhető el.
- (3) Településképi bejelentés nélkül helyezhető el az (1) bekezdés c), d) és f) pontjában írt reklámhordozó.

29. Településképi szempontjából meghatározó területekre vonatkozó szabályok
54. §

- (1) Hídon, felüljárón, aluljárón, korláton reklám nem helyezhető el.
- (2) Járdareklám nem helyezhető el.
- (3) Vetített reklám nem helyezhető el.

- (4) Szórólap kizárólag kézből kézbe osztható, egyéb módon történő elhelyezése tilos.
- (5) Cirkuszi tábla legfeljebb 30 napig kizárólag kandeláberen helyezhető el. Egy cirkusz vagy mutatványos reklámozására legfeljebb 100 darab cirkuszi tábla helyezhető el.
- (6) Járművet, gépjárművet kifejezett reklámcélú, mobil vagy fix rögzített reklámmal közterületről látható módon tárolni nem lehet, kivéve a vállalkozásra utaló festett vagy a felragasztott reklámot.
- (7) A fényreklám fénye nem vibrálhat, nem villoghat.
- (8) Falfestés kizárólag településképi bejelentéssel helyezhető el.

55. §

- (1) A város alábbi főbb útvonalain helyezhető el utanként legfeljebb 10 db kandeláber reklám:
- a) 1. sz. úton belül a Mártírok útján, valamint a Bécsi úton a Kossuth utcáig,
 - b) 14. sz. úton a közigazgatási határtól az Újfalusi országútig,
 - c) 81. sz. úton a közigazgatási határtól az Ipar utcai körforgalomig,
 - d) 82. sz. úton a közigazgatási határtól a Szent Imre úton a József Attila utcáig,
 - e) Szauter F. úton a Jereváni út és Fehérvári út között,
 - f) Ipar utcában,
 - g) József Attila utcában, valamint
 - h) Lajta utcában.
- (2) Egy kandeláberre legfeljebb 2 db kandeláber reklám helyezhető el.
- (3) A kandeláber reklám világíthat.
- (4) A kandeláber reklám legfeljebb A2 méretű lehet.

56. §

A rendelet jelen fejezetében írt szabályoktól eltérően

- a) az önkormányzat által szervezett nemzetközi, országos vagy a város imázsát különösen meghatározó eseményre vonatkozó,
- b) az önkormányzati fenntartású intézmény, az önkormányzat többségi tulajdonában álló gazdasági társaság vagy az ilyen gazdasági társaság kizárólagos tulajdonában álló gazdasági társaság által szervezett nemzetközi, országos vagy a város imázsát különösen meghatározó eseményre vonatkozó, valamint
- c) az önkormányzat támogatásával megvalósuló nemzetközi, országos vagy a város imázsát különösen meghatározó eseményre vonatkozó, a főépítész hozzájárulása birtokában reklám, reklámhordozó évente összesen tizenkét hét időtartamban jelen rendeletben foglalt szabályoktól eltérően bármilyen formában elhelyezhető.

30. Építési reklámháló

57. §

Egy épület azonos közterületre néző homlokzatán kizárólag egy építési reklámháló helyezhető el az építési tevékenység idejére, de összesen legfeljebb egy évig.

31. Utcabútorokra vonatkozó rendelkezések

58. §

Utasváró függőleges lehatároló felületén, annak szerkezetébe integráltan kizárólag citylight formátumú eszköz helyezhető el legfeljebb a teljes oldalfelület 50%-ig terjedő mértékben. Utasvárónként legalább egy önkormányzati információs vitrin is elhelyezendő.

59. §

A kiosk függőleges határoló felületén, annak szerkezetébe integráltan oldalanként legfeljebb egy citylight formátumú eszköz helyezhető el.

60. §

(1) Kizárólag olyan közművelődési célú hirdetőoszlop telepíthető, melyen összesen legfeljebb 4 m² felületű reklám tehető közzé.

(2) A közművelődési célú hirdetőoszlopon kizárólag az 1. függelékben meghatározott közművelődési intézmény helyezhet el reklámot.

61. §

(1) Közterületen kizárólag az alábbi információs vagy más célú berendezés helyezhető el:

- a) favédő rács,
- b) önkormányzati információs vitrin,
- c) nyilvános illemhely,
- d) CityBoard, valamint
- e) kereskedelmi útirányjelző tábla.

(2) A favédő rács reklám közzétételére alkalmas felületének legfeljebb felén helyezhető el reklám.

(3) A nyilvános illemhely függőleges lehatároló felületén kizárólag egy darab citylight formátumú eszköz helyezhető el.

(4) Az 55. § (1) bekezdés a)-f) pontjában írt területen helyezhető el településképi bejelentési eljárással CityBoard.

(5) A városkép egységesítése érdekében vállalkozás székhelyére, telephelyére vonatkozó útirányjelző, információt adó eszközként kizárólag az önkormányzat által az üzemeltetéssel megbízott szervezet belső szabályzatával elfogadott arculati útmutató szerint kialakított egységes formátumú kereskedelmi útirányjelző tábla helyezhető ki, melynek a reklám közzétételére alkalmas felületének egyharmadán közérdekű információ teendő közzé.

(6) A kereskedelmi útirányjelző táblán a vállalkozás arculatának megfelelő felirat és logó is szerepelhet.

32. Reklámhordozó rendezvény, vásár alkalmával

62. §

(1) Rendezvény esetén a rendezvény támogatójának, szponzorának reklámozására szolgáló reklámhordozót kizárólag a rendezvény területén elhelyezett színpadon, mobil lelátón, a rendezvény területén és a város területén elhelyezett kivetítőn, valamint a rendezvény területét lehatároló korlátokon, kordonokon lehet elhelyezni a rendezvény időtartama alatt és a rendezvényt megelőző és követő 12 órán át.

(2) A rendezvény, vásár időtartama alatt a pavilonon, vásári sátoron csak az árusítással összefüggő, az árusítás profiljába illő, saját termékről és az üzletről szóló reklám helyezhető el.

X. Fejezet

A vállalkozás használatában álló ingatlanon elhelyezett, vállalkozást népszerűsítő egyéb felirat és más grafikai megjelenítésre vonatkozó településképi követelmények

33. Cég- és címtábla, cégér, üzletfelirat

63. §

(1) Védett területen, műemléki jelentőségű területen lévő vállalkozás használatában álló ingatlan, valamint védett érték esetén a (2)-(4) bekezdés, a 64-66. § és 70. § (1) bekezdése nem alkalmazható.

(2) Cég- és címtábla vállalkozásonként 1 db helyezhető el, kivéve a sarki üzletet, ahol közterületenként 1-1 db helyezhető el.

(3) Cégér üzletenként 1 db helyezhető el, kivéve a sarki üzletet, ahol közterületenként 1-1 db helyezhető el.

(4) Üzletfelirat üzletenként 1 db, kivéve a sarki üzletet, ahol közterületenként 1 db helyezhető el.

64. §

(1) A cég- és címtábla, cégér és üzletfelirat együttes mérete nem haladhatja meg a vállalkozás használatában álló ingatlan homlokzatának 10%-át.

(2) Az (1) bekezdéstől eltérően a vállalkozás kizárólagos használatában álló épületének nyílás nélküli homlokzatán a homlokzat felületének 20%-át meg nem haladó felületnagyságban, legfeljebb az épület terepszinttől mért második emeletének magasságáig helyezhető el vállalkozást népszerűsítő egyéb felirat vagy más grafikai megjelenítés.

(3) Cég- és címtábla, cégér és üzletfelirat csak a tevékenység folytatásának idejére helyezhető el és ez alatt a tulajdonos gondoskodik annak megfelelő karbantartásáról.

(4) Az (1) bekezdés szerinti cégér helyett elhelyezhető reklámzászló vagy tábla a vállalkozás nevével és logójával, amely legfeljebb A3 méretű lehet.

(5) A cég- és címtábla, cégér, üzletfelirat önálló fényforrással rendelkezhet, vagy külső fényforrással megvilágítható, de nem vibrálhat, nem villoghat, nem lehet futófény, fényújság.

65. §

(1) Épület tetőfelületén üzletfelirat, cég- és címtábla, vállalkozást népszerűsítő egyéb felirat és más grafikai megjelenítés nem helyezhető el.

(2) Vállalkozás használatában álló telek kerítésén kizárólag egy darab cég- és címtábla helyezhető el, melynek felülete nem haladhatja meg a 2m²-t.

(3) A vállalkozás használatában álló ingatlan telkén egy darab, vállalkozást népszerűsítő egyéb feliratot vagy más grafikai megjelenítést tartalmazó önálló eszköz helyezhető el, melynek felülete nem haladhatja meg a 2 m²-t.

(4) Amennyiben a telken, épületben több vállalkozás működik, településképi bejelentési eljárással elhelyezhető környezetéhez illeszkedő (2)-(3) bekezdésben írtaknál nagyobb eszköz.

66. §

(1) Gazdasági és ipari karakterű területen épületenként egy totemoszlop helyezhető el az ingatlan bejáratánál.

(2) Az (1) bekezdéstől eltérően bevásárlóközpont és nagykiterjedésű kereskedelmi célú létesítmény esetén telkenként legfeljebb kettő, az övezeti előírásban megengedett legnagyobb építménymagasságot legfeljebb 12 méterrel meghaladó építménymagasságú reklámtorony helyezhető el, ha nem korlátozza a szomszédos telkek övezeti előírásoknak megfelelő használatát, beépítését.

34. Kirakat, reklámvitrin

67. §

(1) Az üzlet kirakatát, reklámvitrinét beragasztani, reklámcélú díszítéssel elfedni legfeljebb a teljes kirakatfelület 30%-áig lehet.

(2) Az üzlet kirakatának, reklámvitrinének beragasztása, reklámcélú díszítéssel elfedése legfeljebb a teljes kirakat-, reklámvitrin-felület 50%-áig terjedhet:

a) legfeljebb 30 napig akciók céljából, valamint

b) Karácsony vagy Húsvét alkalmával az ünnep előtt legfeljebb 60 nappal, ünnep után legfeljebb 30 nappal az ünnep jellegének megfelelő díszítéssel.

(3) Reklámvitrin kizárólag az üzlet ajtajának zsalugáterén helyezhető el az üzlet nyitvatartási ideje alatt.

(4) A meglévő, az épület homlokzatára elhelyezett reklámvitrin az épület homlokzatának felújításáig változatlanul fennmaradhat, az épület homlokzatának felújításával egyidejűleg megszüntetendő.

68. §

Épület homlokzatán vagy kerítésén elhelyezhető egy darab, az ingatlan elidegenítésére vonatkozó ajánlati felhívást tartalmazó legfeljebb 1 négyzetméter felületű hirdetés.

69. §

(1) Kizárólag az önkormányzat által hirdetmények közzétételére biztosított táblán helyezhető el hirdetmény.

(2) A hirdetmény elhelyezhető településképi bejelentési eljárás nélkül.

(3) A hirdetmények elhelyezésekor keletkező hulladék eltávolításáról - a köztisztasági szabályok betartásával - az önkormányzat gondoskodik, aki elhelyezte, ha az elhelyező nem ismert, az, akinek érdekében a hirdetményt elhelyezték.

35. Megállító eszköz, étlaptartó

70. §

(1) Megállító eszköz üzletenként 1 db helyezhető el, kivéve a sarki üzletet, ahol bejáratonként 1-1 db helyezhető el.

(2) Amennyiben a megállító eszköz formája tábla, úgy azon oldalanként legfeljebb 1 m² vállalkozást népszerűsítő felirat vagy más grafikai megjelenítés lehet (megállító tábla). Amennyiben a megállító eszköz egyéb formában jelenik meg, úgy az a főépítész hozzájárulásával helyezhető el.

(3) A megállító eszköz önálló fényforrással nem rendelkezhet.

(4) A megállító eszközre külön reklámot ragasztani vagy más módon a hordozótól különállóan ráhelyezni tilos.

(5) A vendéglátóipari üzlet jogosult bejáratonként 2 db étlaptartó vitrint elhelyezni, továbbá a bejáratainak számával megegyező számú étlaptartó állványt is.

XI. Fejezet **Önkormányzati településkép-érvényesítési eszközök**

36. A településkép-védelmi tájékoztatás és szakmai konzultáció

71. §

(1) A településkép-védelmi tájékoztatás és szakmai konzultáció (a továbbiakban együtt: szakmai konzultáció) a (3) bekezdésben írt esetekben folytatandó le.

(2) A szakmai konzultáció kiterjed a hatályos településrendezési eszközben található településképi és egyéb követelményekre is.

(3) A szakmai konzultáció lefolytatandó olyan tervezett építési tevékenység esetén, amikor

- a) az 2. mellékletben felsorolt védett értéket érint a beavatkozás,
- b) a 1. mellékletben meghatározott védett területen található az ingatlan,
- c) a tervezett építési tevékenység a lakóépület egyszerű bejelentéséről szóló 155/2016. (VI. 13.) Korm. rendelet hatálya alá tartozik,
- d) valamely paramétert az övezeti jelben „T” betűvel jelöli a szabályozási terv,
- e) közterület alakítási terv jóváhagyása szükséges, vagy
- f) településképi véleményezési eljárás esetén a tervezés kezdeti szakaszban van.

(4) A (3) bekezdésben foglaltakon túl egyéb esetekben is kezdeményezhető szakmai konzultáció.

(5) A szakmai konzultáció az önkormányzat hivatalos helyiségében, előzetes időpont egyeztetéssel, formanyomtatványon benyújtott kérelemre indul. A kérelemhez két példányban legalább vázlattervi szintű tervdokumentáció csatolandó, melynek részei:

- a) helyszínrajz parkolómérleg-számítással,
- b) utcakép ábrázolása,
- c) tömegvázlat,
- d) alaprajz,
- e) metszetek, valamint
- f) homlokzati rajz.

(6) A szakmai konzultációt a polgármester nevében a főépítész folytatja le. A főépítész a kérelmezőt a konzultáció időpontjáról e-mailben vagy telefonon értesíti.

(7) A konzultációról készült jegyzőkönyvet a főépítész nyilvántartásba veszi.

(8) A szakmai konzultációról készült jegyzőkönyvbe foglalt nyilatkozat az adott ingatlanra vonatkozik, annak betartásával a jegyzőkönyv hatálya alatt bárki megvalósíthatja a tervezett építési tevékenységet.

(9) A szakmai konzultációról készült jegyzőkönyv alapján annak elkészültétől számított 10 évig valósítható meg a tervezett építési tevékenység, kivéve ha jogszabály alapján más eljárás is lefolytatandó, mivel ez esetben a szakmai konzultáció alapján felett jegyzőkönyvben foglaltak ezen eljárásban hozott végleges vagy jogerős döntésig bírnak kötőerővel.

37. A településképi véleményezési eljárás alkalmazási köre

72. §

(1) Településképi véleményezési eljárás lefolytatása szükséges a 73. §-ban részletezett esetekben a főépítész, a 74. §-ban részletezett esetekben a tervtanács szakmai álláspontja alapján.

(2) Amennyiben a tervtanács akadályoztatása vagy határozatképtelensége miatt szakmai álláspontját határidőben nem alakítja ki, a településképi vélemény a főépítész szakmai álláspontján alapul.

(3) Amennyiben a polgármester úgy ítéli meg, hogy az adott engedélyezési eljárásban érintett tervezési terület vagy építési munka sajátossága indokolja, a megalapozott döntés érdekében a 73. §-ban részletezett esetekben is kérheti a főépítész helyett a tervtanács szakmai álláspontját.

73. §

A polgármester a főépítész szakmai álláspontjára alapozva folytat le településképi véleményezési eljárást építésre, bővítésre, településképet érintő átalakításra irányuló építési, összevont vagy fennmaradási engedélyezési eljáráshoz:

- a) rendeltetéstől függetlenül, a tervezési területen a 200 m² beépített területet meghaladó, de az 1000 m²-t meg nem haladó építmény esetében,
- b) ipari rendeltetésű, a tervezési területen 200 m² beépített területet meghaladó építmény esetében,
- c) városképi területi védelem alá tartozó területen lévő építmény esetében,
- d) közterületen vagy közlekedési területen lévő építmény esetében, valamint
- e) sajátos építményfajták esetében.

74. §

A polgármester tervtanács szakmai álláspontjára alapozva folytat le településképi véleményezési eljárást építésre, bővítésre, településképet érintő átalakításra irányuló építési, összevont vagy fennmaradási engedélyezési eljáráshoz ipari rendeltetésű építményen kívül rendeltetéstől függetlenül:

- a) a tervezési területen az 1000 m² beépített területet meghaladó építmény esetében,
- b) valamennyi olyan épület és épületegyüttes esetében alapterületétől függetlenül, amely hasznos szintterülete meghaladja az 1000 m²-t,
- c) helyi egyedi védelem alatt álló építmény átalakítása, bővítése esetében,
- d) helyi egyedi védelem alatt álló építmény szomszédságában lévő építmény esetében,
- e) tömbtelek építménye esetében,
- f) háromnál több rendeltetési egységet tartalmazó építmény esetében, valamint
- g) műemléki jelentőségű területen és műemléki környezetben lévő építmény esetében.

38. A településképi véleményezés szempontjai

75. §

- (1) A településképi véleményezési eljárás lefolytatása és az építészeti-műszaki dokumentáció értékelése során a településképből harmonikusan megjelenő, városképet nem zavaró, az épített és természeti környezethez illeszkedő és annak előnyösebb megjelenését segítő megoldási szempontok érvényesítendőek.
- (2) A településképi véleményezés során vizsgálendő, hogy az építészeti-műszaki tervdokumentáció
- a) megfelel-e a vonatkozó településrendezési eszköz, a településfejlesztési koncepció és az integrált településfejlesztési stratégia elveinek és előírásainak, és
 - b) megfelel-e az elvárható szakmai igényesség és szakszerűség követelményeinek.
- (3) A településképi véleményezés során a telepítéssel kapcsolatban vizsgálendő
- a) a kialakult településszerkezetnek és telekszerkezetnek való megfelelés,
 - b) a tervezett, távlati adottságokat, a településfejlesztési terveket figyelembe vevő megfelelés,
 - c) a vertikális megfelelés, és
 - d) a beépítés környezeti illeszkedése, továbbá a természetvédelem, a rálátás és látványvédelem követelményének való megfelelés.
- (4) A településképi véleményezés során az alaprajzi elrendezéssel kapcsolatban vizsgálendő, hogy
- a) a földszinti alaprajz - a tervezett rendeltetés, valamint az azzal összefüggő használat sajátosságaiból eredően - nem korlátozza-e vagy zavarja-e indokolatlan mértékben a szomszédos ingatlan használatát, és
 - b) az alaprajzi megoldások nem eredményezik-e az épület tömegének vagy homlokzatának településképi szempontból kedvezőtlen megjelenését.
- (5) A településképi véleményezés során az épület homlokzatának és tetőzetének kialakításával kapcsolatban vizsgálendő, hogy
- a) azok építészeti megoldásai megfelelően illeszkednek-e a kialakult, vagy a településrendezési eszköz szerint átalakuló épített környezethez,
 - b) a homlokzatot tagolása, a nyílászárók kiosztása összhangban van-e az épület rendeltetésével és használatának sajátosságaival,
 - c) a terv javaslatot ad-e a rendeltetéssel összefüggő reklám- és információs berendezés elhelyezésére és kialakítására,
 - d) a terv városképi szempontból kedvező megoldást tartalmaz-e az épület gépészeti és egyéb berendezései, tartozékai elhelyezésére,
 - e) a tetőzet kialakítása - különösen hajlásszöge és esetleges tetőfelépítménye - megfelelően illeszkedik-e a domináns környezet adottságaihoz, és
 - f) tömegalakítása, homlokzatfelület színezése, anyaghasználata harmonizál-e.
- (6) A településképi véleményezés során a határoló közterülettel való kapcsolatot illetően vizsgálendő, hogy
- a) a közterületre benyúló építményrész, szerkezet, berendezés (különösen díszvilágító és hirdető berendezés) milyen módon befolyásolja a közterület használatát,
 - b) korlátozza-e vagy zavarja-e a gyalogos és a kerékpáros közlekedést és azok biztonságát,
 - c) megfelelően veszi-e figyelembe a közterület adottságait és esetleges berendezéseit, műtárgyait, és
 - d) a terv megfelelő javaslatot ad-e az esetleg szükségessé váló - közterületet érintő - beavatkozásra.

(7) A (2)-(6) bekezdésben felsorolt részletes szempontokat a tervtanács és a főépítész a szakmai álláspontjának kialakítása során figyelembe veszi.

39. Településképi véleményezés eljárási rendje

76. §

A véleményezés lefolytatásához szükséges építészeti-műszaki tervdokumentáció - a Kkr. 26/A. § (3) bekezdésében foglaltakon túl - az alábbi munkarészeket is tartalmazza:

- a) műszaki leírás parkolómérleg-számítással,
- b) fotódokumentáció a tervezési területről,
- c) tető-felülnézeti helyszínrajz,
- ca) a tervezéssel érintett, valamint a szomszédos telkeken álló építmények, továbbá
- cb) a terepviszonyok és a be nem épített területek kialakításának ábrázolásával,
- d) az épület tömegalakítását meghatározó jellemző szintek alaprajza,
- e) metszet a megértéshez szükséges mértékben,
- f) valamennyi homlokzati rajz, melyen feltüntetésre kerül a meglévő és tervezett hirdető- és reklámbereendezések helye,
- g) utcakép ábrázolása, ha a tervezett építmény az utcaképben megjelenik, valamint
- h) látványterv vagy modellfotó legalább két-két madártávlati, valamint szemmagasságból ábrázolt nézetrel.

40. A településképi bejelentési eljárás építési tevékenység esetén

77. §

A polgármester településképi bejelentési eljárást folytat le az 5. mellékletben meghatározott területeken az ott meghatározott - építési engedély nélkül végezhető - építési tevékenységek esetén.

41. A településképi bejelentési eljárás reklám, reklámhordozó, vállalkozást népszerűsítő egyéb felirat vagy más grafikai megjelenítés elhelyezése esetén

78. §

A polgármester településképi bejelentési eljárást folytat le reklám, reklámhordozó, vállalkozást népszerűsítő egyéb felirat vagy más grafikai megjelenítés elhelyezésére vonatkozóan az alábbi esetekben:

- a) műemléki jelentőségű területen, műemléki környezetben, védett területen, valamint védett értékre vonatkozóan
 - aa) utcabútor,
 - ab) bármilyen reklámhordozó, reklám, valamint
 - ac) cégér, cégfelirat, üzletfelirat,
 - ad) a 21. § (2) bekezdés szerinti fényreklám, továbbá
- b) a településképi szempontjából meghatározó területen
 - ba) utcabútor,
 - bb) fényreklám,
 - bc) falfestés,
 - bd) CityBoard, és
 - be) a 65. § (4) bekezdése szerinti eszköz elhelyezésekor.

42. A településképi bejelentési eljárás rendeltetismódosítás esetén

79. §

A polgármester településképi bejelentési eljárást folytat le:

- a) önálló rendeltetési egység számának változása esetén,
- b) amennyiben lakás rendeltetése változik, vagy egyéb rendeltetésű építmény rendeltetése lakás rendeltetésre módosul,
- c) garázs rendeltetésének megváltoztatása esetén,
- d) szállás rendeltetéssé módosítása esetén, valamint
- d) amennyiben egyéb rendeltetésű építmény rendeltetése módosul és az új rendeltetés szerinti használat
- da) a korábbi rendeltetéshez képest a jogszabályi előírásoknak megfelelően többlet-parkolóhely kialakítását teszi szükségessé, vagy
- db) lakóövezetben zavaró hatású.

43. A településképi bejelentés részletes szabályai

80. §

(1) A településképi bejelentési eljárás az ügyfél formanyomtatványon benyújtott kérelmére indul. A bejelentéshez 2 példány papíralapú dokumentáció csatolandó, melyből egy igazolt példány a hatósági döntés mellékleteként a bejelentőnek visszajár.

(2) A településképi bejelentésről szóló döntést a főépítész szakmai álláspontján alapul.

(3) A dokumentáció - a bejelentés tárgyának megfelelően - legalább az alábbi munkarészeket tartalmazza:

- a) a 77. § szerinti építési tevékenység és a 79. § szerinti rendeltetésmódosítás esetében - megfelelő jogosultsággal rendelkező tervező által készített - 5. melléklet szerinti dokumentáció,
- b) a 78. § szerinti reklámelhelyezés és vállalkozást népszerűsítő egyéb felirat vagy más grafikai megjelenítés elhelyezése esetében
 - ba) műleírást, megfelelő minőségű, színvonalú tervek, dokumentáció,
 - bb) közterületi elhelyezés esetén M=1:500 méretarányú, a közműszolgáltatókkal dokumentáltan egyeztetett helyszínrajzot,
 - bc) a reklámeszköz elhelyezésének és rögzítésének műszaki megoldását,
 - bd) a legalább 2 m² felületű berendezés esetén az érintett homlokzat egészét ábrázoló homlokzati rajzot, valamint
 - be) látványtervet és fotómontázst, fényreklám esetén éjszakai utcaképet is tartalmazóan, és
- c) azon terület vonatkozásában, ahol e rendelet előírja, közterület alakítási terv.

(4) A tervezett építési tevékenység szempontjából érdemi adatot, tény, körülményt nem tartalmazó dokumentáció-munkarész elhagyható.

81. §

(1) A tudomásulvételtől szóló hatósági döntés alapján az ügyfél jogosulttá válik a 78. § szerinti reklámelhelyezésre kérelmének megfelelő időtartamra vagy a tevékenység gyakorlásának idejére, de legfeljebb öt évre.

(2) A tudomásul vett időtartamot követő időszakra vonatkozóan bejelentés ismételten benyújtható, legkorábban a tudomásul vett időszak lejáratát megelőző két hónappal.

44. A településképi kötelezés és a településképi-védelmi bírság

82. §

Településképi kötelezési eljárás kerül lefolytatásra:

- a) a településképi bejelentési eljárás során meghozott döntésben foglaltak megszegése esetén,
- b) a településképi bejelentés elmulasztása esetén,
- c) a településképi bejelentési eljárás során meghozott döntéstől eltérő végrehajtás esetén,
- c) e rendeletben meghatározott valamely településképi követelmény megszegése esetén, valamint
- e) a kötelező szakmai konzultáció elmulasztása esetén.

83. §

(1) A polgármester az általa a jogszabálysértés megszüntetésére kiszabott határidő eredménytelen elteltét követően településképi kötelezéssel településképi-védelmi bírságot szabhat ki, amelynek összege

- a) településképi konzultáció elmaradása esetén 30.000 forinttól 500.000 forintig,
- b) településképi bejelentési kötelezettség elmulasztása esetén 30.000 forinttól 500.000 forintig,
- b) a polgármester tiltása ellenére végzett tevékenység esetén 100.000 forinttól 1.000.000 forintig,
- c) a bejelentési dokumentációban foglaltaktól eltérő tevékenység folytatása esetén az eltérés mértékétől függően 200.000 forinttól 500.000 forintig,
- d) településképi kötelezésben foglaltak végre nem hajtása esetén alkalmanként 100.000 forinttól 1 000 000 forintig,
- e) a rendeletben írt valamely településképi követelmény megszegése esetén 30.000 forinttól 1.000.000 forintig terjedhet.

(2) A településképi kötelezésben foglalt határidő elmulasztása esetén a polgármester önkormányzati hatósági jogkörében eljárva a településképi bírságot ismételten mindaddig kiszabhatja, amíg a jogsértő állapot meg nem szűnik.

(3) A településképi bírság ismételt kiszabása esetén a mérlegelés szempontjai az önkormányzati településképi bírság kiszabásánál arányos a mulasztással okozott jogsértő magatartás következményeivel, és a jogkövető magatartás megszegésének súlyával.

XII. Fejezet Záró rendelkezések

84. §

Felhatalmazást kap a polgármester a függelék napra készen tartására.

45. Hatályba léptető rendelkezések

85. §

Ez a rendelet a kihirdetést követő napon lép hatályba.

46. Átmeneti rendelkezések.

86. §

(1) E rendelet rendelkezései a hatálybalépése után indult ügyekben - a (2)-(5) bekezdés figyelembevételével - alkalmazandók.

(2) A rendelet hatályba lépéskor érvényes közterület-használati bérleti szerződéssel rendelkező vendéglátóipari terasz legkésőbb 2019. december 31-ig alakítandó át a 11. §-ban meghatározott előírásoknak megfelelően.

(3) A 36. § (1) bekezdésében meghatározott növénytelepítési távolság a 2008. január 1. után történt növénytelepítés esetén alkalmazandó.

(4) Azt a vállalkozás használatában álló ingatlanon elhelyezett, vállalkozást népszerűsítő egyéb feliratot és más grafikai megjelenítést, mely valamilyen vonatkozó településképi követelménybe ütközik, az azzal rendelkezni jogosult az alábbiak szerinti határidőig eltávolítja vagy ha azzal a jogellenes állapot megszüntethető, a jogszabályi előírásoknak megfelelően átalakítja, továbbá a fennmaradása érdekében a bejelentési eljárásra vonatkozó szabályok szerint bejelenti

a) védett területen 2018. június 30-ig, vagy

b) az a) pontba nem tartozó területén 2018. december 31-ig.

(5) E rendelet rendelkezései alkalmazandók a folyamatban lévő településképi véleményezési és településképi bejelentési eljárásokra.

47. Hatályon kívül helyező rendelkezések

87. §

Hatályát veszti a

a) a városkép helyi védelméről, továbbá egyes építési előírásokról szóló 10/1997. (IV. 1.) Ök rendelet,

b) a növények telepítési távolságáról szóló 37/2007. (XII. 10.) R. rendelet,

c) a településképi védelméről és a győri tervtanácsról szóló 39/2012. (XII. 19.) GYMJVÖ. rendelet, valamint

d) a reklámelhelyezésekről szóló 12/2016. (IV. 29.) önkormányzati rendelet.

Borkai Zsolt s.k.
polgármester

dr. Lipovits Szilárd s.k.
jegyző

(A rendelet melléklete a jegyzőkönyv végén található.)

Borkai Zsolt polgármester: Szavazásra bocsátja a Győri Tervtanácsról szóló az előterjesztés szerinti rendelettervezetet. Megállapítja, hogy a Közgyűlés - melynek létszáma 21 fő - 17 igen, 0 nem, 4 tartózkodással a rendelet elfogadta.

GYŐR MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA KÖZGYŰLÉSÉNEK 2/2018. (I. 26.) ÖNKORMÁNYZATI RENDELETE

A GYŐRI TERVTANÁCSRÓL

Győr Megyei Jogú Város Önkormányzatának közgyűlése az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdésében; és az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény a 62. § (6) bekezdésének 4. pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 1. pontjában foglalt feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. §

Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata (a továbbiakban: önkormányzat) helyi építészeti és műszaki tervtanácsként a Győri Tervtanácsot (a továbbiakban: Tervtanács) működteti.

2. §

A Tervtanács az önkormányzat településképi rendeletében meghatározott esetekben alakítja ki szakmai álláspontját, melyet a polgármester a településképi véleménye kialakítása során figyelembe vesz. A polgármester egyéb esetben is jogosult a Tervtanács szakmai álláspontját kérni, mely álláspont nem köti.

3. §

- (1) A Tervtanács elnöke a települési főépítész (a továbbiakban: főépítész).
- (2) A Tervtanács tagjait a főépítész javaslatának figyelembevételével a polgármester bízza meg két évre, mely megbízás meghosszabbítható.
- (3) A Tervtanács legalább három, legfeljebb öt taggal ülésezik az ügyrendjében meghatározottak szerint. A Tervtanács akkor határozatképes, ha tagjainak legalább fele jelen van. A határozatképességhez az elnök jelenléte is szükséges. A Tervtanács döntéseit a jelenlévő tagjainak több mint felének egybehangzó szavazatával hozza. A szavazat igen vagy nem lehet.
- (4) A Tervtanács működéséhez szükséges forrásokat az önkormányzat biztosítja, melyek fedezetét a mindenkori éves költségvetési rendeletében állapítja meg.
- (5) A Tervtanács véleményezési eljárása díj- és illetékmentes.
- (6) A Tervtanács tagját napirendenként bruttó 10.000,- Ft tiszteletdíj illeti. A tiszteletdíj ülésenként nem haladhatja meg a bruttó 80.000,- Ft-ot.

4. §

- (1) A Tervtanács munkájának szervezését, valamint a működésével kapcsolatos adminisztratív feladatokat Győr Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala feladatkör szerint illetékes szervezeti egysége látja el tervtanácsi titkárán keresztül, aki nem tagja a Tervtanácsnak.
- (2) A Tervtanács működésének és eljárásának egyéb szabályait a településrendezési és az építészeti-műszaki tervtanácsokról szóló kormányrendelet és a Tervtanács ügyrendje határozza meg, melyet a Tervtanács elnökének javaslata alapján - a polgármester egyetértésével - a Tervtanács fogad el.

5. §

Ez a rendelet a kihirdetést követő napon lép hatályba.

Borkai Zsolt s.k.
polgármester

Dr. Lipovits Szilárd s.k.
jegyző

Borkai Zsolt polgármester: Szavazásra bocsátja a közterület használatával kapcsolatos szabályokról szóló rendelettervezetet az ülés előtt kiosztott módosítással együtt. Megállapítja, hogy a Közgyűlés - melynek létszáma 21 fő - 17 igen, 0 nem, 4 tartózkodással a rendeletet elfogadta.

GYŐR MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA KÖZGYŰLÉSÉNEK 3/2018. (I. 26.) ÖNKORMÁNYZATI RENDELETE

A KÖZTERÜLET HASZNÁLATÁVAL KAPCSOLATOS SZABÁLYOKRÓL SZÓLÓ 11/2016. ÉVI (IV. 29.) ÖNKORMÁNYZATI RENDELET MÓDOSÍTÁSÁRÓL

Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata közgyűlése az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdésében, az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 54. § (5) bekezdésében, a közúti közlekedésről szóló az 1988. évi I. törvény 36. § (1) bekezdésében és a választási eljárásról szóló XXXVI. tv. 144. § (5) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 1. pontjában kapott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. §

A közterület használatával kapcsolatos szabályokról szóló 11/2016. (IV. 29.) önkormányzati rendelet (a továbbiakban: rendelet) 1. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A rendelet hatálya nem terjed ki a közterületen:

- a) a kereskedelmi hatóság által engedélyezett és nyilvántartásba vett vásár és piac területére, valamint
- b) a fizető-parkolóhely területére az üzemképtelen járművet kivéve.”

2. §

(1) A rendelet 2. § 7. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„7. Közterület: közhasználatra szolgáló, az ingatlan-nyilvántartásban közterületként és nem kifejezetten közterületként nevesített minden olyan Önkormányzat tulajdonában álló belterületi földrészlet, amelyet rendeltetésének megfelelően bárki használhat, továbbá az országos közút részét képező járda és zöldterület. Közterületnek minősül továbbá

- a) a 12. alcím alkalmazása szempontjából az állami tulajdonban álló földrészlet, melyet rendeltetésének megfelelően bárki használhat,
- b) a 26-27. § alkalmazása szempontjából a magánterületnek a közforgalom számára a tulajdonos (használó) által megnyitott és kijelölt része, továbbá az a magánterület, amelyet azonos feltételekkel bárki használhat, valamint
- c) a 20. alcím alkalmazása szempontjából a közhasználatra szolgáló, az ingatlan-nyilvántartásban közterületként és nem kifejezetten közterületként nevesített minden olyan Önkormányzat tulajdonában álló külterületi földrészlet, amelyet rendeltetésének megfelelően bárki használhat, továbbá az országos közút részét képező járda és zöldterület”

(2) A rendelet 2. § 16. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„16. Üzlet: kereskedelmi vagy szolgáltató tevékenység folytatása céljából létesített vagy használt épület, önálló rendeltetési egységet képező épületrész, ideértve az elsődlegesen raktározás, tárolás

célját szolgáló olyan épületet vagy épületrészt is, amelyben kereskedelmi vagy szolgáltató tevékenységet folytatnak”

(3) A rendelet 2. §-a a következő 19-36. ponttal egészül ki:

„19. Alkalmi árukirakodás: alkalmi jellegű, árusítás nélküli árukirakodás, amelynek célja valamely áru, termék, szolgáltatás vagy üzlet népszerűsítése (így különösen személygépkocsi kiállítása eladás nélkül a bemutatás szándékával, termékminta osztás, stb.)

20. Árubemutató: a saját üzlet előtti árusítás nélküli árukirakodás kizárólag az árukínálat bemutatása céljából; nem minősül árubemutatósnak a zöldség, a gyümölcs és a virág kirakodása a saját üzlet elé

21. Reklám: a gazdasági reklámtevékenységről szóló törvényben meghatározott gazdasági reklám

22. Reklám célú közterület-használat: reklámelhelyezés közterületen

23. Reklámelhelyezés: a reklám bármilyen módon történő érzékelhetővé tétele

24. Reklámeszköz: minden olyan reklámtartalmat hordozó eszköz, fixen rögzített vagy mozgó képi vagy hang effektusok érzékelhetővé tételére, információ tárolására is alkalmas eszköz, amely kialakításától, anyagától, méretétől és elhelyezése módjától függetlenül reklám megjelenítésére szolgál vagy reklámot tartalmaz. A reklámeszköz lehet kifejezetten reklámozási céllal létrehozott eszköz és elsődlegesen nem reklámozási céllal létrehozott eszköz

25. Árubemutató eszköz: áru megismertetését szolgáló, elérhetőségéről információt tartalmazó dolog

26. Cégér: a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 08.) Korm. rendelet 2. § 1b. pontjában meghatározott cégér

27. Cég- és címtábla: a vállalkozás azonosítására szolgáló, a vállalkozás székhelye, telephelye vagy fióktelepe bejáratánál, a homlokzat síkjában vagy a kerítésen elhelyezett, egyéb reklámot nem tartalmazó tábla

28. Cirkuszi tábla: cirkusz vagy mutatványos reklámozására szolgáló ideiglenesen elhelyezett reklámeszköz

29. Üzletfelirat: az üzlet nevét az üzlet homlokzati síkjában, a betűket külön-külön festett vagy szerelt formában feltüntető felirat vagy tábla

30. Megállító tábla: valamely üzlet tevékenységéhez kapcsolódó, kizárólag a tevékenységre vonatkozó, az üzlet bejáratánál vagy a terasz területén vagy annak határán a nyitvatartási idő alatt elhelyezett ideiglenes és mobil reklámeszköz, amely lehet egy- vagy kétoldalú tábla vagy egyéb eszköz

31. Molinó: nem merev anyagból készült hordozófelülettel rendelkező ideiglenes reklámeszköz, amely falra vagy más tartószerkezetre van rögzítve

32. Reklámvitrin: az üzlet helyiségével közvetlen kapcsolatban nem lévő üvegezett felületű reklámeszköz

33. Reklámzászló: építményen elhelyezett vagy önálló szerkezeti elemre rögzített textil vagy textil jellegű egyéb anyagból készült reklámeszköz

34. Reklámcélú szórólap: reklámnak minősülő nyomtatvány, irat, kiadvány, ide nem értve a sajtóterméket

35. Kirakat: az üzlet helyiségével közvetlen kapcsolatban lévő, elsősorban árubemutatásra szolgáló, közterületre néző vagy közterületről látható, üvegezett felületű reklámeszköz

36. Hirdetmény: e rendelet szerint reklámnak nem minősülő közérdekű információ, beleértve a lakossági apróhirdetést.”

3. §

A rendelet 5. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Amennyiben a közterület igénybevételével egyidejűleg reklámelhelyezés is történik, arra vonatkozóan a bérlő e rendelet 20. alcímében foglaltaknak megfelelően külön szerződést köt és díjat fizet.”

4. §

A rendelet 26. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Árusító helyre bérleti szerződés jóváhagyott közterület alakítási terv, vagy - ha az adott területen közterület alakítási terv nem készítenőd - az I. övezetben a településképi szempontoknak való megfeleléséről kiadott főépítészeti hozzájárulás alapján köthető bérleti szerződés.”

5. §

A rendelet 30. §-a helyébe a következő rendelkezés lép, valamint a 30/A. § és 30/B. §-sal egészül ki:

„30. §

Szórólap, reklámcélú szórólap kizárólag kézből kézbe osztható.

30/A. §

(1) A választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. tv. 144. § (1) bekezdése szerinti plakát - ide nem értve a szórólap terjesztését, melyre a 30. § rendelkezése az irányadó - környezetvédelmi okból kizárólag az önkormányzat által a választási kampányra biztosított önálló hirdetési berendezésen helyezhető el.

(2) Önálló választási hirdető-berendezést kizárólag az önkormányzat helyezhet el.

30/B. §

(1) Kizárólag az önkormányzat által hirdetmények közzétételére biztosított táblán helyezhető el hirdetmény.

(2) A hirdetménnyel kapcsolatban keletkező hulladék eltávolításáról - a köztisztasági szabályok betartásával - az gondoskodik, aki elhelyezte, ha az elhelyező nem ismert, az, akinek érdekében a hirdetményt elhelyezték.”

6. §

A rendelet IV. fejezete a következő 20. alcímmel egészül ki:

„20. Reklámcélú közterület-használat

38/A. §

- (1) Reklámcélú közterület-használat esetén e rendelet 4-6., 9., 11. és 13-19. alcíme nem alkalmazandó, míg a 7-8., 10. és 12. alcím a jelen alcímben foglalt eltéréssel alkalmazandó.
- (2) Ezen alcím alkalmazásában bérbeadó Győr Megyei Jogú Város közterületeit érintő és közterületekről látható hirdetményekkel és reklámeszközökkel kapcsolatos reklámhasznosító tevékenység ellátása tárgyában Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata által kötött szolgáltatási koncessziós szerződés koncesszióba vevője.
- (3) A közterület rendeltetésszerű használatának, a közterületen folytatott engedélyhez, szerződéshez vagy útkezelői hozzájáruláshoz kötött tevékenység szabályszerűségének ellenőrzése a bérbeadó vagy megbízottja feladata azzal, hogy a Közterület Felügyelet és Mezei Őrszolgálat Győr jogosult akár önállóan, akár a bérbeadóval vagy megbízottjával együttesen ellenőrizni.
- (4) A szabálytalanság vagy jogellenes közterület-használat esetén eljárási cselekmények végzése, intézkedések megtétele a bérbeadó vagy megbízottja feladata.

38/B. §

- (1) Közterületen reklámeszközt elhelyezni
 - a) településképi bejelentési eljárás lefolytatásával,
 - b) bérleti szerződés birtokában, kivéve a 38/D. § szerinti esetet,
 - c) közhasználatú zöldterület érintettsége esetén a zöldterületek fenntartásáról szóló rendelet figyelembevételével a kezelő előzetes írásbeli hozzájárulásával, valamint
 - d) az országos közút részét képező zöldterületen e rendelet hatályba lépése előtt az országos közutak vagyongazdálkodójával létrejött szerződés alapján lehet.
- (2) A településképi bejelentési eljárásra vonatkozó részletes szabályokat az Önkormányzat településképi rendelete (a továbbiakban: településképi rendelet) állapítja meg.

38/C. §

- (1) A bérleti szerződés megkötésére, módosítására és megszüntetésére érvényes koncessziós szerződés esetén a bérbeadó, a koncessziós szerződés bármely okból történő megszűnése esetén az útkezelő jogosult.
- (2) A bérleti szerződés megkötésére csak a településképi bejelentési eljárás lefolytatását követően, a bejelentés tudomásulvételéről szóló döntés alapján, és az abban meghatározott kikötések figyelembevételével kerülhet sor, kivéve, ha a reklámelhelyezés településképi bejelentési eljárás lefolytatása nélkül történhet.
- (3) A reklámcélú közterület-használatot igénylő beszerzi a formanyomtatványhoz a szükséges hatósági, kezelői és főépítési hozzájárulást.

(4) A bérleti szerződés megkötésére irányuló kérelem tartalmazza:

- a) a kérelmező adatait,
- b) a kérelmező által megjelölt kapcsolattartó adatait,
- c) a reklámcélú közterület-használat célját és időtartamát,
- d) a reklámcélú közterület-használat helyének, módjának és mértékének pontos meghatározását és méreteket tartalmazó részletes helyszínrajzát, melyen szerepel a járdák, a növényzet, a szegélyek, az elhelyezésre kerülő bútor, berendezés, a napellenző és árnyékoló szerkezet kialakítási módja, térelhatároló szerkezetek mérete, típusa és színe,
- e) a közterületen folytatni kívánt tevékenység gyakorlására jogosító okirat (pl. működési engedély, nyilvántartásba vétel igazolása) másolatát,
- f) építési engedélyhez kötött reklámcélú közterület-használat esetén jogerős és végrehajtható építési engedélyt, településképi bejelentési eljáráshoz között reklámcélú közterület-használat esetén a tevékenység tudomásul vételéről szóló döntést.

38/D. §

A közterület bérleti szerződés nélkül igénybe vehető

- a) cég- és címtábla, üzletfelirat, cégér elhelyezésére, ha az a közterületbe 25 cm-en túl nem nyúlik be,
- b) az Önkormányzat által szervezett nemzetközi, országos vagy a város imázsát különösen meghatározó eseményre vonatkozó reklámelhelyezésre,
- c) hirdetmény elhelyezésére az Önkormányzat által biztosított ingyenes hirdetőeszközön,
- d) kereskedelmi útirányjelző tábla elhelyezésére,
- e) megállító reklámeszköz elhelyezésére a 38/E. § (4)-(5) bekezdés szerinti esetben, valamint
- f) rendezvény, vásár időtartama alatt a pavilonon, vásári sátoron a településképi rendelet szabályainak megfelelően történő reklám elhelyezésére.

38/E. §

(1) Győr Megyei Jogú Város területe a reklámcélú közterület-használati díj alkalmazása szempontjából három szabályozási területre (I., II. és III. övezet) oszlik, amelyek területi lehatárolását a 6. melléklet tartalmazza.

(2) A bérbeadó a reklámcélú közterület-használatért fizetendő bérleti díjat e rendelet 7. mellékletében szereplő díjtételek alapján határozza meg a 6. mellékletben szereplő területi kategóriák figyelembevételével azzal, hogy más célú közterület-használat esetén a díjtételek együtt alkalmazandóak.

(3) A közterület bérleti szerződés alapján, bérleti díj fizetése nélkül igénybe vehető

- a) az önkormányzati fenntartású intézmény, az Önkormányzat többségi tulajdonában álló gazdasági társaság vagy az ilyen gazdasági társaság kizárólagos tulajdonában álló gazdasági társaság cég- és címtábla, cégér, cégfelirat, megállító reklámeszköz és molinó elhelyezése esetén,
- b) az önkormányzati fenntartású intézmény, az Önkormányzat többségi tulajdonában álló gazdasági társaság vagy az ilyen gazdasági társaság kizárólagos tulajdonában álló gazdasági társaság által szervezett nemzetközi, országos vagy a város imázsát különösen meghatározó eseményre vonatkozó reklámelhelyezés esetén, valamint az Önkormányzat támogatásával megvalósuló nemzetközi, országos vagy a város imázsát különösen meghatározó eseményre vonatkozó reklámelhelyezés esetén, a főépítész hozzájárulásával,
- c) a meglévő épített és természetes környezetbe, a településképhez illő, esztétikai értéket képviselő cégér elhelyezése esetén, a főépítész hozzájárulásával,
- d) az Önkormányzat, az önkormányzati fenntartású intézmény, az Önkormányzat többségi tulajdonában álló gazdasági társaság vagy az ilyen gazdasági társaság kizárólagos tulajdonában

álló gazdasági társaság által szervezett rendezvény esetén a rendezvény támogatójának, szponzorának reklámozására szolgáló reklámeszköz, hirdetmény településképi rendelet szabályainak megfelelő elhelyezése esetén, feltéve, hogy a támogatás, szponzorálás összege meghaladja a bérleti díj összegét, vagy

e) kirakat céljára.

(4) Amennyiben a vendéglátóipari üzlet terasszal rendelkezik, úgy a megállító tábla elhelyezésére külön díj felszámolása nélkül jogosult.

(5) Üzlet elé kitelepülés esetén a bérlő a bérleti szerződés alapján elhelyezhet a bérelt közterületen vagy annak határán 1 db megállító reklámeszközt külön díj felszámolása nélkül, feltéve, ha az üzlet elé kitelepülés legalább 5 m² közterület bérlésére vonatkozik.

38/F. §

(1) Közterület

a) bérleti szerződés nélküli,

b) a bérleti szerződéstől eltérő,

c) a bérleti szerződésben meghatározott időtartam lejárta utáni, valamint

d) bármely jogszabályba, különösen e rendelet tilalmába ütköző

használat esetén a jogosulatlan használó a használatot azonnal megszünteti és a közterületet eredeti állapotában saját költségén minden kártalanítási igény nélkül helyreállítja a bérbeadó által megadott határidőn belül, továbbá az a)-c) pontok esetén az igénybe vett időre esedékes bérleti díj négyszeres összegének megfelelő használati díjat, a d) pont esetén az igénybe vett időre a legmagasabb bérleti díjtétellel számított összeg négyszeres összegének megfelelő használati díjat megfizeti.

(2) Amennyiben a felhívásra a jogosulatlan használó a használatot nem szünteti meg, az egyéb jogkövetkezményeken túl a bérbeadó vagy megbízottja a közterületen elhelyezett dolgot a jogosulatlan használó költségére és veszélyére eltávolítja vagy eltávolíttathatja.

(3) Az eltávolított dolog őrzetére, kezelésére és értékesítésére a Ptk. megbízás nélküli ügyvitelre vonatkozó rendelkezései alkalmazandók.

(4) A jogosulatlan használó csak az eltávolítás és a tárolás költségeinek, valamint az (1) bekezdés szerinti használati díj megfizetése után veheti át az eltávolított dolgot.

(5) Ha az eltávolított dolog tulajdonosa 5 napon belül nem jelentkezik, a bérbeadó írásban értesíti a bontás tényéről és a (4) bekezdésben foglaltakról. Ha közterületen elhelyezett dolog tulajdonosa ismeretlen, a bérbeadó a felszólítást az Önkormányzat hirdetőtábláján közzéteszi.

(6) Ha a dolog tulajdonosa az eltávolítást követő 3 hónapon belül nem jelentkezik, a dolgot a bérbeadó értékesítheti. Ha az értékesítés eredménytelen volt vagy eleve lehetetlen, a bérbeadó a megsemmisítést is elrendelheti.

(7) Azzal, akivel a szerződés azonnali hatályú felmondással szűnt meg, továbbá aki közterületet szerződés nélkül vesz igénybe, szerződés az eredeti állapot helyreállításától számított 2 évig nem köthető.

38/G. §

- (1) A reklámeszköz elhelyezője a reklámeszközt kártalanítási igény nélkül átalakítja vagy eltávolítja az Önkormányzat vagy a bérbeadó által megadott határidőn belül, ha
- az elhelyezésére szolgáló közterület városfejlesztési vagy más célú felhasználásra kerül, valamint
 - egyéb fontos közérdek (pl. közérkölc, közbiztonság, közegészség) azt indokolja.

(2) A megszűnt üzlet reklámeszközét az távolítja el, akinek az érdekében az elhelyezés történt, ennek hiányában az ingatlan tulajdonosa.”

7. §

A rendelet kiegészül e rendelet 1. és 2. mellékletét képező 6. és 7. melléklettel.

8. §

Ez a rendelet a kihirdetést követő napon lép hatályba.

Borkai Zsolt s.k.
polgármester

dr. Lipovits Szilárd s.k.
jegyző

(A rendelet melléklet a jegyzőkönyv végén található.)

2. NAPIRENDI PONT:

**JAVASLAT A GYŐRI ÉPÍTÉSI SZABÁLYZATRÓL (GYÉSZ-RŐL) ÉS GYŐR
SZABÁLYOZÁSI TERVÉRŐL SZÓLÓ 1/2006. (I. 25.) ÖK. RENDELET
MÓDOSÍTÁSÁRA**

(Az előterjesztés a jegyzőkönyv mellékleteként kerül csatolásra.)

Révi Zsolt városi főépítész: Néhány módosítást kíván a testület elé terjeszteni. Az előterjesztés 2. sz. mellékletét képező a Győri Építési Szabályzatról (GYÉSZ-ről) és Győr Szabályozási Tervéről szóló 1/2006. (I. 25.) Ök. rendelet módosításáról szóló rendelettervezet a 9. § (2) bekezdésében a 04808-as számú övezeti előírás törlésre kerül, ahogy a hatályon kívül helyezendő rendelkezéseit tartalmazó 13. § f) pontból is törlésre kerül a „(12) bekezdés” szöveg, valamint kiegészül a paragrafus egy g) ponttal: „g) 107. § (2) bekezdése”. Ezekkel a módosításokkal kéri az előterjesztés elfogadását, tekintettel arra, hogy valamennyi, az előterjesztésben szereplő szabályozási módosításra az állami főépítész úr záróvéleménye rendelkezésre áll, melyben megerősítette a törvényességet és szakszerűséget.

Borkai Zsolt polgármester: Kérdés, hozzászólás nem érkezett a napirendi ponthoz, így szavazásra bocsátja az elhangzott módosítás szerinti rendelettervezetet. Megállapítja, hogy a Közgyűlés - melynek létszáma 21 fő - 17 igen, 0 nem, 4 tartózkodó szavazattal a rendeletet elfogadta.

4/2018. (I. 26.) ÖNKORMÁNYZATI RENDELETE

A GYŐRI ÉPÍTÉSI SZABÁLYZATRÓL (GYÉSZ-RŐL) ÉS GYŐR SZABÁLYOZÁSI TERVÉRŐL SZÓLÓ 1/2006. (I. 25.) ÖK. RENDELET MÓDOSÍTÁSÁRÓL

Győr Megyei Jogú Város Önkormányzatának közgyűlése az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény a 62. § (6) bekezdés 6. pontjában kapott felhatalmazás alapján a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 1. pontjában meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. §

A Győri Építési Szabályzatról (GYÉSZ-ről) és Győr Szabályozási Tervéről szóló 1/2006. (I. 25.) Ök. Rendelet (a továbbiakban: GYÉSZ) 6. §-a az alábbi 6/A. §-sal egészül ki:

[Az építési telkek beépítésnek út- és parkoló építési feltételei]

„6/A. § (1) A lakó szerepkörű övezetekben a Belváros városrész, Újváros műemléki jelentőségű területe kivételével új lakóépület építése esetén a szükséges számú parkolóhely biztosítása során az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet (a továbbiakban: OTÉK) 42. § (11) bekezdése nem alkalmazható.

(2) A lakó szerepkörű övezetekben lakás rendeltetési egységenként, ha a lakás mérete

a) a nettó 75 m²-t nem éri el, akkor 1 gépjármű,

b) a nettó 75 m² elérő és 90 m²-t el nem érő, akkor 1,5 gépjármű vagy

c) a nettó 90 m²-t elérő, akkor 2 gépjármű

elhelyezése biztosítandó.

(3) A nettó 100 m² alapterületet meg nem haladó kereskedelmi, szolgáltató vagy vendéglátó funkciójú rendeltetési egységnek többszintes lakóépület földszintjén történő létesítése esetén parkolóhely kialakítása nem szükséges. A 100 m² nettó alapterületet meghaladó kereskedelmi és szolgáltató funkciójú rendeltetési egységnél a (4) bekezdésben meghatározott módon biztosítandó az OTÉK előírásai szerint számolt gépjármű 50%-ának megfelelő számú parkolóhely, kivéve a kereskedelemről szóló törvény szerinti napi fogyasztási cikket értékesítő, 300 m²-nél nagyobb bruttó alapterületű üzletet, ahol az OTÉK előírásai szerinti számú parkolóhely alakítandó ki.

(4) Az ingatlan parkolási mérlegében a ténylegesen kialakítandó parkolóhely száma egész számra való felfelé kerekítéssel határozandó meg.

(5) Ha építés, létesítés, bővítés (a továbbiakban együtt: építés) vagy rendeltetés-módosítás miatt parkolóhely elhelyezése szükséges és az (1) bekezdés kivételével a telkek megközelíthetőségére, geometriai méretére vagy a már meglévő építmény építészeti adottságaira tekintettel a parkolóhely létesítése telken belül nem megoldható, akkor a parkolóhely a telekhatártól mért legfeljebb 500 m-es távolságon belül a külön rendeletben foglalt módon és eljárási szabályok szerint létesítendő.

(6) A Belváros területén a (3) bekezdésben nem szabályozott esetben a vegyes rendeltetésű épületben, ahol az önálló lakás rendeltetési egységek összes hasznos alapterülete meghaladja az egész épület összes hasznos alapterületének 50%-át, a földszinten vagy a földszint alatti szinten

a) a kereskedelemről szóló törvény szerinti napi fogyasztási cikket árusító 300 m²-nél nagyobb bruttó alapterületű üzlet kivételével a kereskedelmi,

b) vendéglátó,

c) szolgáltató,

d) kulturális és közösségi szórakoztató,

e) igazgatási, vagy

f) iroda

önálló rendeltetési egységeknél az OTÉK 4. sz. mellékletében előírt parkolóhely 50%-a biztosítandó.”

2. §

A GYÉSZ 35. § (4) bekezdése módosul az alábbiak szerint

„(4) A telepszerű (T) és csoportházas (C) beépítési mód esetén a területen telkenként több, az (1)-(3) bekezdésekben megjelölt rendeltetésű épület is elhelyezhető.”

3. §

A GYÉSZ 36. § (4) bekezdése módosul az alábbiak szerint:

„(4) A telepszerű (T) és csoportházas (C) beépítési mód esetén a területen telkenként több, az (1)-(3) bekezdésekben megjelölt rendeltetésű épület is elhelyezhető.”

4. §

A GYÉSZ 56. § (2) bekezdése az alábbiak szerint módosul:

„(2) Külszíni bányászati tevékenység számára kutatásba vonható területen bányatelek lefektetése, bányaművelés megkezdése, bányatelek bővítése kizárólag az alábbi feltételek együttes teljesülése esetén lehetséges:

- a) a külszíni bányaműveléssel összefüggő tevékenység kizárólag általános mezőgazdasági területbe tartozó területet érinthet,
- c) tájképvédelmi területet nem érinthet,
- d) nem érinthet Győr átlagos termőhelyi adottságánál jobb minőségű mezőgazdasági területet,
- e) nem érinthet tervezett vagy meglévő országos közúttól 50 m-en belül fekvő területet,
- f) nem érinthet vasúttól 50 m-en belül fekvő területet kivéve a vasúti pályahálózat tulajdonosának vagy vagyonkezelőjének hozzájárulásával, és
- g) a szállítási útvonal úgy jelölendő ki, hogy a bányatelektől a forgalmi utakig tartó szállításból eredő zaj, rezgés és légszennyező hatás összefüggő lakóterületet, üdülőterületet és rekreációs funkciót betöltő területet nem érinthet.”

5. §

A GYÉSZ 82. § (1) bekezdése az alábbiak szerint módosul:

„(1) Az övezetek beépítésének megengedett módját, az építési helyet az övezeti jel 3. karaktercsoportja helyén lévő betűjel jelentése határozza meg. Az építési helyet a teleknek az építési övezeten belül építési jogot adó részéhez viszonyítva – az előírt elő-, oldal- és hátsókerterek figyelembevételével – határozandó meg. (lásd: 4. ábra⁷⁴) Amennyiben az építési helyet az SZT rajzosan ábrázolja, akkor az épület az építési helyen belül bárhol elhelyezhető.”

6. §

A GYÉSZ 95. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

[Csoportházas (C) beépítés]

„(1) A csoportházas beépítés építési telkenként több önálló rendeltetési egységet magába foglaló, az építési helyen belül zártan csatlakozó, konkrét telepítési tanulmányterv és beépítési terv szerint, ütemezetten is megvalósítható beépítés.

- (2) Minden önálló rendeltetési egység egymástól független épületszerkezettel és közműbekötésekkel létesítendő. Emeltszinten önálló rendeltetési egység nem létesíthető.
- (3) A csoportházás beépítésű övezetben melléképítmény a kerti építmény, a közmű-becsatlakozási műtárgy és hulladéktároló kivételével nem helyezhető el. Kerti építmény kizárólag a saját használatú kertben helyezendő el legfeljebb 10 m² alapterülettel. A közmű-becsatlakozási műtárgy és hulladéktároló a saját használatú kertben nem helyezhető el.
- (4) Valamennyi lakó rendeltetési egységhez saját használatú kert alakítandó ki.
- (5) A saját használatú kert gépjármű-tárolásra nem használható.
- (6) A csoportházás beépítésű övezetben a szükséges parkolószám a saját használatú kert kivételével, az övezet be nem épített területén biztosítandó.
- (7) A csoportházás beépítésű övezet a saját használatú kerten kívüli, be nem épített, burkolatlan része fásított zöldfelületként tartandó fenn.”

7. §

A GYÉSZ 100. § (1)-(2) bekezdése helyébe az alábbi rendelkezések lépnek és kiegészül a (2a) és (2b) bekezdésekkel:

- „(1) A megengedett szintszámot a szabályozási terv övezeti jele tartalmazza.
- (2) Az övezeti paramétersorban meghatározott maximális építményszint felett kizárólag egy gépészeti helyiség vagy a lépcsőház felső szintje, valamint ezek együttesen helyezhetők el egy szinten.
- (2a) A megengedett építményszint felett elhelyezett
- a) gépészeti helyiség alapterülete 20 m²-nél,
 - b) lépcsőház felső szintje 40 m²-nél, és
 - c) gépészeti helyiség és lépcsőház felső szintjének együttes alapterülete 45 m²-nél nagyobb nem lehet.
- (2b) A megengedett szintszám szempontjából figyelmen kívül hagyható a pinceszint, amennyiben a mennyezeti födém teljes területe a rendezett terepszint felett legfeljebb 1 méterrel helyezkedik el. Amennyiben a pinceszint mennyezeti födémének egy része, vagy teljes területe 1 méternél magasabban helyezkedik el a rendezett terepszint felett úgy azt az övezeti paramétersorban definiált szintszámba be kell számítani.”

8. §

(1) A GYÉSZ 101. § (5) bekezdése helyébe az alábbi rendelkezés lép:

- „(5) Telekalakítás során - a (4) bekezdésben foglaltakon túl - kivételesen, ha azt a szabályozási terv rajzosan tartalmazza, kialakítható olyan építési telek, amelynek szélessége vagy mélysége nem éri el az övezeti előírásban szereplő méretet, feltéve, hogy a teleknek az övezeti határokon belüli területe és beépítettsége megfelel az övezeti jelben előírtaknak, és
- a) a már beépített telek eredeti szélességét vagy mélységét tartja meg, vagy
 - b) a tömb formája miatt a kialakuló telek formája nem téglalaphoz vagy paralelogrammához közeli formájú.”

(2) A GYÉSZ 101. § (16) bekezdése helyébe az alábbi rendelkezés lép:

- „(16) Az övezeten belül a lakóövezetek kivételével önálló telekként kialakíthatók közlekedési célú és közmű területek az övezeti előírásban szereplőtől eltérő méretű telken is, ha a kialakítás az övezet tervezett felhasználását nem teszi lehetetlenné. Iparvágány esetében gazdasági területen elegendő, ha a vágánytelek két oldalán fekvő telkek együttesen elégítik ki az övezeti jel szerinti értékeket. Ezek az övezeti jelnek egyenként nem megfelelő telkek csak akkor tekinthetők építési teleknek, ha a két telek közötti átjárás szolgálommal biztosított.”

9. §

(1) A GYÉSZ 103. § 01250 és 01251 sz. övezeti sorszám előírása helyébe a következő lép:

01250	<p>Az övezetben telekalakításra és az ingatlan beépítésére Településrendezési Szerződés (TRSZ) megkötését követően kerülhet sor.</p> <p>A 10691/1 hrsz.-ú ingatlanon jelölt építési helyen belül 1 db legfeljebb 1000 m²-es bruttó alapterületű lakóingatlan helyezhető el.</p> <p>Az SZT-n rajzosan jelölt építési helyen belül az épületmagasság: 7,0 m.</p> <p>Az övezetben a 18 m-nél szélesebb telkek szabadonálló módon is beépíthetőek.</p>
01251	<p>Az övezetben telekalakításra és az ingatlan beépítésére Településrendezési Szerződés (TRSZ) megkötését követően kerülhet sor.</p> <p>A 14 méternél keskenyebb telkek zárt sorúan is beépíthetőek, ha a szomszéd épület oldalhatáron álló homlokzata alkalmas a csatlakozásra.</p> <p>Az övezetben a 18 m-nél szélesebb telkek szabadonálló módon is beépíthetőek.</p>

(2) A GYÉSZ 103. §-a kiegészül a 00162, 00962, 03057, 04803, 04805 és 04806 sz. övezetekre vonatkozó egyedi előírásokkal az alábbiak szerint:

00162	<p>Az egységes megjelenés és utcakép érdekében a Tervtanács által elfogadott beépítési tervhez való illeszkedést igazolni szükséges az egyes épületek megépítésének megkezdését megelőző építési engedélyezési, településképi bejelentési eljárás vagy szakmai konzultáció során attól függően, hogy az adott építési tevékenységre milyen eljárás folytatandó le.</p> <p>Az övezetben telekalakításra és az ingatlan beépítésére Településrendezési Szerződés (TRSZ) megkötését követően kerülhet sor.</p>
00962	<p>Az egységes megjelenés és utcakép érdekében a Tervtanács által elfogadott beépítési tervhez való illeszkedést igazolni szükséges az egyes épületek megépítésének megkezdését megelőző építési engedélyezési, településképi bejelentési eljárás vagy szakmai konzultáció során attól függően, hogy az adott építési tevékenységre milyen eljárás folytatandó le.</p> <p>Az övezetben telekalakításra és az ingatlan beépítésére Településrendezési Szerződés (TRSZ) megkötését követően kerülhet sor.</p>
03057	<p>Az egységes megjelenés és utcakép érdekében a Tervtanács által elfogadott beépítési tervhez való illeszkedést igazolni szükséges az egyes épületek megépítésének megkezdését megelőző építési engedélyezési, településképi bejelentési eljárás vagy szakmai konzultáció során attól függően, hogy az adott építési tevékenységre milyen eljárás folytatandó le.</p> <p>Az övezetben telekalakításra és az ingatlan beépítésére Településrendezési Szerződés (TRSZ) megkötését követően kerülhet sor.</p>
04803	<p>Az egységes megjelenés és utcakép érdekében a Tervtanács által elfogadott beépítési tervhez való illeszkedést igazolni szükséges az egyes épületek megépítésének megkezdését megelőző építési engedélyezési, településképi bejelentési eljárás vagy szakmai konzultáció során attól függően, hogy az adott építési tevékenységre milyen eljárás folytatandó le.</p> <p>Az övezetben telekalakításra és az ingatlan beépítésére Településrendezési Szerződés (TRSZ) megkötését követően kerülhet sor.</p>
04805	<p>Az egységes megjelenés és utcakép érdekében a Tervtanács által elfogadott beépítési tervhez való illeszkedést igazolni szükséges az egyes épületek</p>

	<p>megépítésének megkezdését megelőző építési engedélyezési, településképi bejelentési eljárás vagy szakmai konzultáció során attól függően, hogy az adott építési tevékenységre milyen eljárás folytatandó le.</p> <p>Az övezetben telekalakításra és az ingatlan beépítésére Településrendezési Szerződés (TRSZ) megkötését követően kerülhet sor.</p>
04806	<p>Az egységes megjelenés és utcakép érdekében a Tervtanács által elfogadott beépítési tervhez való illeszkedést igazolni szükséges az egyes épületek megépítésének megkezdését megelőző építési engedélyezési, településképi bejelentési eljárás vagy szakmai konzultáció során attól függően, hogy az adott építési tevékenységre milyen eljárás folytatandó le.</p> <p>Az övezetben telekalakításra és az ingatlan beépítésére Településrendezési Szerződés (TRSZ) megkötését követően kerülhet sor.</p>

10. §

(1) A GYÉSZ 1. sz. mellékletében a telekkihasználtsági mutató fogalma helyébe az alábbi rendelkezés lép:

„*Telekkihasználtsági mutató:* a telken építhető épület csatlakozó terepszint feletti, összes hasznos nettó szintterületének és a telek építési övezeten belüli vagy az építési jogot adó övezetrészen belüli területének hányadosa. Az összes hasznos nettó szintterület kiszámítása során nem lehet figyelmen kívül hagyni a csatlakozó terepszint alatti padlóvonalú szinten lévő, huzamos emberi tartózkodásra alkalmas helyiség és a működésükkel összefüggésben létesített közlekedő és egyéb helyiség területét. A telekkihasználtsági mutató számításánál figyelmen kívül hagyandó a legalább egy oldalról nyitott közlekedő (tornác, folyosó, függőfolyosó, nyitott lépcsőház) és kültéri tartózkodó tér (terasz, erkély, loggia) területe.”

(2) A GYÉSZ 1. sz. melléklete kiegészül a saját használatú kert fogalmával:

„*Saját használatú kert:* a csoportházas beépítésű lakóterületen az osztatlan közös tulajdonban álló ingatlan tulajdonosai között létrejött megállapodás alapján, az önálló lakó rendeltetési egységhez közvetlenül csatlakozó kertterület, melyet a lakó rendeltetési egység tulajdonosa, hasznélvezője és jogszerű használója jogosult használni és köteles annak fenntartásáról gondoskodni.”

11. §

(1) A GYÉSZ szabályozási tervlapja módosul a rendelet 1. mellékletét képező SZTM 2017-082, SZTM 2017-084 és az SZTM 2017-085 tervszámú szabályozási tervlapja szerint.

(2) A GYÉSZ szabályozási tervlapja módosul a rendelet 2. mellékletét képező SZTM 2017-041, SZTM 2017-051, SZTM 2017-057, SZTM 2017-068, SZTM 2017-071 és az SZTM 2017-072 tervszámú szabályozási tervlapjai szerint.

12. §

(1) Jelen rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba a (2) bekezdés kivételével.

(2) A rendelet 1-10. §-a, a 11. § (2) bekezdése és 13. § a) és e) pontja 2018. február 10. napján lép hatályba.

13. §

Hatályát veszti a GYÉSZ

- a) 6. § (3) bekezdése,
- b) 9. § (6) bekezdése,
- c) 17. §-a,
- d) 23. § (4) bekezdése,
- e) 82. § (8) bekezdés c) pontja,
- f) 98. § (15) bekezdése, valamint
- g) 107. § (2) bekezdése.

Borkai Zsolt s.k.
polgármester

dr. Lipovits Szilárd s.k.
jegyző

(A rendelet melléklete a jegyzőkönyv végén található.)

3. NAPIRENDI PONT:

JAVASLAT A PARKOLÓHELY-LÉTESÍTÉS SZABÁLYAIRÓL SZÓLÓ ÖNKORMÁNYZATI RENDELET ELFOGADÁSÁRA

(Az előterjesztés a jegyzőkönyv mellékleteként kerül csatolásra.)

Borkai Zsolt polgármester: Mivel a napirendi pontoz sem kérdés, sem észrevétel nem érkezett, szavazásra bocsátja az ülés előtt kiosztott módosítással együtt érvényes rendelettervezetet. Megállapítja, hogy a Közgyűlés - melynek létszáma 21 fő - 21 igen, 0 nem és 0 tartózkodó szavazattal a rendeletet elfogadta.

GYŐR MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA KÖZGYŰLÉSÉNEK 5/2018. (I. 26.) ÖNKORMÁNYZATI RENDELETE

A PARKOLÓHELY-LÉTESÍTÉS SZABÁLYAIRÓL

Győr Megyei Jogú Város Önkormányzatának közgyűlése az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 1. pontjában meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. §

Jelen rendelet hatálya kiterjed Győr Megyei Jogú Város közigazgatási területén új építmény, önálló rendeltetési egység, terület rendeltetésszerű használata, meglévő építmény bővítése, átalakítása, rendeltetésének módosítása esetén a Győr Megyei Jogú Város Településszerkezeti Tervének, valamint a Győri Építési Szabályzatról (GYÉSZ-ről) és Győr Szabályozási Tervéről szóló 1/2006. (I. 25.) Ök. rendeletében (a továbbiakban: GYÉSZ) meghatározott számú parkolóhely megvalósítására, valamint a közterületi parkolóhely megszüntetésére.

2. §

E rendelet alkalmazásában:

1. Építtető: a parkolóhely létesítésére okot adó építés vagy rendeltetésmódosítás kezdeményezője.
2. Parkolóház: legalább 5 parkolóhelyet magában foglaló önálló fedett építmény.
3. Parkolóhely: az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet szerinti gépjármű-várakozóhely (parkoló).
4. Tehermentes ingatlan: a jogszabályon alapuló, az ingatlanra közérdekből külön jogszabályban feljogosított szervek javára alapított használati jog, vezetékjog vagy ugyanezen okokból alapított szolgalmat, továbbá a helyi önkormányzat javára alapított vezetékjog kivételével mással nem terhelt ingatlan.

3. §

(1) A parkolóhely a GYÉSZ 6/A. § (5) bekezdése alapján az építtető által a GYŐR-SZOL Győri Közszolgáltató és Vagyongazdálkodó Zártkörűen Működő Részvénytársasággal (a továbbiakban: GYŐR-SZOL Zrt.) kötött szerződés alapján a telekhatártól mért legfeljebb 500 m-es távolságon belül

- a) a közforgalom céljára átadott magánút területe egy részének felhasználásával,
- b) a közterület közlekedésre szánt területe egy részének felhasználásával,
- c) az önkormányzat, annak költségvetési szerve vagy 100%-os tulajdonában lévő gazdasági társasága tulajdonában lévő más telken parkolóban vagy parkolóházban, vagy
- d) az építtető tulajdonában álló más telken tartós műszaki megoldással valósítandó meg.

(2) A parkolóhely (1) bekezdés a-c) pontja szerinti megvalósítására a GYŐR-SZOL Zrt., az (1) bekezdés d) pontja szerinti megvalósítására az építtető jogosult.

(3) A jelen rendelet alkalmazásában gépjármű elhelyezése akkor biztosított, ha a tervezett parkolóhely - a többi foglaltsága esetén is - a parkoló gépjárművel önállóan, biztonságosan megközelíthető.

(4) A parkolóhely helyszínének meghatározásához

- a) az (1) bekezdés a-b) pontja esetén Győr Megyei Jogú Város Útkezelő Szervezetének (a továbbiakban: útkezelő szervezet),
- b) az (1) bekezdés c) pontja esetén a telek tulajdonosának, valamint a parkolóhely-létesítésre szolgáló telek és az út csatlakozása szerinti út kezelőjének (a továbbiakban: út kezelője),
- c) az (1) bekezdés d) pontja esetén az út kezelőjének jóváhagyása beszerzendő.

(5) Az építtető részéről a parkolóhely-létesítés helyszínének meghatározásához az útkezelő szervezethez a 2. melléklet szerinti ügyintézési díj megfizetésének igazolása mellett helyszínrajzzal alátámasztott, közlekedési szakági tervező által készített terv nyújtandó be. Az útkezelő szervezet nyilatkozatát a szakmai és tulajdonosi érdekek figyelembevételével a terv és a kapcsolódó dokumentumok megvizsgálása után a lehetőség szerinti legrövidebb időn belül adja meg.

(6) Az építtető által a parkolóhely a létesítésre okot adó építéshez vagy rendeltetésmódosításhoz kapcsolódó településképi véleményezési vagy bejelentési eljárás, továbbá szakmai konzultáció során

- a) az (1) bekezdés a-b) pontja szerinti esetben a parkolóhely-létesítés helyszínét az (5) bekezdés szerinti beazonosító terv és az útkezelő szervezet által 30 napnál nem régebbi jóváhagyása vagy a 6. § (1) bekezdés esetén 30 napnál nem régebbi nyilatkozata,
- b) az (1) bekezdés c) pontja esetén az a) pontban foglaltakon túl az út kezelőjének 30 napnál nem régebbi jóváhagyása és a tulajdonos hozzájárulása,
- c) az (1) bekezdés d) pontja esetén az a) pontban foglaltakon túl az út kezelőjének 30 napnál nem régebbi jóváhagyása és a tehermentes, 1/1-ed arányú tulajdonjogot igazoló tulajdoni lap 30 napnál nem régebbi hiteles másolata

csatolandó.

4. §

(1) A 3. § (1) bekezdés a-c) pontja szerinti parkolóhely megvalósításának feltétele a 3. § (5) bekezdés szerint az útkezelő szervezet által a parkolóhely-létesítés helyszínének meghatározását jóváhagyó terven kívül

a) a 3. § (1) bekezdés a) és b) pontja esetén az út kezelője, a 3. § (1) bekezdés c) pontja esetén a telek tulajdonosa, valamint az út kezelője hozzájárulásának beszerzése,

b) a 3. § (1) bekezdés a) és b) pontja esetén a GYŐR-SZOL Zrt.-vel, a 3. § (1) bekezdés c) pontja esetén a GYŐR-SZOL Zrt.-vel és a telek tulajdonosával együttesen történő szerződés megkötése a parkolóhely-létesítés feltételeire, megvalósítására és a megépített parkolóhelynek Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata (a továbbiakban: Önkormányzat) javára történő térítésmentes átadására vonatkozóan, és

c) az (1) bekezdés a) pontja esetén az 1. melléklet 1. pont szerinti, az (1) bekezdés b) pontja esetén az 1. melléklet 2. vagy 3. pont szerinti létesítési hozzájárulás összegének a GYŐR-SZOL Zrt. részére történő megfizetése a b) pont szerinti szerződés aláírásának időpontjáig.

(2) A 3. § (1) bekezdés d) pontja esetén a parkolóhely megvalósításának feltétele a 3. § (5) bekezdés szerint az útkezelő szervezet által a parkolóhely-létesítés helyszínének meghatározását jóváhagyó terven kívül

a) az út kezelője hozzájárulásának beszerzése,

b) a GYŐR-SZOL Zrt.-vel szerződés megkötése a parkolóhely-létesítés feltételeire, megvalósítására vonatkozóan, és

c) az Önkormányzattal megállapodás megkötése a parkolóhely-létesítésre szolgáló ingatlanok szabályozási tervben parkoló területté történő módosítására, és a megépített parkolóhely tulajdonjogának az Önkormányzat javára történő térítésmentes átadására, üzemeltetésre és fenntartására vonatkozóan.

(3) Az (1) bekezdésben foglaltak a parkolóhely-létesítésre okot adó építés vagy rendeltetés-módosítás

a) építési engedélyhez kötött eljárása esetén az építési engedély kiadása iránt eljárás megindításáig,

b) építési engedélyhez nem kötött eljárása esetén a településképi bejelentési eljárás megindításáig, vagy

c) szakmai konzultáció esetében az egyszerű bejelentéshez kötött építés megtörténtét tanúsító hatósági bizonyítvány kiállításáig teljesítendő az építető által.

(4) A (2) bekezdésben foglaltak a parkolóhely-létesítésre okot adó építés vagy rendeltetés-módosítás

a) építési engedélyhez kötött eljárása esetén a használatbavételi eljárás megindításáig,

b) építési engedélyhez nem kötött eljárása esetén a településképi bejelentési eljárás során hozott döntés véglegessé vagy jogerőssé válástól számított 1 éven belül, vagy

c) szakmai konzultáció esetében az egyszerű bejelentéshez kötött építés megtörténtét tanúsító hatósági bizonyítvány kiállításáig teljesítendő az építető által.

5. §

A létesítési hozzájárulás összege a településképi bejelentési eljárás során az építési tevékenységet megtiltó, véglegessé vált vagy jogerős önkormányzati hatósági döntés vagy az építési engedély iránti kérelem elutasításáról rendelkező véglegessé vált vagy jogerős döntés GYŐR-SZOL Zrt.

felé történő igazolását követő 15 napon belül az építető részére visszafizetendő. Ha a létesítési hozzájárulás befizetését követően az építető a tervmódosításra tekintettel kevesebb számú parkolóhely-létesítésére köteles, a létesítési hozzájárulás arányos része a tervmódosítás igazolását követő 30 napon belül a GYŐR-SZOL Zrt. által az építető részére visszafizetendő.

6. §

(1) A parkolóhely-létesítési kötelezettség a GYŐR-SZOL Zrt.-vel kötött szerződés megkötésével és a létesítési hozzájárulás megfizetésével teljesítendő, ha a parkolóhelynek a telekhatártól mért 500 méteren belül történő megvalósítása azért nem lehetséges, mert

a) a 3. § (5) bekezdés szerint az útkezelő szervezethez benyújtott a parkolóhely-létesítés helyszínének meghatározását jóváhagyó terv alapján a parkolóhely-létesítés az útkezelő szervezet nyilatkozata alapján fizikai akadályba ütközik, mely esetben a 1. melléklet 1. pont szerinti, vagy

b) a 3. § (5) bekezdés szerint az útkezelő szervezethez benyújtott a parkolóhely-létesítés helyszínének meghatározását jóváhagyó tervhez az útkezelő szervezet nem járul hozzá, mely esetben a 1. melléklet 2. vagy 3. pont szerinti létesítési hozzájárulás összege fizetendő meg.

(2) A szerződés megkötésének feltétele a létesítési hozzájárulás összegének a GYŐR-SZOL Zrt. részére történő megfizetése az (1) bekezdés b) pont szerinti szerződés aláírásának időpontjáig.

7. §

Amennyiben valamely építési tevékenységgel vagy rendeltetismódosítással összefüggően közterületi parkolóhely szűnik meg, úgy a parkolóhely megszüntetését kezdeményező az útkezelő szervezet jelzése alapján a GYŐR-SZOL Zrt. felszólításától számított 30 napon belül parkolóhelyenként az 1. melléklet 2. pontja szerinti létesítési hozzájárulás összegével egyező ellentételezést fizet, melynek megfizetése után történhet meg a parkolóhely megszüntetése.

8. §

E rendelet 2018. február 10-én lép hatályba.

9. §

Hatályát veszti a parkolásról (Győri parkolási rendelet) szóló 66/2004. (XII. 20.) Ök rendelet.

Borkai Zsolt s.k.
polgármester

dr. Lipovits Szilárd s.k.
jegyző

1. melléklet a 5/2018. (I. 26.) önkormányzati rendelethez

A parkolóhely-létesítési hozzájárulás

1. A parkolóházban lévő parkolóhely megvalósításához szükséges létesítési hozzájárulás összege gépjárművenként: bruttó 6.000.000,- Ft.
2. A közterületi vagy az önkormányzat, annak költségvetési szerve valamint az önkormányzat 100%-os tulajdonában álló gazdasági társaság tulajdonában álló nem közterületi parkolóhely megvalósításához szükséges létesítési hozzájárulás összege gépjárművenként: bruttó 3.500.000,- Ft.
3. A 2. pontban foglaltak alól kivételt képez.

a) már meglévő épület tetőterében történő lakáscélú tetőtér-beépítés, ha a településképi bejelentési eljárás során megállapítást nyer, hogy az építés a felújítást szolgálja, mely esetben bruttó 1.500.000,- Ft,

b) a Győr belváros behajtási rendjének szabályozásáról szóló 19/2010. (VI. 25.) GYMJVÖ. rendelet értelmében a behajtási engedéllyel érintett terület, mely esetben bruttó 2.000.000,- Ft. a gépjárműenként fizetendő létesítési hozzájárulás összege.

2. melléklet a 5/2018. (I. 26.) önkormányzati rendelethez

Ügyintézési díj: 10.000,- Ft

Az ügyintézési díj az áfa összegét tartalmazza.

4. NAPIRENDI PONT:

JAVASLAT A KÖZTEMETŐKRE VONATKOZÓ DÍJAK FELÜLVIZSGÁLATÁRA

(Az előterjesztés a jegyzőkönyv mellékleteként kerül csatolásra.)

Borkai Zsolt polgármester: Mivel a napirendhez sem kérdés, sem észrevétel nem érkezett, szavazásra bocsátja az előterjesztés szerinti határozati javaslatot. Megállapítja, hogy a Közgyűlés - melynek létszáma 21 fő - 20 igen, 0 nem és 0 tartózkodó szavazattal (1 fő képviselő nem vett részt a szavazásban) a határozatot elfogadta.

3/2018. (I. 26.) Kgy. határozat

Győr Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése a köztemetőkről és a temetkezés rendjéről szóló 16/2004. (IV. 16.) Ök. rendeletben meghatározott temetési helyek megváltási, újraváltási és egyéb szolgáltatási díjait felülvizsgálta, azokat változatlanul hagyja.

Felelős: polgármester

Határidő: azonnal

5. NAPIRENDI PONT:

JAVASLAT ELŐVÁSÁRLÁSI JOGRÓL TÖRTÉNŐ LEMONDÁSRA A GYŐRI 6889 HRSZ.-Ú INGATLAN VONATKOZÁSÁBAN

(Az előterjesztés a jegyzőkönyv mellékleteként kerül csatolásra.)

Borkai Zsolt polgármester: Mivel a napirendi ponthoz sem kérdés, sem észrevétel nem érkezett, szavazásra bocsátja az előterjesztés szerinti határozati javaslatot.

Megállapítja, hogy a Közgyűlés - melynek létszáma 21 fő - 21 igen, 0 nem és 0 tartózkodó szavazattal a határozatot elfogadta.

4/2018. (I. 26.) Kgy. határozat

Győr Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése a győri 6889 hrsz. alatt nyilvántartott, 320 m² alapterületű, kivett gyógyszertár megnevezésű, 9022 Győr, Rákóczi Ferenc u. 2. sz. alatti ingatlanra, a Győrött 2018. január 03. napján a GYŐR-SZOL Győri Közszolgáltató és Vagyongazdálkodó Zártkörűen Működő Részvénytársaság (képviseli: Sági Géza elnök-vezérigazgató) 9024 Győr, Orgona utca 10. szám alatti székhelyű cég, mint Eladó, valamint az „AGROLA TRADE” Mezőgazdasági és Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság (képviseli: Gyurics Endre ügyvezető) 3170 Szécsény, Ludványi utca 1691/1 hrsz. szám alatti székhelyű cég, mint Vevő között létrejött adásvételi szerződés tekintetében, a szerződés szerinti 215.000.000,- Ft vételáron, a Kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény 86. §-ban - a Magyar Államot követő helyen - biztosított elővásárlási jogával nem kíván élni.

Felelős: polgármester
Határidő: azonnal

6. NAPIRENDI PONT:

JAVASLAT A GYŐRI 5779 HRSZ.-Ú INGATLAN MEGVÁSÁRLÁSÁRA *(Az előterjesztés a jegyzőkönyv mellékleteként kerül csatolásra.)*

Borkai Zsolt polgármester: Mivel a napirendi ponthoz sem kérdés, sem észrevétel nem érkezett, szavazásra bocsátja az előterjesztés szerinti határozati javaslatot. Megállapítja, hogy a Közgyűlés - melynek létszáma 21 fő - 21 igen, 0 nem és 0 tartózkodó szavazattal a határozatot elfogadta.

5/2018. (I. 26.) Kgy. határozat

1. Győr Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése hozzájárul a győri 5779 helyrajzi szám alatt nyilvántartott, a természetben Győr, Kiskút ligetben található, kivett sporttelep megnevezésű, 34445 m² területű ingatlan 1/1 tulajdoni hányadának nettó 344.450.000,- Ft + 27% áfa (93.001.500,- Ft) vételáron, azaz összesen: bruttó 437.451.500,- Ft forint, azaz négyszázharminchétmillió-négyszázötvenegyezer-ötszáz Ft összegben történő megvásárlásához a XANTUS JÁNOS Állatkert Közhasznú Nonprofit Kft. feladatainak ellátásához.
2. A Közgyűlés felhatalmazza a polgármestert valamennyi szükséges dokumentum aláírására, nyilatkozat kiadására, eljárási cselekmény megtételére, beleértve az ingatlanra vonatkozó adásvételi szerződés megkötését és esetleges módosításait is.

Felelős: polgármester
Határidő: azonnal

7. NAPIRENDI PONT:

JAVASLAT A RÁBA-QUELLE GYÓGY- TERMÁL ÉS ÉLMÉNYFÜRDŐ **FELÚJÍTÁSÁRA, FEJLESZTÉSÉRE, A RÁBA QUELLE KFT. ÁLTAL** **BEFIZETETT BÉRLETI DÍJ FELHASZNÁLÁSÁRA**

(Az előterjesztés a jegyzőkönyv mellékleteként kerül csatolásra.)

Borkai Zsolt polgármester: Mivel a napirendi ponthoz sem kérdés, sem észrevétel nem érkezett, szavazásra bocsátja az előterjesztés szerinti határozati javaslatot. Megállapítja, hogy a Közgyűlés - melynek létszáma 21 fő - 21 igen, 0 nem és 0 tartózkodó szavazattal a határozatot elfogadta.

6/2018. (I. 26.) Kgy. határozat

1. Győr Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése egyetért a Gyógy-, Termál- és Élmenyfürdő tervezett felújítási- és fejlesztési programjával az előterjesztésben szereplő műszaki tartalommal.
2. „A Közgyűlés engedélyezi, hogy Győr Megyei Jogú Város Önkormányzatának 2017. évi költségvetéséről szóló 5/2017. (II. 24.) önkormányzati rendelet 5. számú mellékletében szereplő „Felújítási, korszerűsítési keret képzése - Rába Quelle Gyógy-, Termál- és Élmenyfürdő kapcsán” című kiadási jogcím előirányzatból a külső csúszdatest cseréjére, tetőszigetelésre, fürdőtéri zuhanyzók burkolati felületének cseréjére, a kültéri medencék fedettségét biztosító polikarbonát felújítására, átemelő szivattyú cseréjére, pénztárgépek cseréjére, az informatikai rendszer fejlesztésére és a hajszáritók cseréjére bruttó 41.642.873,- Ft felhasználásra kerüljön.
3. A Közgyűlés felkéri a polgármestert, hogy a munkák végrehajtása érdekében a szükséges intézkedéseket tegye meg.

Felelős: polgármester
Határidő: azonnal

8. NAPIRENDI PONT:

JAVASLAT A DR. KOVÁCS PÁL MEGYEI KÖNYVTÁR ÉS KÖZÖSSÉGI TÉR IGAZGATÓHELYETTESÉNEK MEGBÍZÁSÁHOZ EGYETÉRTÉSI JOG GYAKORLÁSÁRA

(Az előterjesztés a jegyzőkönyv mellékleteként kerül csatolásra.)

Borkai Zsolt polgármester: Mivel a napirendi ponthoz sem kérdés, sem észrevétel nem érkezett, szavazásra bocsátja az előterjesztés szerinti határozati javaslatot. Megállapítja, hogy a Közgyűlés - melynek létszáma 21 fő - 20 igen, 0 nem és 0 tartózkodó szavazattal (1 fő képviselő nem vett részt a szavazásban) a határozatot elfogadta.

7/2018. (I. 26.) Kgy. határozat

Győr Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény végrehajtásáról a művészeti, a közművelődési és a közgyűjteményi területen foglalkoztatott közalkalmazottak jogviszonyával összefüggő egyes

kérdések rendezésére szóló 150/1992. (XI. 20.) kormányrendelet 7. § (7) bekezdésében foglalt felhatalmazása alapján egyetért az irányítói jogkörébe tartozó Dr. Kovács Pál Könyvtár és Közösségi Tér költségvetési szervnél dr. Horváth József úr igazgatóhelyettesi megbízásával 2018. február 1. napjával.

Felelős: polgármester

Határidő: azonnal

9. NAPIRENDI PONT:

TÁJÉKOZTATÓ A KÖZGYŰLÉS ÁLTAL A POLGÁRMESTERRE ÁTRUHÁZOTT HATÁSKÖRBEN HOZOTT HATÁROZATOKRÓL

(Az előterjesztés a jegyzőkönyv mellékleteként kerül csatolásra.)

Varga Márk képviselő: A tájékoztató két olyan polgármesteri határozatról is beszámol, melyek keretében a Győr Projekt Kft. részére pénzeszközátadásra kerül sor, egyrészt az Otthon Melege Program keretéből kerül átcsoportosításra 27,8 millió Ft, illetve a pályázati önerő alapból 25 millió Ft. Mindkettő ugyanazt a célt szolgálja, a Győr Projekt Kft. gondozásában sportlétesítmények működési támogatását. Kérdése, hogy pontosan milyen működési támogatásról van itt szó? Aggasztó ugyanis az, ha 20-25-30 millió forintokat tologatnak újra és újra a Győr Projekt Kft.-hez ilyen jellegű célokra. Ez azt sugallja, hogy ezek a létesítmények, melyek az elmúlt időszakban elkészültek, nem önfenntartóak, nem termelnek elég bevételt, nem jutnak pályázati forráshoz, nem érkezik elegendő állami támogatás a működtetésükhöz. Szeretné, ha a következő évi költségvetésben egyértelműen látható lenne, hogy ezen létesítményeknek mennyi a fenntartási költsége, mennyiben kerül ez a győrieknek.

Borkai Zsolt polgármester: Ha elolvasta az anyagot, láthatta képviselőtársa, hogy ez az összeg a Győr Projekt Kft. működési költsége és nem fenntartási költség. A két fogalom között különbség van. Mikor a képviselő úr arról beszél, hogy ezek a létesítmények a győrieknek mennyibe kerültek, akkor azt is meg kell említeni, hogy a győriek ezeket a létesítményeket használják. Ezek az összegek tehát a működési kiadásokat szolgálják, hozzáteszi, más, az Önkormányzat tulajdonában lévő gazdasági társaságnak is segít az Önkormányzat, hogy még hatékonyabban tudjanak működni. Természetesen a költségvetés tervezésénél már idén figyelembe tudják venni azokat a működési költségeket, melyek ahhoz kellene, hogy megfelelően és magas szinten tudjon működni az adott létesítmény.

Mivel a napirendi ponthoz további kérdés, hozzászólás nem érkezett, szavazásra bocsátja az előterjesztés szerinti határozati javaslatot. Megállapítja, hogy a Közgyűlés - melynek létszáma 21 fő - 17 igen, 0 nem és 4 tartózkodó szavazattal a határozatot elfogadta.

8/2018. (I. 26.) Kgy. határozat

Győr Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése elfogadja a polgármester által átruházott hatáskörben hozott, 1. számú melléklet szerinti döntésekről szóló tájékoztatót, és ezzel a döntésekért való felelősséget viseli.

(A határozat a jegyzőkönyv végén található.)

10. NAPIRENDI PONT:

**JAVASLAT A BIZOTTSÁGOK ÁLTAL A POLGÁRMESTERRE ÁTRUHÁZOTT
HATÁSKÖRBEN HOZOTT HATÁROZATOKRÓL**

(Az előterjesztés a jegyzőkönyv mellékleteként kerül csatolásra.)

Borkai Zsolt polgármester: Mivel a napirendi ponthoz sem kérdés, sem észrevétel nem érkezett, szavazásra bocsátja az előterjesztés szerinti határozati javaslatot. Megállapítja, hogy a Közgyűlés - melynek létszáma 21 fő - 17 igen, 0 nem és 4 tartózkodó szavazattal a határozatot elfogadta.

9/2018. (I. 26.) Kgy. határozat

Győr Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése elfogadja a bizottságok által átruházott hatáskörben hozott, 1. számú melléklet szerinti döntésekről szóló tájékoztatót, és ezzel a döntésekért való felelősséget viseli.

(A határozat a jegyzőkönyv végén található.)

11. NAPIRENDI PONT:

**JAVASLAT A GYŐRI 2907/4 HRSZ.-Ú INGATLAN INGYENES ÖNKORMÁNYZATI
TULAJDONBA VÉTELÉNEK KEZDEMÉNYEZÉSÉRE**

(Az előterjesztés a jegyzőkönyv mellékleteként kerül csatolásra.)

Borkai Zsolt polgármester: Mivel a napirendi ponthoz sem kérdés, sem észrevétel nem érkezett, szavazásra bocsátja az előterjesztés szerinti határozati javaslatot. Megállapítja, hogy a Közgyűlés - melynek létszáma 21 fő - 21 igen, 0 nem és 0 tartózkodó szavazattal a határozatot elfogadta.

10/2018. (I. 26.) Kgy. határozat

1. Győr Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése a nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény 13. §-ában foglaltak, valamint az állami vagyonról szóló 2007. évi CVI. törvény 36. § (2) bekezdésének c) pontja alapján a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt.-nél kezdeményezi és kérelmezi a Magyar Állam tulajdonában lévő Győr belterületi 2907/4 helyrajzi számon felvett, kivett sporttelep megnevezésű, 7.2238 m² területű ingatlan 1/1 tulajdoni hányadának ingyenes önkormányzati tulajdonba adását.
2. Az ingatlant az Önkormányzat a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdésének 15. pontjában meghatározott „sport, ifjúsági ügyek”, illetve a sportról szóló 2004. évi I. törvény 55. § (1) bekezdés b) és c) pontjaiban foglalt feladatainak (együttműködés a helyi sportszervezetekkel, sportszövetségekkel; a tulajdonát képező sportlétesítmények fenntartása és működtetése) ellátása érdekében

kívánja tulajdonba venni és sportcélra, elsősorban a labdarúgás sportág infrastrukturális feltételeinek biztosítása célra kívánja felhasználni.

3. Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata vállalja a tulajdonba adás érdekében felmerülő költségek – ideértve a művelési ág szükséges megváltoztatásának költségét – megtérítését.
4. Az Önkormányzat az ingatlant a tulajdonszerzést követő 15 évig elsődlegesen sportcélokra fogja használni.
5. Az igényelt ingatlan nem áll védettség alatt.
6. A Közgyűlés felhatalmazza a polgármestert, hogy a Győr 2907/4 hrsz.-ú ingatlan ingyenes önkormányzati tulajdonba adásával kapcsolatos eljárás során az MNV Zrt. felé teljes jogkörben eljárjon, és valamennyi nyilatkozatot megtegyen.
7. A Közgyűlés felhatalmazza a polgármestert, hogy a Győr 2907/4 hrsz.-ú ingatlan ingyenes önkormányzati tulajdonba adására vonatkozó megállapodást aláírja.

Felelős: polgármester
Határidő: azonnal

12. NAPIRENDI PONT:

JAVASLAT A CIVIL ÉLETTEL KAPCSOLATOS VÉLEMÉNYALKOTÁSRA

(Az előterjesztés a jegyzőkönyv mellékleteként kerül csatolásra.)

Fodor Roland képviselő: Úgy gondolja, ez az előterjesztés egy vicc, a közgyűlési munka megcsúfolása, mely igazán méltatlan Győr városához. Szeretné felhívni a kormánypárti képviselőtársai figyelmét az általuk oly sokszor hangoztatott mondatra, mely szerint Győr városába ne hozzák le az országos politikát, és védjék meg a közéletet attól a fajta közéleti stílustól, ami az országos politikát jellemzi. Igazán nem érti, akkor miért is került betervezésre az anyag? Megjegyzi, nem fog szavazni erről a napirendi pontról!

Borsi Róbert képviselő: Azt gondolja, azok között a politikai tartalmú, akár országos ügyek között, amiknek Győrre nincs hatása és azok között, aminek van hatása, igenis különbséget kell tudni tenni. Nem szabad elfelejteni azt, hogy az elmúlt 2-3 évben nagyon sok mindent lehetett ezzel kapcsolatban hallani és sajnos látni is. A bevándorlók viselkedéséről, hozzászólásairól, azokról az állapotokról, melyek országosan és itt helyben is kialakultak. A helyzetet sokan és sokféleképpen próbálták megközelíteni, vannak azonban bizonyos tények, melyek megkérdőjelezhetetlenek. Olyan emberek lepték el a várost, akikről nem lehetett tudni semmit, illegálisan lépték át az országhatárt, ami a bűncselekmény kategóriájába tartozik. Ezek mellett felfordulást és koszt hagytak maguk után. A Megyei Jogú Városok Szövetsége ez év januárjában összehívott egy tanácskozást ez ügyben, ahol egy olyan személy szólalt fel, akinek a települését szintén érintették ezek az útvonalak. Az ott jelenlevők mindannyian hasonló állásponton voltak, hogy ebből nem kérnek. Képviselőtársainak öt időpontot szeretne felidézni az elmúlt két évből:

2015. február 2. 250 koszovói menekültet szállítottak le Győrben a vonatról.

2015. február 4. Újabb 183 migránst szállítottak le Győrben a vonatról.

2016. február 25. Részeg migránsok támadtak meg egy győri büfést, akit megkéseltek annak érdekében, hogy ingyen ételhez jussanak.

2016. augusztus 8. Fiatal migránsok csoportja randalírozott Győrben.

Ha ezek ellenére Fodor Roland képviselőtársa viccnek nevezi azt a tény, hogy 2016. október 2-án a népszavazáson a győriek 98,6%-a elutasította a kötelező betelepítést, akkor ez is egy vélemény, de engedjék meg számára, hogy ezzel ne értsen egyet.

A Győri Önkormányzatnak mindeközben intézkedési tervet kellett készítenie, és megkezdte annak végrehajtását azért, hogy a helyi lakossági komfort- és biztonságérzetét erősítő intézkedéseket hozzon, melynek keretében szem előtt kellett tartani azt, hogy a migránsok szükségleteit is kiszolgálják. Mindezt annak érdekében, hogy az „élhető város” szlogen megvalósulhasson.

Úgy gondolja, a képviselőknek kötelességük mindent megtenni annak érdekében, hogy ez többet sem helyi, sem országos szinten ne fordulhasson elő, és konzekvensen, határozottan el kell utasítani a Soros-terv minden egyes részletét; a kvótát, az alapítványokat, a szervezeteket és mindent, ami ezeket az állapotokat idézheti elő.

Fodor Roland képviselőtársa a Jobbik nevében kért szót a téma kapcsán. Ehhez kapcsolódóan említ egy-két példát, hogy a Jobbik milyen intézkedéseket tett a téma kapcsán. Egyrészt elutasították az Alaptörvény módosítást, majd Vona Gábor, a Jobbik pártigazgatója azt nyilatkozta, ha pár ezer emberről van szó a kvóta kapcsán, az elfogadható, bagatell. Felelős politikus így nem nyilatkozik, hiszen figyelembe kell venni a lakosság akaratát, a helyi problémákat, és ez ellen mindent meg kell tenni.

Pollreisz Balázs képviselő: Nem kívánt hozzászólni a témához, de ígéri, nem megy bele abba a méltatlan vitába, amit Borsi Róbert képviselőtársa elkezdett. Beszélhetne itt érvénytelen népszavazásról, az 1300 fő befogadott személyről, a letelepedési kötvényekről, vagy említhetné azokat a hazug kampányokat, melyekre több milliárd forintot költöttek el. De pontosan ezért javasolta Juhász István képviselőtársa, hogy ezt a napirendi pontot vegyék le a napirendről, mert méltatlan a győri közgyűléshez mindez. Személy szerint ő is azt mondja, hogy mindenféle megkülönböztetést, amit egy hivatal tesz, elutasít. Ezért frakciója e téma szavazásában nem kíván részt venni.

Borkai Zsolt polgármester: Polgármesterként átélté azokat a hónapokat, amikor nem volt olyan perc, nemcsak a lakosság oldaláról, hanem a pártok képviselőitől, hogy ne érkezett volna bejelentés, panasz. A Jobbik a Megyeháza előtt felállított tribünön hirdette, hogy azonnal zárják be a Városszabadiban működő menekülttábor. Felhíborítónak tartották akkor, hogy az Önkormányzat nem tud rendet tartani a városban. Ha körbe néz a teremben ülők között, visszaemlékszik, hogy több párt képviselője is járt nála ezzel a kéréssel. Ekkorát változott volna a világ azóta? Most meg arról beszélnek képviselőtársai, hogy nem érdekes, majd csak lesz valahogyan. Ne álljon ellen a város a migránsok befogadásához? Győr városa nem kér abból az időszakból, amit a menekültáradat időszakában elszenvedett a város. Bár az is igaz, hogy a város együtt, közösen megoldotta a problémát, nem a most felszólaló képviselők oldották meg azt. Ezért szeretné hangsúlyozni, hogy igenis minden olyan kezdeményezést, ami arról szól, hogy veszélyforrás lehet továbbra is ebben a városban, azt a témát igenis a Közgyűlés elé fogja terjeszteni. Borsi Róbert képviselőtársa jól fogalmazott annak kapcsán, hogy különbséget kell tudni tenni a politikai tartalmú ügyek között, amennyiben annak hatása van Győr városára. Ez az ügy igenis közelről érinti Győr városát, csak most kiadták az ellenzéki képviselőknek párt oldalról, hogy most már teljesen mást kell mondani, máshogy álljanak hozzá a témához. Igazából erről van szó, és amíg ő lesz a város polgármestere, küzdeni fog azért, hogy még egyszer ne legyen olyan helyzet, ami akkor volt a városban. Megjegyzi, Fodor Roland képviselőtársa nemegyszer kereste meg ennek kapcsán abban az időszakban, azzal, hogy ezt a problémát meg kell oldani, nem létezik, hogy a

városban migránsok legyenek. Javasolja az ellenzéknek, hogy térjen vissza korábbi álláspontjához, és támogassa az előterjesztést, ne hagyják cserben a győrieiket!

Fodor Roland képviselő: Javasolja, hogy haladjanak sorban azokat az ügyeket illetően, hogy mit oldott meg a Kormány, a Fidesz és ki hogy használja a migránskérdést.

Mielőtt az első migráns megjelent volna a déli határon, kb. 1-1,5 évvel azelőtt a hivatalos szakszolgálatok a kormányfőnek, Orbán Vikornak letették az asztalra azt a jelentést, hogy ez a helyzet várható. A Jobbik politikusai már akkor benyújtottak egy törvényjavaslatot, ami visszaállítja a határőrséget és az országhatár kerítés visszaállítását is kezdeményezték. A Kormány a kezdeményezést lesöpörte az asztalról. Miért is? Politikai érdekből, mert nagyon jól kiszámították azt országosan, hogy ha több tízezer migráns fog keresztül menni az országon és azután építik meg a kerítést, akkor a Fidesz Kormány lesz a megmentő. Ez csupán erről szólt.

Ami Győrt, illetve Vámoszabadi helyzetét érinti, teljesen konzekvensen most is azt szeretnék, ha bezárásra kerülne a menekülttábor. Továbbra is szeretnék azt, hogy a migráció, mint jelenség - ami egyébként egy valós probléma - megoldást kapna. Amit azonban a Fidesz művel, az mindenben túlmegy. Ez az előterjesztés nyomokban sem tartalmaz valódi, szakmai megoldásokat a migráns problémával kapcsolatban. De ha nevesíteni kell a szervezeteket, egyetlen egyet kell konkrétan nevének nevezni, melyhez egyébként Soros György adott támogatást még jó pár évvel ezelőtt, annak a szervezetnek a vezetőit ösztöndíjjal látta le. Ez a szervezet nem más, mint a Fidesz. Magyarországon van tehát egy olyan szervezet, ami nem más, mint a Fidesz, az ország jelenlegi kormánya, Orbán Viktor miniszterelnök úrral az élén, mely Soros György támogatásából a migrációt segíti elő. A Kormány helyettes-államtitkára ismerte be, hogy 1300 migránst telepítettek be, így elmondható, hogy Soros György a Fideszen keresztül próbálja Győrben is migrációt elősegíteni. Hozzáteszi, ilyen stílusban ő is fel tud szólalni a téma kapcsán.

Borsi Róbert képviselő: Néhány számadatot kíván megosztani a hallgatósággal, hogy érzékeltesse, mekkora problémáról is van szó. A biztonság ugyanis egy olyan kérdés, ha megvan és minden rendben van, akkor senki sem foglalkozik vele. Ha gond van, akkor azonban egyből meg kell oldani a kialakult helyzetet.

Nem szabad elfelejteni azokat a tényeket, hogy a migráció kérdésében a NATO előrejelzése is egybevág a Frontex és az ENSZ menekültügyi főbizottságának jelentésével. Ez azt jelenti, hogy a Frontex adatai szerint már megközelítőleg 35 millió ember hagyta el az otthonát és tart Európa felé. Az ENSZ adatai szerint 2050-ig Afrikában és Ázsiában népességrobbanás várható. Ez számokban annyit jelent, hogy Afrika népessége 1,5 milliárddal, Ázsiáé pedig további egy milliárd fővel fog nőni. Az elmúlt időszakban megfigyelhető az, hogy kicsit több lett a terrortámadások száma, ami eddig azért nem volt jellemző. Ezt a legtöbb nyugat-európai politikus és a hazai politikai élet bizonyos része sem feltétlenül veszi észre, nem lát összefüggést a bevándorlás és a terror között. Ennek ellenére 2015 óta jelentősen megnövekedett a nők és kiskorúak ellen elkövetett erőszakos és más bűncselekmények száma. Példaként említi a röszkei zavargás egyik vezetőjét, Ahmedet, akit első fokon tíz év fegyházra ítélt a magyar bíróság terrorcselekmény miatt. Ez a férfi kövekkel dobálta a rendőröket a határnál és határátkelésre buzdította a többi migránst. Őt végül felmentették, egyébként az akkori szocialista miniszter, Bárándy Péter volt a védőügyvédje.

Borkai Zsolt polgármester: Mivel a napirendi ponthoz további kérdés, észrevétel nem érkezett, szavazásra bocsátja az előterjesztés szerinti határozati javaslatot.

Megállapítja, hogy a Közgyűlés - melynek létszáma 21 fő - 17 igen, 0 nem és 0 tartózkodó (4 fő képviselő nem vett részt a szavazásban) szavazattal a határozatot elfogadta.

11/2018. (I. 26.) Kgy. határozat

Győr Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése - támogatva az aktív civil életet - kinyilvánítja, hogy nem kíván Győrben sem bevándorlás-szervező irodát, sem migránstábort, és egyúttal elutasítja a Soros György által tervezettek és a kötelező, felső korlát nélküli betelepítési kvóta végrehajtását.

Felelős: polgármester
Határidő: azonnal

Borkai Zsolt, polgármester: A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXX. törvény 46. § (2) bekezdés b) pontja szerint a Közgyűlésnek zárt ülést kell tartania többek között az érintett kérésére választást, kinevezést érintő személyi ügy tárgyalásakor.

Az ismertett rendelkezésekre tekintettel a „*Javaslat országgyűlési egyéni választókerületi választási bizottságok tagjainak megválasztására*” című előterjesztés tárgyalására zárt ülést rendel el.

Megkéri a vendégeket, hogy az üléstermet szíveskedjenek elhagyni!

A ZÁRT ÜLÉST KÖVETŐEN:

Borkai Zsolt polgármester: Ismerteti a zárt ülésen hozott határozatot.

Győr Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése Győr-Moson-Sopron Megye

1. sz. Országgyűlési Egyéni Választókerületi Választási Bizottsága tagjának

- Flórián Tamást,
- Dr. Mesterné dr. Kopácsi Judit Évát és
- Dr. Nagy Pétert,

póttagjának

- Dr. Szolinger Klárát és
- Horváth Juditot választotta meg.

A Közgyűlés a

2. sz. Országgyűlési Egyéni Választókerületi Választási Bizottsága tagjának

- Dr. Bácskai Csaba Ernőt,
- Dr. Horváth Csabát és
- Dr. Takács Zoltánt,

póttagjának

- Boboryné dr. Szócs Katalint és
- Sárkány Péter választotta meg.

NAPIREND UTÁN:

Borkai Zsolt polgármester: Kérdezi képviselőtársait, hogy kíván-e valaki kérdést, illetve bejelentést tenni?

Tájékoztatja képviselőtársait, hogy a következő közgyűlésre 2018. február 23-án kerül sor.

Köszöni a képviselők munkáját, az érdeklődők figyelmét a Közgyűlést 10:48 bezárja.

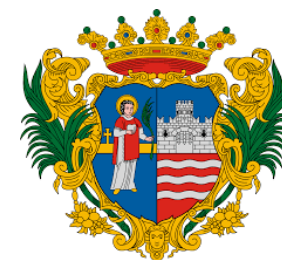
k. m. f.

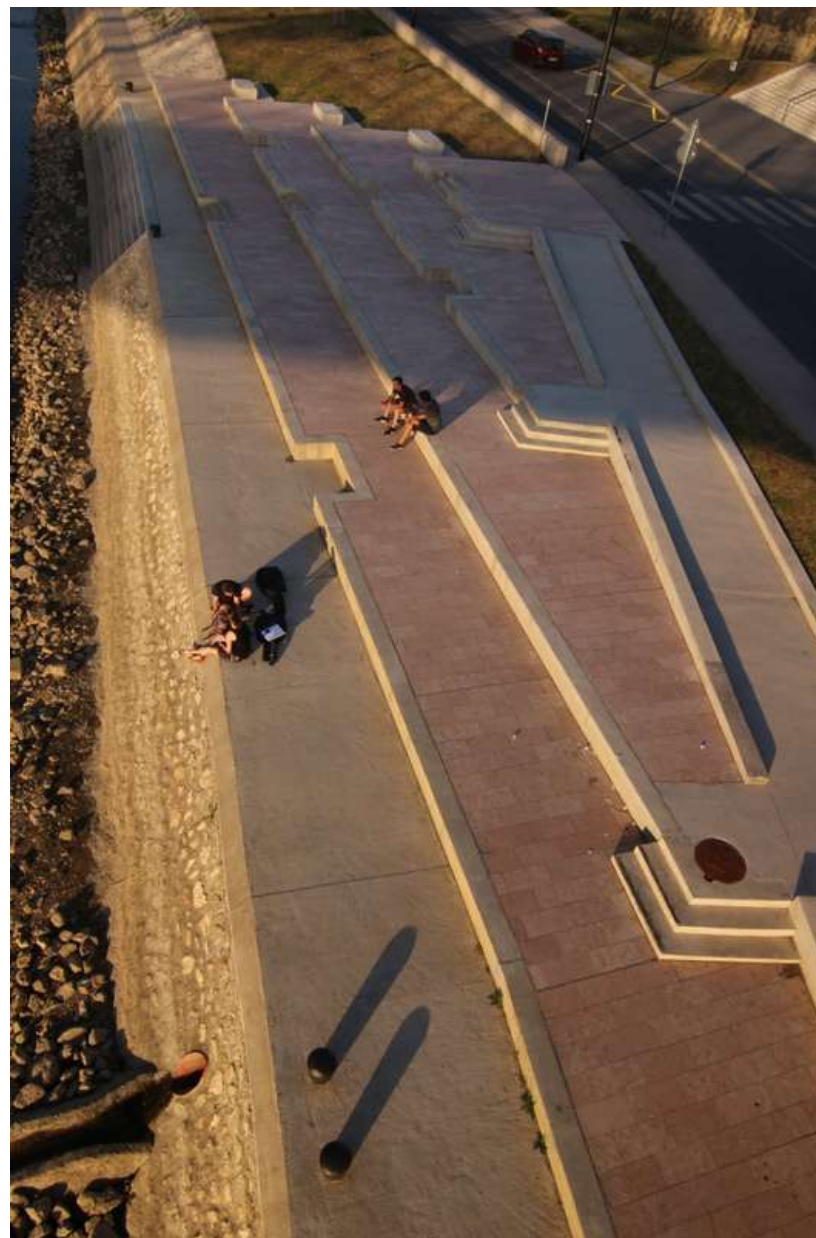
Településképi Arculati Kézikönyv

Győr Megyei Jogú Város

Településképi Arculati Kézikönyv

- 1** Bevezető
- 2** Településtörténeti áttekintés
- 3** Helyi örökségvédelem
- 4** Meghatározó településképi területek
- 5** Településkép szempontjából meghatározó területek lehatárolása
- 6** Településképi karakterek ismertetése
- 7** Reklámok és egyéb műszaki berendezések
- 8** Ajánlások, jó példák bemutatása
- 9** Győr jellegzetes építészeti részletei
- 10** Zárszó

1 Bevezető

Magyarországon az örökségvédelem a helyi közösségek feladata, - amelyet kiemelkedő, egyetemes értékek esetén felsőbb szintű jogszabályi védelemben is részesítenek -, ám minden terv, védelmi stratégia annyit ér, amennyit a helyben lakók megvalósítanak belőle. Éppen ezért fontos, hogy minél több helyi lakos vegyen részt települése építészeti és természeti értékeinek megőrzésében, alakításában, mert csak így biztosítható a hosszú távú védelem és a fenntartható fejlődés.

A település történeti értékeinek hordozói: a telkek és utcák hálózata; a különböző városi funkciók helye; a beépített és a be nem épített területek, zöldfelületek aránya; az épületek külső-belső formája; az épületszerkezetek, stílusjegyek, díszítések harmóniája; a természetes és épített környezet viszonya; mind-mind a település egyedi ismertetőjegyei. A településképi arculati kézikönyv és az erre alapuló településképi rendelet a helyi értékvédelmet szolgálja.

2 Településtörténeti áttekintés

A település történelmi magja a mai Káptalandombon jött létre. Az első nagyobb, összefüggő település idősámításunk előtt öt évszázaddal alakult ki. Kelták a mai 14-es úttól keletre elterülő, többek között Homokgödrök néven is ismert régészeti területen éltek (mai Árkád és Városrét területe), tőlük származik a település első elnevezése: Arrabona. A nevet nyolc évszázadon át ebben a formában használták és rövidített változatát - Raab - a település német elnevezését napjainkig megőrizte. Az i. e. I. században római kereskedők költöztek Arrabonába. I. sz. 10 körül a római hadsereg elfoglalta a Dunántúlt, létrehozva Pannonia provinciát. Először a rómaiak emeltek itt erődítményt, és ezzel párhuzamosan megerősítették a birodalom keleti határának egész vonalát. A folyami átkelőhely védelmére a torkolat melletti magaslaton katonai tábort emeltek, amely védelmet nyújtott a köréje települő polgári lakosság számára is. A szabályos alaprajzú tábor a mai Káptalandombon helyezkedett el, kapuja délnyugatra nézett: egykori falait a legutóbbi idők ásatai során sikerült felfedezni.

A IV. században a germán, majd hun törzsek támadásai miatt a rómaiak lemondtak a területről, a város azonban lakott maradt. A nagy népvándorlások ideje alatt, egészen a magyarok bejöveteléig folyamatosan laktak a régi falak között, ezekben az évszázadokban szlávok, avarok és frankok is éltek itt. A magyarok először a káptalandombi erősséget szállták meg, a római kőfalakat földsáncokkal és fagerendákból összerótt falakkal magasították. Szent István király várispánságot és püspökséget alapított itt, a város mai magyar nevét személynév alapján ekkoriban kapta.

A magyarok előbb sátrokban, majd félig földbe ásott földkunyókban laktak a területen. A honfoglalók feltételezett települése a Káptalan-Győrtől keletre, délkeletre valahol a mai belváros keleti részén helyezkedett el.

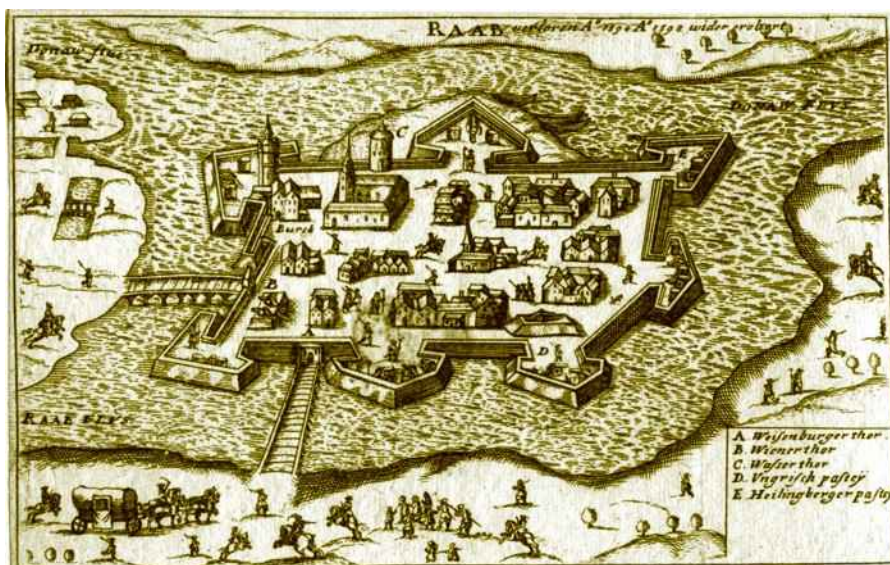
A település sorsa ezután hosszú évszázadokon át viszontagságos volt. 1242-ben a tatárok kezére került, 1271-ben Ottokár cseh király, majd német lovagok csapatai pusztították el. A város azonban a nehéz körülmények ellenére mindig újjáépült és fejlődött. V. István királytól a győriek 1271-ben városi rangot kaptak. Feltételezhetően ebben az időben keletkezett a város szabályos főtere, a mai Széchenyi tér és az erre nagyjából merőleges utcák rendszere.

A településközpontból kivezető utak mentén kisebb-nagyobb, útmenti települések jöttek létre az évszázadok alatt, apró házakkal, majorokkal, kisebb templomokkal és kolostorokkal. Később, a belviszályok majd a kezdődő török támadások nyomán e városrészek szinte teljesen elpusztultak és csak sokkal később, a XVIII. században épültek újra.

Az 1500-as évek derekáig elsősorban a nyugatról érkező cseh és német támadások ellen kellett a várost megvédeni. Miután azonban a törökök Székesfehérvárig nyomultak, a fő veszély már keletről fenyegette a települést. 1529-ben Lamberg Kristóf királyi városparancsnok nem vállalkozott a város védelmére, inkább felgyújtotta azt: a törökök csupán füstölgő romokat találtak itt. Innen a város török neve - Janik Kala - "égett város".

A folyamatos török veszély tette szükségessé a nagy kiterjedésű, jobbára apró, oromfalas házakkal beépített, középkori belváros átépítését és bástyákkal való megerősítését. Először csak a Káptalandombot és közvetlen környezetét akarták újabb védőművekkel körülvenni, később azonban a belváros nagyobb részét is fallal vették körül.

Több terv is készült a korban, ezeket többnyire olasz hadmérnökök és építészek készítették. A végül kivitelezésre kerülő védőmű Francesco Benigno tervei alapján valósult meg.

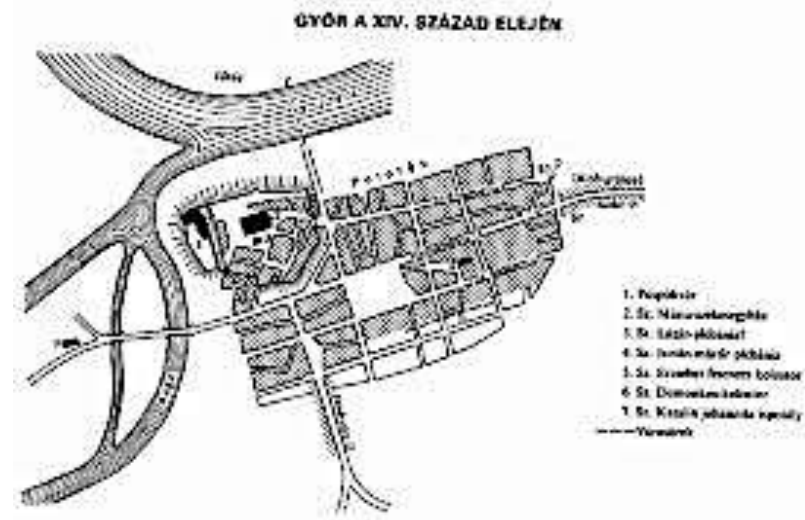
6

A falakat és a hét füles bástyát az akkor legkorszerűbb olasz erődítmények mintájára emelték. A falak nagyobb része Bécsben égetett, jó minőségű téglából készült, a falsarkokat - amelyek a legveszélyeztetettebbek voltak - faragott kövekkel erősítették. A bástyákat föld alatti folyosók, kazamaták kötötték össze.

A várfalak építésével egy időben az utcák vonalát is szabályosabbá tették, a telkek egy részét újraosztották és ennek megfelelően a ki-be ugró középkori házak nagyobb részét folyamatosan átépítették.

A középkori utcák vezetéséről így ma csak a fennmaradt pincék adnak támpontot. A kora középkori város alapvető szerkezeti jellegzetességei - a nagy, szabályos főtér és az erre merőleges utcahálózat - lényegében azóta is megmaradt. Az átépítésben az itt élő olasz mesterek is komoly feladatokhoz jutottak: az első, árkádos-loggiás polgárházakat is ők építették a szülőföldjükön virágzó reneszánsz késői stílusában. A várost ők olaszosan csak Giavarinónak tisztelték. A város újjáépítése után Európa legerősebb erődítményei közé tartozott.

Győr stratégiai szerepe a középkorban elsősorban azért alakulhatott ki, mert Közép-Európa egyik fontos gazdasági és hadi útvonala mellett feküdt, Bécs és Budapest között, pontosan félúton. Egy rövid időszakot leszámítva Győr földrajzi elhelyezkedésének köszönhetően megmenekült a török uralomtól. A korszak új művészeti stílusa, a barokk - talán ezért is - hamarabb elérte a várost, mint a keletebbre lévő településeket. A XVII. század elején alakult ki a városközpont barokk jellege. Győr ezután virágzásnak indult, és ezt a folyamatot tovább erősítette az, hogy 1743-ban szabad királyi városi rangot kapott Mária Teréziától.

E korban különösen a gabonával és marhával kereskedő polgárok gyarapodtak, amit jól tükrözött az akkori, megállás nélkül fejlődő városkép is. A kereskedők által felhúzott épületek pompája vetekedett a városban elő főnemesek, a Zichyek, valamint az Esterházy család palotáinak pazar pompájával.

A kor legnagyobb mecénása azonban a római katolikus egyház volt Győrben is. A katolikus megújulás idején leteleplő szerzetesrendek, a jezsuiták és karmeliták új templomaik mellett kolostort, kórházat és iskolákat is építettek.

A XVII. század építkezései megváltoztatták a város képét. A káptalani iskolában, később az evangélikusok al gimnáziumában, majd a jezsuiták 1627-ben megnyílt gimnáziumában a magyar mellett a latin volt a tanítás nyelve. A város latin elnevezését - Jaurinum - régi írások, oklevelek őrzik ebből az időből.

A város terjeszkedését gátló, és a település arculatát alapvetően befolyásoló hatalmas védőművek a napóleoni időkben - köszönhetően az egyre modernebb haditechnikának - csődöt mondtak.

A várat elfoglaló francia császár a falakat hét helyen is felrobbantotta, és ekkor veszélybe kerültek a fejlődésnek induló Újváros épületei is.

A város vezetői a XIX. század elejére belátták, hogy a védőművekre nincs már szükség, ezért 1820-ban döntöttek, hogy lerombolják a falakat. Ezután került sor a "bástyadöntésre", melynek során hatalmas, összefüggő területek szabadultak fel a városban.

Ezekről az alapvető településképi változtatásokról elsősorban déli irányban nyílt alkalom a város fejlesztésére. A terület beépítésére tervet készítettek, ennek elképzelései szerint a belváros észak-déli irányú utcáit építették tovább, egészen a vásártérig. Ekkor jöttek létre a szabályos, nagy lakótömbök is, melyeket előbb földszintes, később pedig emeletes házakkal építettek körül. A régi várfalakra házak épültek, így hamarosan a várfal emléke is feledésbe merült, csupán a Kastély-bástya és Sforza-félbástya maradt épen.

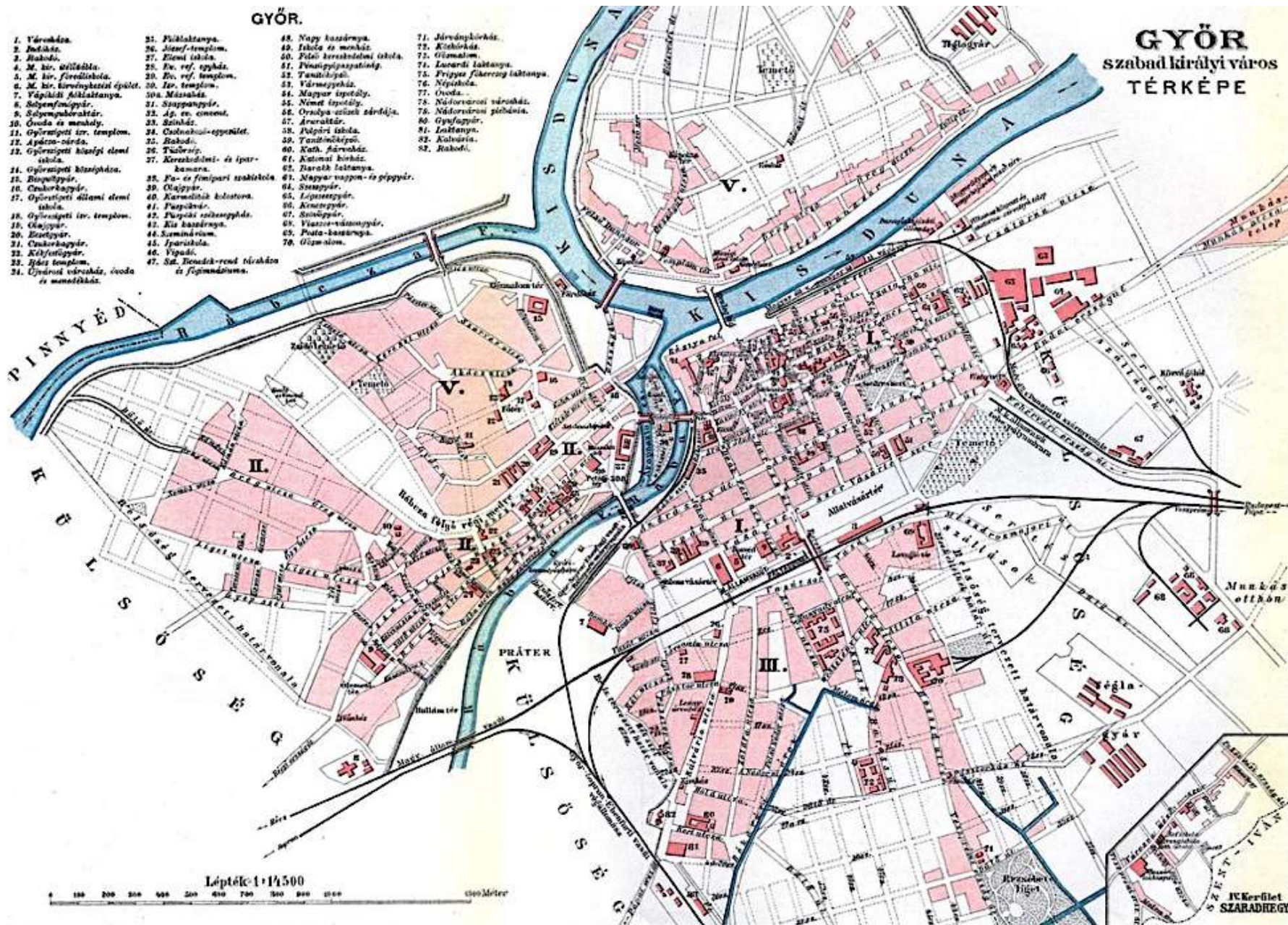
A várfalbontás után a Belváros kibővült Ferencvárossal és Ferdinándvárossal, de továbbra is Újváros és Szigetváros maradtak a jelentősebb kerületei. Gyirmót, Ménfő, Csanak, Szabadhegy, Kismegyer, Szentiván, Likócspuszta, Bácsa, Pataháza, Révfalu, Sárás, Pinnyéd ekkor már léteztek, de jobbára egyutcás falvak, vagy csak szórványok voltak. Az 1910-es térképen már jól látszódik, hogy a város fejlődésének a határait elsősorban a folyók, amik egyben zöldfolyosók is; a Mosoni-Duna, a Rába, Rábca mai medre, hullámtere határozta meg. A Belváros a vízrajz által meghatározott helyen haladó utak csomópontjában jött létre azokon a magasabb fekvésű teraszokon, ahol kisebb volt az árvízveszély.

GYŐR.

GYŐR
szabad királyi város
TÉRKÉPE

1. Városháza.
2. Rózsák.
3. Rózsák.
4. M. kir. színház.
5. M. kir. színház.
6. M. kir. színház épület.
7. Városháza épület.
8. Széchenyi térsz. templom.
9. Széchenyi térsz. templom.
10. Óvoda és menhely.
11. Győrszéplői sz. templom.
12. Apáczai-széplői.
13. Győrszéplői kisközp. elemi iskola.
14. Győrszéplői kisközp. elemi iskola.
15. Rózsák.
16. Csakörkőgyár.
17. Győrszéplői állami elemi iskola.
18. Győrszéplői sz. templom.
19. Óvoda.
20. Széchenyi térsz. templom.
21. Csakörkőgyár.
22. Kézforgógyár.
23. Városi templom.
24. Újvárosi városk. óvoda és menhely.
25. Földlakatanya.
26. János-templom.
27. Eötvös-iskola.
28. Ev. ref. templom.
29. Ev. ref. templom.
30. Ev. ref. templom.
31. Széchenyi térsz. templom.
32. J. sz. csemet.
33. Színház.
34. Csokoládé-égető.
35. Rózsák.
36. Tűztorony.
37. Károlyi-utcai és ipar-kamara.
38. Fa- és fontipari szabótelep.
39. Óvoda.
40. Károlyi-utcai elemi iskola.
41. Pappok.
42. Pappok színházpálya.
43. Ká. háziróza.
44. Szeminárium.
45. Ipariskola.
46. Városi.
47. Szt. Benedek-rend tiszteletére építendő templom.
48. Nagy kaszárnya.
49. Iskola és menhely.
50. Földlakatanyi iskola.
51. Pénzügyigazgatóság.
52. Tanácskupa.
53. Városi iskola.
54. Magyar iskolák.
55. Német iskolák.
56. Országos színház sárkány.
57. Áruháza.
58. Pápai iskola.
59. Tanácskupa.
60. Ká. háziróza.
61. Károlyi-utcai.
62. Barokk lakatanya.
63. Magyar vagon- és pényvgyár.
64. Széchenyi.
65. Liptószéplői.
66. Károlyi-utcai.
67. Széchenyi.
68. Városi-vasgyár.
69. Posta-kaszárnya.
70. Gőzmozgató.
71. Járóvagonkaszárnya.
72. Kézforgó.
73. Gőzmozgató.
74. Lucardi lakatanya.
75. Pápai lakatanya.
76. Népszínház.
77. Óvoda.
78. Népszínház városk. óvoda.
79. Népszínház városk. óvoda.
80. Győrszéplői.
81. Lakatanya.
82. Károlyi-utcai.
83. Rózsák.

Győr szerepe a XIX. század derekán a gőzhajózás megindulásával a búza- és marhakereskedelem révén erősödött tovább. A város kulcsszerepet kapott a magyar árukivitelben, és ez komoly hasznot hozott a település lakóinak, a kivételezett kereskedelmi helyzet azonban a Pest-Kanizsa közötti vasútvonal 1861-es kiépítése után megszűnt. A kereskedelemről származó haszon elmaradását nagyarányú iparfejlesztéssel ellensúlyozták.

A városatyák kedvező lehetőséget teremtettek az ipar letelepedéséhez; az ezáltal megnövekedett városi bevételek nagyobb részét a belváros kiépítésére fordították. Az állomás felé vezető utat átépítették, a másik fontos útvonalat pedig a karmelita rendháztól keletre a Bécsi kapu térig meghosszabbították. A kelet-nyugat irányú Szent István utat monumentális sugárúttá építették ki, az állomással szemben pedig felépült az új városháza és az azt keretező elegáns középületekből álló együttes.

A város déli részének tervezett teljes átépítésére az első világháború után már nem került sor. A nagyvárosias házak sorában megmaradtak az alacsonyabb, földszintes épületek is. Az első világháború utáni években kevés, de jelentős középület létesült, ilyen volt a postapalota és a

versenyuszoda, valamint a közel két tucat erkélyes-loggiás, modern társasház. Győr így 1940-ig megőrizte a századfordulón kialakult arculatát.

A második világháború hatalmas károkat okozott a településen, rengeteg épület elpusztult. Nem csak a külvárosok területén elhelyezkedő gyárak, üzemek, laktanyák sérültek, semmisültek meg, de a belváros történelmi arculatát meghatározó paloták közül is több romba dőlt.

Nádorváros a római korban még temetkezési hely volt, később a középkorban több kisebb település létesült a mai helyén. A török hódoltság idején az itt található épületek elpusztultak, de észak-dél irányú utcák alakultak ki, melyek befolyásolták a mai utcarendszer kialakulását. A XVII. századtól majorokat és állattartásra alkalmas kerteket alakítottak ki a város tőzsérei, de a gyors fejlődés a XIX. század legvégén indult meg. Az 1950-es és 1960-as években, a nagy lakótelepek építésének korában a régi épületekre, műemlékekre nem fordítottak kellő figyelmet.

A háború pusztításainál is nagyobb változásokat okozott a városképben az 1960-as évek sokszor át nem gondolt városfejlesztése. A régi épületekkel - ha nem álltak műemléki védelem alatt - nem törődtek az akkori hatóságok. A lakosság egy részét a várostól délre felépített, új lakónegyedek emeletes házaiba telepítették. A város fejlődése főleg a hatvanas évektől vett nagyobb lendületet, a korábbi kisebb léptékű lakótelep-építkezések egyre nagyobb lendületet kaptak, és megindult az ipari technológiával épült lakóházak építése, az ehhez szükséges elemeket a Házgyár gyártotta. Előbb Adyváros, majd a József Attila lakótelep, végül két ütemben Marcalváros épült ki. 1970-ben kezdték meg a városközpont felújítását, a régi házakat műemléki védelem alá helyezték és a közterületek is átépültek.

Győr-Szabadhegy pontosan nem tudni mikortól Győr része, de 1786-ban már említik a város részeként, és még azt is megemlíti, hogy majorságokból és szőlős birtokokból állt. A hegy lábánál laktak a szőlők gazdái, és az itt dolgozó munkások. A hegyet a legutóbbi időkig szőlő és gyümölcsösök borították. A XX. század elejétől kezdődik a családi házas jellegűvé alakulás és ezzel a szőlőskertek megszűnése. A régi okiratok szerint neve először *Szent Mihály*, a XII. századtól *Szőlős*, majd *Szabadi* volt.

1971-ben Ménfőcsanakot, Gyirmótot és Győrszentivánt Győrhez csatolták, a város Megyei Város rangot kapott. A Belváros déli felén folytatódott a századfordulón megkezdett nagyvárosi városközpont kialakítása. A lebombázott épületek, illetve a kisvárosiasabb jellegű házak lebontásával felszabadult részen középületeket, bérházakat, kereskedelmi egységeket és színházat húztak fel.

Az 1980-as évek elején megindult a történelmi, barokk városmag műemlékei ásatásokkal megelőzött, tervszerű helyreállítása, melynek elismeréseképp Győr 1989-ben elnyerte a műemlékvédelmi Európa Nostra díjat.

A rendszerváltás Győrött nem okozott olyan súlyos válságot, mint az ország legtöbb részén, mivel több régi vállalat hosszabb-rövidebb ideig még meg tudta őrizni a működőképességét. Ezzel egyidőben több új, nagymúltú vállalkozás telepedett le a városban, melyek közül a németországi AUDI autógyár a legjelentősebb. Győrött nyílt meg az ország első és mindmáig legnagyobb ipari parkja, mely a kisebb vállalatok letelepedéséhez is biztosította az infrastruktúrát. A város kulturális élete a rendszerváltást követően robbanásszerű fejlődésen ment át, egyetemi várossá vált, múzeumi gyűjteményeinek száma is jelentősen megnövekedett. A történeti belváros műemléki felújításait követte Újváros rehabilitációja. A megújuló területen a régi ipari területek újrahasznosítása történik. Napjainkban számos sportlétesítmény kerül a városba, amelyek a kiemelt nemzetközi sportesemények megrendezése mellett az itt és a környéken élőknek is fontos. Győr Megyei Jogú Város Bécs és Pozsony közelségében Nyugat-Magyarország legmeghatározóbb települése lett. Irodalomjegyzék: Borbíró Virgil - Valló István - Győr Városépítéstörténete - 1956; Dr.Winkler Gábor Győr 1939-1999; <https://www.ite.org/css/online/DWUT04.html>

Bácsa egykor vízpartra települt halászfalu volt, melyet földsánc vett körbe és amely feltehetően még a középkorban települt be, az írásos adatok azonban csak a XVII. századtól említik. Régészeti szórványemlékek az avar korig visszamenőleg fordulnak elő ezen a területen. Urai valószínűleg a pannonhalmi apátsági birtokkal, Száva községgel egy időben, 1318-ban lettek egyházi nemesek. Közvetlen felügyelője az egyházi nemesek főispánja, a mindenkori nagyprépost volt.

Győr várának török megszállásakor a prépost és a káptalan elmenekült az egyházmegyéből. A vár visszafoglalása után az egyházi nemesek országos nemességi jog megszerzésére törekedtek, a bácsaiak 1720-ra el is érték ezt. Amikor 1599-ben a káptalan visszaköltözött Győrbe, a bácsaiak nem ismerték el földesuruknak, s ezért 1610-ben őket iktatták be Bácsa egész határába. Végül a viták hatására a helyiek elfogadták a káptalan joghatóságát, és elismerték a nagyprépost bírói jogát. 1627-ben alispánt, bírót, ülnököket választottak a településen, akiket a főispán beiktatott - ez tekinthető a bácsai prediális szék, mint törvényhozó hatóság működése kezdetének. Saját bíróságuk ítélezett, maguk választották a szolgabírót, legfelsőbb fórumuk a királyi és a hétszemélyes tábla volt.

A község a török portyázásoktól sokat szenvedhetett. 1626-ban írásban kérték a bácsaiak a vármegyét, hogy adjon nekik segítséget, mivel ők védik az egész Szigetközt a törökök ellen. A község sokat szenvedett az árvizektől is, 1890-ben pedig a település jó része leégett.

Római katolikus temploma 1774-ben épült; határában volt egy rommaradvány, mely valamikor Szent Vid tiszteletére szentelt templom volt és a XVIII. században pusztult el. A község határába korábban beleolvadt **Esztergető** falu, mely később elpusztult, ma már csak dűlőnév. A település fejlődésének jelentős állomása volt, amikor köznemesi kiváltságokat kapott a török korban, amelyet egészen 1848-ig meg is tartott. A lakosok egy része nemesi kiváltságokkal bírt, és feltehetően evangélikus volt, ez magyarázhatja, hogy a XVIII. század végén készült térképen két temető is látható volt. Bácsa 1966-ig önálló szigetközi falu volt. A két háború között határában létesült a legnagyobb győri munkástelep, **Kisbácsa**, amelyet 1952-ben csatoltak Győr városához.

Pinnyéd, az egykori halászfalu nevét 1494-ben említik először. A török hódoltságot követően kertészek és mesteremberek népesítették be. Körülményes a megközelítése, viszont a XIX. század végéig ez biztosította önállóságát. Közeliében található a Püspökerdő, melyet Győr tüdejének is neveznek. 1950-ben csatolták Győrhöz. A Püspökerdő Győr belterületén elhelyezkedő közel 250 hektáros ártéri erdő, melyet a Mosoni-Duna oszt két részre. A főleg mezőgazdasági területekkel körülvett, iparilag fejlett

megyeszékhelyen ez a „kézzelfogható természet” legközelebbi helyszíne. A város környékét eredetileg ligeterdők borították, melyeket az élővizek, a lefűződött folyóágak, a morotvák hínár-szövevei, a nádasok és sásrétek szakítottak meg. A táj vegetációja nagy változásokon ment át, az ármentesítések, lecsapolások után az erdők nagy részét kiirtották.

Révfa a Mosoni-Duna bal partján fekszik, földrajzilag a Szigetközhez tartozik. Az egyházi iratok szerint öt községből tevődött össze: Révfaluból, Pataházból, Szabad-révből, Tőkésből, és Malomsokból. Ezek később Révfa néven egyesültek. Lakói molnárok és halászok voltak. 1697-ben a ferencesek kápolnát nyitottak, 1710-ben az egyház plébániát alapított a községben. A települést 1905-ben, több évtizedes vita után Győrhöz csatolták.

Vályi András földrajztudós 1799-ben így ír a községekről:

"...Révfa: Magyar falu Győr Vármegyében, földes Ura a Győri Püspök, lakosai leginkább katolikusok, fekszik Győrhöz igen közel, 's mintegy külső Városa, a Város mellett elfolyó Duna vizének partján; határja kitsiny, kertyei hasznosak, de a vízáradások járnak; ellenben mindenféle vagyonyaikat könnyen eladhatják..."

"...Pataháza: Magyar nemes falu Győr Vármegyében, 27 lakosai katolikusok, fekszik Révfa-hoz nem messze, mellynek filiája, a Szigetközben földgye igen kevés, és csak egy nyomásbéli; vagyon egy kis szigetnye is, mellyben erdője, és kaszállója is van..."

Újváros Győrsziget és a Belváros között helyezkedik el: Sziget felől az egykori Rábca folyómeder helyén kialakult Bercsényi liget, míg a Belváros felől a Rába folyó és a Radó-sziget határolja. A

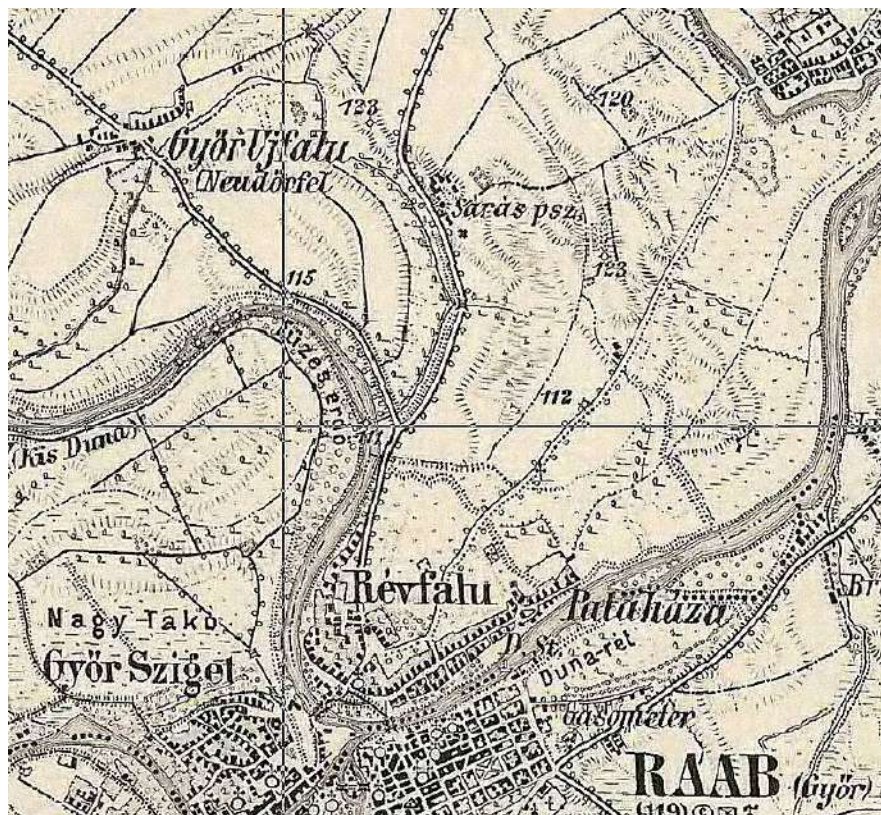

városrész leghosszabb utcája a Kossuth Lajos utca, amelyen a Budapest - Bécs közötti közúti forgalom bonyolódott le a Béke híd megépülése előtti időkig. Azok a kereskedők, jómódú polgárok, akiket nem engedtek be a városfalon belülré (zsidók, evangélikusok, reformátusok...), vagy valamilyen más okból nem költözhetek be Győr Városába, felépítették a saját templomaikat. Így található meg egymás mellett öt vallási felekezet temploma: a torony nélküli evangélikus öregtemplom (1783-85) copf stílusban; a neoromán stílusú zsinagóga (1868-70); a neogót stílusú újvárosi református templom (1905); a Bálint Mihály utcában az 1784-ben épült régi torony nélküli református templom

átalakított épülete; és ugyanabban az utcában a barokk stílusú rác templom (1727); valamint a római katolikus templom 1836-41 között épült neoklasszicista stílusban Fruhmann Antal tervei szerint az egykori evangélikus templom helyén. 2006 óta minden év szeptemberében az Öt Templom Fesztivált. Az ötnapos fesztivál során minden nap más templom ad otthont a vallási, zenei, kulturális hagyományokat bemutató programoknak, koncerteknek.

A városrehabilitációs programnak köszönhetően megtörtént a városszéli cigánytelep felszámolása és megújultak a műemlék házak, intézmények, többek között Magyarország második legnagyobb zsinagógáját is felújították.

Győrsziget – Sziget – a történelmi belvárostól nyugatra, a Holt-Rábca, a Mosoni-Duna és a Bercsényi-liget (a Rábca medre) által határolt területen fekszik. A múlt század elején a Bercsényiliget területén folyt a Rábca, így a terület minden oldalát folyó mosta. Győrsziget a középkor elején még lakatlan volt, de a XIII. század második felére már éltek itt emberek, főleg halászattal foglalkozva.

A terület eredetileg királyi birtok volt, melyet V. István 1271-ben kiváltságlevéllel adományozott Győrnek, „lakóival, berkeivel, és halászatával együtt”, hogy a „népnek épületek tatarozására vesseje karója legyen”. Innen lehet tudni például, hogy ekkoriban valószínűleg a városban még a paticsfalas építés gyakorlata volt elterjedt. A község kora középkori szervezettségéről nincsenek adatok, nem tudni, rendelkezett-e már akkor bírával, vagy templommal a település. Mátyás király elvette a birtokot Győrtől és Bakócz Tamás püspöknek adta, ekkor Püspök szigetnek hívták. A győri püspökök téglavető kemencéket építettek itt, hogy az akkoriban egyre gyakoribb építkezések igényeit kielégítsék.

A tudatos jobbágytelepítés a XVI. század közepe táján kezdődött meg, amikor megindult a várépítés, illetve a várfalak megerősítése. Győrsziget mezőgazdasági területek híján nem biztosíthatott nagyobb településeknek megélhetést, első lakói is valószínűleg halászok voltak. A XVI. században a császári várparancsnok kisajátította a Püspökvárat és a Püspök-szigetet. A szigeti téglatermelés még inkább fellendült, téglavetőket és égetőkemencéket alakítottak ki. A községet ekkor látták el északnyugati oldalán földsáncokkal, és ekkor mélyítették ki a Rábca medrét.

A városias község idővel jelentős iparos- és kereskedő-településsé vált. Az 1715-ös összeírás szerint a fazekas, a csapó, a posztónyíró, a tímár és a takács voltak a leggyakoribb foglalkozások, és az iparosok céhes keretek közt végezték munkájukat. Győr városával együtt a gyáripar itt is fejlődésnek indult. A századfordulón már hat gyártelep működött a községben: olajgyár, tészta illetve piskótagyár, két cukorgyár, és két ecetgyár. Parkosított főtere melletti emeletes állami iskolája, zárdája leányiskolával, temploma,

kórházai, emeletes, zártos polgárházai városias képet mutattak, és lakosai szoros kapcsolatban voltak Győr várossal, sokuk ott dolgozott gyári munkásként. A szervezeti egyesítés gondolata már a XVIII. század közepén felmerült, de ez sokáig elmaradt. Győrnek is fontos volt, hogy közigazgatásilag végrehajtja ezt, hiszen az egyesülés Győrnek a nagyvárossá válást, a község lakosainak a biztonságosabb és kiszámíthatóbb életet (például árvízvédelem terén), és a jobb megélhetést ígérte. A térséget rengeteg árvíz sújtotta az évszázadok folyamán, ezek közül kiemelkedik az 1850-es és az 1883-as áradás. A csatlakozást siettette az a tény, hogy a földművelésügyi kormányzat célként tűzte ki a Rábca elterelését, ezután a községet csak egy széles utca választotta volna el a várostól.

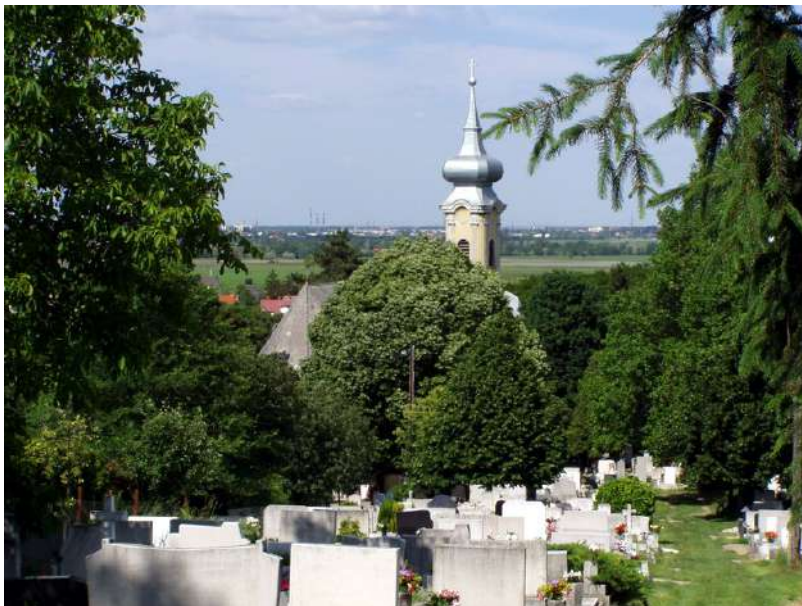
Mivel Győr város, és Győr megye e kérdésben megegyezni nem tudott, a község a törvényhozáshoz fordul, és törvény rendelte el Győrsziget (és Révfalupataháza) csatlakozását, ami 1905. január 1-jével meg is történt. A XX. század első évtizedében a Rábcát elterelték, a folyó medrének helyén ligetet alakítottak ki. A Duna és Rába által képzett szegletben volt található a Győri Fürdőközpont, melynek első medencéit Hajós Alfréd tervei szerint építették 1931-ben. A fedett uszoda 1976-ban készült el. A fürdőközponttól északra volt az egypilonos Vásárhelyi Pál híd, melynek helyén az 1950-es évekig jármos fahíd állt.

Győrsziget legrégebbi terét, a Simor János teret gazdagon fásították és középületekkel övezték. A tér délkeleti sarkában áll a római katolikus plébániatemplom (1711), melynek homlokzatát eklektikussá alakították át, és 1861-ben készült el a Szent Vince leányainak zárdája romantikus stílusban. 1870-ig gőzmalom is működött itt, megszűnése után a helyére a tésztagyár, majd a keksz- és piskótagyár költözött. A városrész fejlődése csak a XX. század közepén indult el. 1957-63 között a városrész középső területe majdnem teljesen újjáépült, itt épült fel Győr első emeletes lakóházakból álló lakótelepe, a Kígyó utcai lakótelep.

Ménfőcsanak három településrészből áll: Ménfő, Csanakfalu és Csanakhegy. **Ménfő** a sokoráljai hegyek alatt fekvő kisközség volt, az 1920-as években 148 házzal és 888 jobbára katolikus vallású lakossal. Története Kézai krónikája szerint 1170 körülre nyúlik vissza, amikor Konrád királyi jobbágy birtoka volt. Halála után négy unokájára és Szentmárton egyházára hagyta a helységet. Ebben az időben Menfu, máshol Mensow volt a neve. Az egykor népesebb falu a hadjáratok idején elnéptelenedett és kisebb szőlőhegy községgé vált.

Határában kelta település nyomaira bukkantak, de kő- és bronzkorszaki eszközöket is találtak itt.

A település 1044. július 5-én a Péter és Aba királyok alatt vívott történelmi csatának volt a színhelye. Az e csatában elesett német harcosok nyomán hosszú ideig "Veszett német" volt a neve. 1250-ben "villa Menfu"-ként említik. Tulajdonosai között találjuk a Poky és a Gara családot, majd a Szentgyörgyi grófok szerezték meg a "possession Meenfwt".

1517-ben Szapolyai János az ura, de 1609-ben már az elpusztult helyek között sorolták fel. A vármegyei levéltár adatai szerint a győri jezsuiták is birtokolták a falut. 1615-ben a vármegye a ménfői hegy legmagasabb pontján váracsot építtetett és ennek Világosvár volt a neve, de a törökök lerombolták.

Később a gróf Esterházyak lettek a község urai, majd 1817-től a Bezerédj család birtoka és 1890-től tulajdonává vált, akik a temetkezési kápolnájukat is itt építették fel. A régi nemesi kúriát 1804-ben gróf Esterházy Pál építtette. 1934-ig önálló település volt, akkor egyesült a szomszédos Csanakkal és 1971-ben csatolták Győr Megyei Jogú Városához.

Csanakfalu kisközséget a győr-fehringi vasútvonal mentén, a Marcal folyótól félórányi távolságra, 69 házzal és 399 római katolikus vallású lakossal említik a XX. század elején. A győriek kedvelt kirándulóhelye számos előkelő győri polgárnak volt a nyaraló helye és többeknek szőlőbirtoka. 1216-ban III. Incze pápa bullájában villa Chonick néven nevezték a falut. A szentmártoni apátság ősi birtoka a török uralom idején majdnem teljesen elpusztult. 1729-ben németeket telepítettek ide, miután 1727-ben Chonak faluban mindössze nyolc jobbágyot írtak össze. 1863-ban a falu nagyobb része leégett. Határában áll a történelmi nevezetességű Királyszéke nevű halom, ahol a győri és komárom megyei nemességgel hajdan királyi, nádori és megyei gyűléseket tartottak.

Csanakhegy kisközség Csanakfalu szomszédságában 240 házzal és 1072 nagyobb részben katolikus vallású lakossal kezdettől fogva Csanakfalu sorsában osztozott. Itt laktak az apátság szőlőművesei. 1635-ben a győri jezsuitáknak is volt itt nagyobb szőlőbirtokuk. Azt jegyezték fel, hogy a "csanaki szőlők jóízű bort teremnek". A község határához tartozó Rákóczi-dűlőn álló fát a lakosok Rákóczi-fának nevezték, de történelmi adatokat nem lehet tudni erről.

Gyirmót kisközség a Rába és a Marcal közelében fekszik. Az 1900-as évek elején 711 háza és 2515 r.k. vallású lakosa volt, temploma 1769-ben épült. 1267-ben találkozunk az első írott emlékekkel "praedium Giurmoth" és "villa Giurmoth" alakban említve. Valószínű, hogy ez két Gyirmót nevű településre utal. Legrégibb birtokosai Babuna Miklóst követően a nagyváradi káptalan és a Gyirmóti család. Később a Gymolth család tulajdonába került, egészen 1594-ig, amikor a törökök elpusztították. A Rákóczi-féle szabadságharc alatt Heister császári vezér a községet megrohanta és feldúlta. Ugyanekkor pusztult el Sebes falu is, melynek a Sebesi puszta őrzi emlékét. **Sebes** falu 1372-ben Pokay birtok volt, illetve a győri káptalan is birtokos volt itt 1448-tól. A sebesi pusztán kívül még a Csukássy puszta és az Iván-major is ide tartozott.

Györszentiván a Duna közelében nagyközség 344 házzal és 3393, zömében katolikus vallású lakossal - írták róla a XX. század elején. Az 1200-as évek elején Urukang, Urigan, vagy Urugang volt a neve, később "Urugang aliter Zent Iwan" alakban szerepel, melynek felét 1254-ben a szentmártoni apátságnak adták el. Valószínűleg a hadi események folytán elpusztult a település, mert csak 1594-ben írták róla, hogy a török tábor nagy része Győr ostroma alatt a szentiváni határban táborozott. A likócsoknak, vagyis lyukaknak nevezett gödröket és halmokat e tábor maradványainak tartották. Az elnéptelenedett Szentivánra 1699-ben telepített a szentmártoni apátság horvátokat. Mindvégig a főapátság maradt az ura a kismegyeri és hecsei uradalommal, míg Likócs pusztát a Gouth család birtokolta. A község római katolikus temploma 1722-ben épült. Vaszary Kolos pannonhalmi főapát és Molnár V. Bertalan katonai plébános 1889-ben apáca zárdát építtetett ide.

Györszentivánhoz tartoztak: Hecse, Kismegyer, Likócs és Sashegy puszták, Gurdonyi szőlőtelep, Haraszti, Ivánháza, Károlyháza, Kolostelek, Kölestő, Leszlényi, Medgyes, Molnárrév, Öregszőlő, Szarkavár, Szentmihályi, Újmajor és erdei tanyák.

Hecse pusztá, Hegce, Heche alakban, már 1127-ben szerepel az oklevelekben, amikor III. István király jobbágya, Konrád ezt a praediumot a főapátságnak adományozta. Régi elnevezése Cserók. Három kertsége: Kertváros, Sikolya és Nagyhegy.

Kismegyer nevét a Megyer nembeliektől, legősibb birtokosaitól kapta. IV. Béla adományozta a királyi vinczelléreket a turóczi prépostnak. A X. század végén Felkert néven említeték, de több elnevezése ismert ennek a vidéknek: Hencse, Incheő, Lencse-szél, sőt Hugyóhegy néven is szerepelt. 1347-ben hosszabb ideig magát

Megyert nevezik Félkertnek, míg 1404-ben egyszerűen Megye néven találjuk. Győr ostroma alatt pusztult el a falu. 1536-ban I. Ferdinánd újabb adományt adott a szentmártoni apátságnak és a XVII. század elején a majorság melletti kis dombon erőd épült, melyet a nép, lapos alakja miatt Tarisznyavárnak nevezett el. 1638-ban Kismegyer maga is Tarisznyavár néven szerepelt az írásokban. Később a váracs helyére kápolna épült. 1809-ben János főherceg e kápolnából vezette a győri ütközetet.

28

Az a magtár, melyben a franciák feltartóztatásában hősi halált lelt stájer honvédek elvéreztek, még ma is fennáll.

Likócs puszta az egykori Szent Vid régi praedium helyén fekszik. 1222-ben Szent Gud néven II. Endre egyik oklevelében szerepelt. Sűrűn váltakoztak birtokosai, míg részei a szomszédos határokba olvadtak. 1593-ban elpusztult, de ekkor még állt Szent Vid tiszteletére épült temploma.

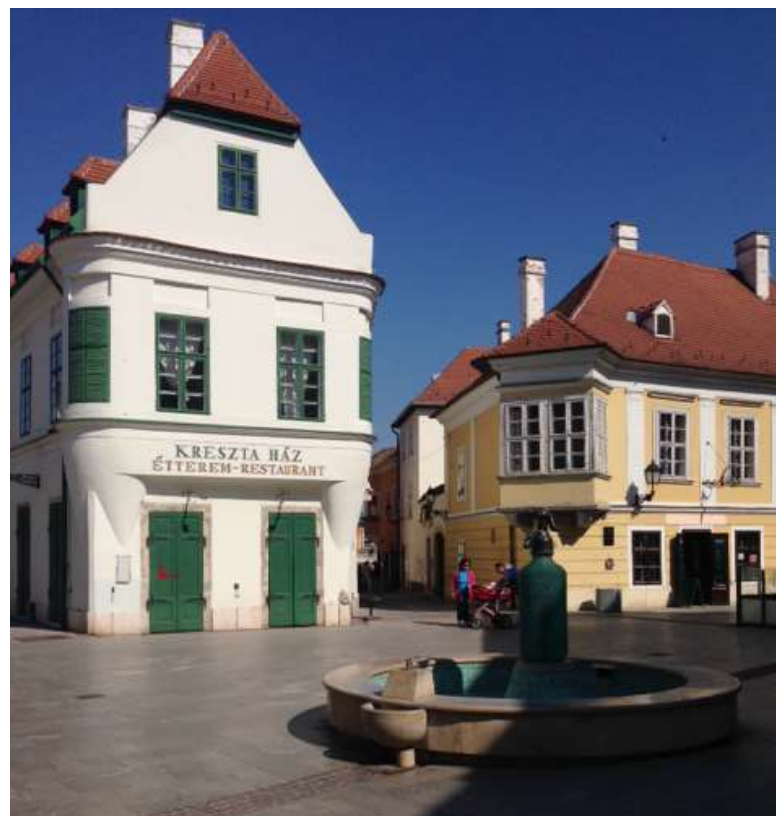
Sashegy puszta szintén régi főapátsági birtok volt, hajdan Sashalom volt a neve. Az idetartozó Andrásvár nevű dűlőn egy kis dombon hajdan egy váracs állott, mely Győr elővédművéül szolgált.

3 Helyi örökségvédelem

Győr az ország harmadik műemlékekben gazdag városa. Mai település-szerkezetének, utcahálózatának kialakulása a XVI. század második felére nyúlik vissza, ezért a Belváros legrégebbi épületei a későreneszánsz-korabarokk idejében keletkeztek. Az egykori városfalakon belüli terület műemlék jelentőségű területként védett, továbbá az egyedi védelem alatt álló műemlékek legsűrűbben szintén a történelmi városmagban találhatóak.

Győr sokarcú város; különböző karakterű városrészek együttese. Rendkívül fontos a műemléki védeltséget nem élvező épített értékek és a település építészeti örökségének, jellemző karakterének, a város településképezetének és történelmének a jövő nemzedékek számára történő megóvása. Az épületek fennmaradásának, megőrzésének módja elsődlegesen a rendeltetésnek megfelelő használat.

Az épületek belső korszerűsítését, átalakítását, esetleges bővítését, az új követelményeknek megfelelő épületszerkezeti átalakítását a védettség nem akadályozza, de az épületek tömegformája, arányrendszere az, ami védendő, megőrzendő. Ezért csak az eredeti szerkezeti sajátosságok, megtartandó épületrészek, díszítések figyelembevételével végezhető építési tevékenység az egyedileg védett házakon.

A város minden évben kiírja a Városképi pályázatot, így a helyi védelem alatt álló épületek tulajdonosai az önkormányzat segítségével újíthatják fel házaikat. A jelentős támogatási keretnek köszönhetően a pályázók köre és a felújított épületek száma nagy számban növekszik.

Táji és természeti értékek

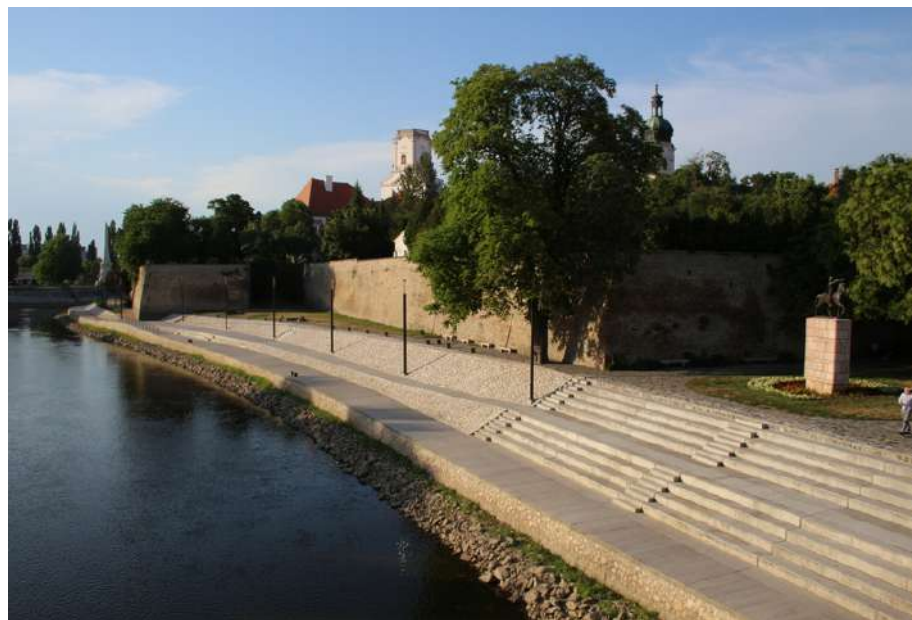
A folyók, vízparti területek, városi zöldfelületek

Győr a folyók városa”, ezért a város kialakulásában meghatározó szerepet játszott a folyóparti, és folyótorkolati tájegységek határán való fekvése. A város címerében is megtalálható a Mosoni-Dunát, a Rábát és a Rábcát szimbolizáló három ezüstpólya. A három nagy folyó mellett feltétlenül meg kell említeni a Dunát is, mert közelsége Győr életére is hatással van, akárcsak a Marcal folyó. A Duna Győrtől, a város centrumától 8,8 km távolságra folyik. A Nagy Duna - Mosoni-Duna víziút régebben fontos áruszállítási útvonalként működött, ma már jobbra csak kedvtelési és sport célokra használják. A folyók az árvizek miatt is hatással voltak és vannak Győr életére. A vízparti területek bekapcsolása a városi zöldterületek sorába biztosítja a minél szorosabb természettel való kapcsolatot. A városszerte lévő parkok, ligetek, sétányok szerepe éppen ezért nagyon fontos. Jelentősebb közparkok: Batthyány tér, Bisinger sétány, Bem tér, Radó sziget, Erzsébet liget, Barátság park (sportcélú), Bercsényi liget. Fenntartásukra állandó figyelmet kell fordítani, miután a város lakóterülete folyamatosan növekszik.

Az utcai fasor a városi életminőséget javítja. Kellemesebb egy olyan úton sétálni, ahol zöld kíséri az utat, mint ahol nincs növényzet. A lakóterületeket határoló közterületeken a fasorokat tudatosan kell megőrizni, és ültetni, hogy a természettel való kapcsolat megmaradjon. Győrben jelentős fásítási program indult el, melynek eredményeképpen szinte minden fásítható utcában fasorok alakultak ki.

A fásíthatóság függ az utca szélességétől, a burkolatok elrendezésétől, a közművezetékek elhelyezkedésétől is. Olyan fafajok telepítése ajánlott, ami ökológiai szempontból megfelel a helyi viszonyoknak; honosságuk és megjelenésük pedig ismerős az ott lakók számára. Győrben a vízparti területek jellegzetes ligeterdő sávjai kísérik a szépen kiépített parti sétányokat.

Helyi egyedi védelem alatt álló értékek

Helyi egyedi védettségű terület

A Belvárosban és Gyárvárosban a védelem célja, hogy a kialakult városszerkezet megőrzésre kerüljön, és szükség esetén az építészeti igényes, a környezet beépítéséhez igazodó átépülés biztosítva legyen.

A Rába folyó, Mosoni-Duna folyó, 14. számú főút, a Fehérvári út és a vasút által határolt terület, kivéve a műemléki jelentőségű területet.

A Mártírok útja a Tompa utca becsatlakozásától a Mártírok útja 36. sz. házig; a Mártírok útja 36-44. mögött haladó kiszolgáló út; az Ipar utca 8-24. mögött haladó kiszolgáló út a Szigetvári utca csatlakozásáig; a Szigetvári utca 6. – Nagy S. J. utca 17-ig; Nagy S. J. utca 18.- Bajza utca 9-ig; Bajza utca 12. – Bolyai F. utca 17-ig; Bolyai F. utca 26. – Berzsenyi D. utca 3-ig; Berzsenyi D. utca 4. – Debrecen utca 1. épületek északkeleti telekhatára; Madách utca tengelye – Bolyai F. u. 22. Bolyai F. u. 2. házak déli telekhatára; Tompa utca a Mártírok útja csatlakozásáig.

A helyi védelem alatt álló ingatlanok a település építészeti hagyományait és a jellegzetes kisvárosi életmód elemeit örökítik meg. Elengedhetetlen e történelmi, építészeti emlékek megóvása szempontjából az épületek tömegének, anyaghasználatának, építészeti részleteinek megőrzése. A helyi védettség ott indokolt, ahol nincs országos védelem, de az ott élők számára fontos emlékről van szó.

Helyi egyedi védelem alatt álló épületek

Sorszám	Épület - helyszín	A védelem oka
I. Belváros		
1.	Aradi vrt. u. 20. 7144 hrsz.	A bécsi szecesszió késői emléke, a korai modern építészet első jegyeivel, térfal
2.	Árpád út 6. - Nagy Jenő u. 1-3. - Szent István u. 7. 7125 hrsz.	Egykori Fa- és Fémipari Szakiskola, a késői historizmus jellegzetes téglalakotása, monumentális középület. Épült: 1890 körül.
3.	Árpád. út 7. 7202 hrsz.	A korai modern mozgalom egyik legszebb, egyemeletes, zárterkélyes városi lakóháza. Épült: 1940 körül

4.	Árpád út 12. 7131 hrsz.	A szigorú, akadémikus historizmus egyik legjobb győri polgári lakóháza: Épült: 1880 körül.
5.	Árpád út 13. 7199 hrsz.	A szigorú, akadémikus historizmus egyik legjobb győri polgári lakóháza: Épült: 1880 körül.
6.	Árpád út 23/b. 7189 hrsz.	A korai modern építészeti mozgalom finom architektúrája, jellegzetes győri emléke, a kevés, e korból fennmaradt épületek egyike, 1940-ból.
7.	Árpád út 51/a. 6975 hrsz.	Az 1930-as évek legelejének szép és érdekes emléke, az első világháború utáni évek historizáló-, neobarokk építészetének példája 1931 körül.

8.	Árpád út 54. - Lukács Sándor út 19. 6625 hrsz.	Kupolás sarokház jellegzetes tömeggel, festőien szép bejárati előtetővel, fa faragott belső burkolatok, 1910 körül, késő historizmus, kora szecesszió.
9.	Bajcsy Zsilinszky u. 4. - Munkácsy M. u. 1-5.- Árpád u. 1. 7205 hrsz.	A korai modern mozgalom kiemelkedő szépségű; városképileg is meghatározó jelentőségű emléke, a modern lakáskultúra, igényes belső szép és ritka példája, Urbantsók Tibor alkotása 1941-ből, ún. "vagongyári bérház".
10.	Bajcsy- Zsilinszky u. 8., 10., 16. és 20. 7207J1-2, 720811-2, 7212 hrsz.	A szigorú neoreneszánsz kivételesen szép alkotásai, az előkelő polgári bérházak példái, részben festett lépcsőházakkal és szobákkal, az 1880-1900 körüli évekből.

11.	Bajcsy- Zsilinszky u. 26. 7185 hrsz.	Egyemeletes, szép arányú győri polgárház, a szigorú neoreneszánsz jegyeivel, az 1880-as évekből.
12.	Bajcsy- Zsilinszky u. 52/a.- 52/b. 6983 hrsz.	A kora historizmus szép, elegáns alkotása, kétemeletes városi bérház igényes homlokzattal az 1850 körüli évekből.
13.	Baross u. 27.- Bajcsy- Zsilinszky u. 40. 7158/5 hrsz.	Kétemeletes, saroktoronyos bérpalota, az utca egyik jelképe, a késő historizmus festői stílusában, 1905 körül. Európa szerte szaklapokban publikálták.
14.	Baross út 28. 7168 hrsz.	A historizáló neobarokk szép alkotása – korábban több hasonló ház társaságában állt, melyeket lebontottak – e reprezentatív stílus egyik ritka győri emléke, 1910 körül.

15.	Batthyány tér 5. 6590 hrsz.	A kora historizmus szép, elegáns alkotása, kétemeletes városi bérház igényes homlokzattal az 1850 körüli évekből.
16.	Batthyány tér 26. 6637 hrsz.	A szecesszió bécsi iskolájának sajátos helyi emléke, kétemeletes sarokház 1910 körül, egyetlen eredeti formában fennmaradt emlék.
17.	Bisinger sétány 2., 4. és 10. 7010, 7011, 7014 hrsz.	A késő historizmus kora szecesszió jelentős emlékei, az itt lévő házsorral imponálónan szép városképi egységet, markáns térfalat alkotnak.
18.	Eötvös tér 1. 7046 hrsz.	Kétemeletes, monumentális középület, Kazinczy F. Gimnázium, Orth Ambrus és Somló Emil építészek, a szecesszió bécsi stílusának

		képviselői tervezték 1910 körül, a "városkapu" markáns építészeti eleme.
19.	Jókai utca 21. 7038 hrsz.	Monumentális kétemeletes középület, a késő historizmus kivételes szépségű alkotása: Révai Gimnázium 1890 körül épült, városképi együttes alkotó eleme.
20.	Kiss János u. 1 l.- Liszt F. u. 42. 6500 hrsz.	A 19. század második felében épült, többször bővített, monumentális középület, a historizmus reprezentatív stílusában.
21.	Lukács Sándor u. 18. 6987 hrsz.	1910 körül épült, egyemeletes, szép neobarokk városi palota, igényes kovácsoltvas kapuval, szép udvarral.

22.	Munkácsy M. u. 6, 8, 10, 12,16,18, 20. 7110, 7111, 7112, 7113, 7115, 7116, 7117 hrsz.	Az 1900-as években kiépült szép házsor, a késő historizmus kiemelkedő, igényes alkotásaival, markáns városképi elem. Előkertek, kerítések kialakítása igényes.
23.	Révai u. 2.-4. 7028/3 hrsz.	1955-56 körül épült reprezentatív fogadóépület és posta, földszint + 1 emeletes oldalszárnyakkal; monumentális középszárnyal. Igényes belső terek a kor kedvelt képzőművészeti alkotásaival.
24.	Szent István u. 5.- Nagy Jenő u. 4. 7122 hrsz.	Kereskedelmi-lparkamara egykori pompás, kupolás sarokpalotája. Málnai – a korszak egyik legjelentősebb magyar építésének alkotása 1906-ból, szép belső lépcsőházi térrel, a városkép

		meghatározó eleme. Homlokzatán figyelemreméltó figurális díszítés és épületplasztikák.
25.	Szent István út 11. 7128 hrsz.	A korai modern építészeti mozgalmak stílusában épült lakóház finom építészeti részletekkel, az utcakép jellegzetes eleme, a két háború között épült lakóházak legreprezentatívabb példája, Lakatos Kálmán alkotása.
26.	Teleki Pál u. 46. 6998 hrsz.	A híres Hillbert ház, a győri szecesszió kiemelkedő szépségű alkotása, fontos városképi szerepben. Korábban nagy feltűnést keltett épület, kiemelkedően igényes képzőművészeti alkotásokkal, figurális és plasztikai díszekkel.

27.	Zechmeister u. 17. 7273 hrsz.	A kora historizmus különös alkotása, egyemeletes; zárt sorú épület, a késő klasszicizmus-kora romantika jellegzetes jegyeivel.
28.	Liszt F. u. 15. 6686 hrsz.	Hajdani két emeletes megyei bérház, a bécsi szecesszió alkotása.
29.	Apáca u. 28. épületből az Apáca u. felőli és az ahhoz csatlakozó jobb oldali, egy emeletes épületszárny. 6800 hrsz.	1860 körül létesített, romantikus, egy emeletes, 6 tengelyes, részben fürdőként üzemelt épület. (Okleveles források alapján feltételezhető, hogy a helyszín kapcsolatba hozható a Johannita Lovagrend középkori fürdőjével. A fürdőhasználat a későbbi korokból is kimutatható, egészen a II. világháború utáni átépítéséig.

I. Nádorváros		
1.	Baross u. 77. Evangélikus templom 4083/3. hrsz.	Evangélikus templom a népies modern stílusban, Sándy Gyula utolsó jelentős alkotása, Borsos Miklós, Borsos Antal és Schima Bandi iparművészeti alkotásaival.
2.	Bartók B. u. 4. 4002/5 hrsz.	"Skoda villa". Országosan is kiemelkedő minőségű villaépület, az angol vidéki ház romantikus irányzatával, 1918 körül.
3.	Buda u. 1. 4517 hrsz.	Lakóház. Két emeletes; késő szecessziós városi polgárház 1910-20 körül.
4.	Buda u. 3. 4516 hrsz.	Lakóház. Közel egyidőben épült; igényes kertvárosi házsor egyik eleme, a késő szecesszió, kora modern alkotásai

5.	Buda u. 5. 4515 hrsz.	Lakóház. Közel egyidőben épült; igényes kertvárosi házsor egyik eleme, a késő szecesszió, kora modern alkotásai
6.	Buda u. 12. 4441 hrsz.	Lakóház. Közel egyidőben épült; igényes kertvárosi házsor egyik eleme, a késő szecesszió, kora modern alkotásai
7.	Buda u. 14. 4442 hrsz.	Lakóház. Közel egyidőben épült; igényes kertvárosi házsor egyik eleme, a késő szecesszió, kora modern alkotásai
8.	Újlak u. 17. - Vasutas u. 9/b. 3299 hrsz.	Lakóház. Két nyerstégla épület, az "amerikai házak" stílusában, 1920 körül

9.	Malom liget 4397/1, 4395/4, 4409/4, 4404 hrsz.	Épületegyüttes és tér. Az 1950-es évek elejéről származó tér, historizáló épületekkel, egységes építészeti kompozíció, városképi színvonalas, tipikus részletekkel.
10.	Szent Imre út 35. 4131 hrsz.	Római katolikus templom. Körmendy Nándor korai modern alkotása 1943-ból, számtalan magas színvonalú társzművészeti alkotással, Szőnyi István gyönyörű freskóival.
11.	Szigethy A. út. 1-7. 3707/3. hrsz.	Városi bérházak az 1930-as évek elejéről, korai modern népies irányzatának monumentális emléke; korai "szociális" lakások, Friedrich Lóránd egyetemi tanár, kiváló építész munkája, számtalan helyen publikálták.

12.	Zrínyi u. 4. 3991 hrsz.	Lakóház
13.	Zrínyi út 6. 3984 hrsz.	Lakóház
II. Újváros - Sziget		
1.	Péterfy Sándor u. 2., 5. 7501, 7502, 7503 hrsz.	<p>Péterfy Sándor utca- Petőfi Sándor tér által határolt tömb.</p> <p>Az evangélikus egyház által a 18. sz. végétől kiépített jellegzetes épületegyüttese.</p> <p>Gertenberg-Arvé építészek evangélikus iskolájával (1929. Péterfy Sándor u. 2.), késő historizáló szeretetházzal (Péterfy Sándor u. 5.) és</p> <p>Lakatos Kálmán népies, korai modern diakonissza házával</p>

		(Petőfi tér 4.), a kettős híd mellett az evangélikusok hajdani kupolás bérháza, Újváros "kapuja".
2.	Kossuth L. utca Református templom 7867 hrsz.	Református templom - 1905-ből, késő historizáló épület. Csőnyi Károly győri születésű építész és egyetemi tanár, a Parlament belsőépítészeti megformálójának jelentős győri alkotása.
3.	Kossuth L. u. 24. 7885 hrsz.	Izraelita menház – a késő szecesszió figyelemreméltó és ritka győri emléke, Masárlyi és Stadler építészek tervei alapján épült 1912-ben.
4.	Kossuth L. u. 40. 7896/2 hrsz.	Lakóépület

5.	Ráth Mátyás tér 5. 6. 7. 8106, 8107, 8108 hrsz.	Épületegyüttes. A késő historizmus kora szecesszió jellegzetes bérpalotái, Hübner Jenő Vámháza.
6.	Cirka Panna u. 2. 8734 hrsz.	Iskolaegyüttes. Karakteresen megformált iskolaépület 1953-ból, igényes architektúrával, a városkép meghatározó motívuma. Cserhalmi József tervei alapján épült.
7.	Petőfi- híd 7490 hrsz.	Ipari műemlékjellegű, Európában elsőnek készült ilyen nagyságú, teljesen hegesztett szerkezet. A teljes híd 1932-33-ban készült a régi "hosszú híd" helyett.

8.	Töltés utca 6. 8674 hrsz.	Lakóház. A késő historizmus egészen különleges helyi emléke, igényes homlokzattal, fa verandával, a századforduló nagypolgári lakáskultúrájának szép dokumentuma, a Koestilin gyár igazgatójának a háza.
9.	Városi uszoda 8112 hrsz.	Versenyuszoda 1933-ból, a Cziráki emlékművel Hajós Alfréd építész, szép alkotása a korai modern mozgalmak elegáns stílusában. Jellegzetes az egész együttes elrendezése.
III. Révfalu, Kisbácsa, Bácsa		
1.	Ady E. utca 2. 10228/2 hrsz.	Lakóház. A híres "Csermák Ház"; Káldy Barna győri építész tervei alapján 1930 körül épült kettős saroképület, szép épületplasztikákkal, az első

		világháború utáni historizáló stílus reprezentatív alkotása, kiemelkedő városképi jelentőségű.
2.	Rónay Jácint u. 2/a., 2/b., 3. 10458, 10459, 10465 hrsz.	Épületegyüttes. Az első világháború utáni neobarokk és korai modern stílusban épült, városias házak, a korszak jellegzetes dokumentumai, a korszerű Révfalu indító motívumai.
3.	Hédervári-út 20. 10569 hrsz.	Víztorony 1910 után épült, korai vasbeton szerkezetű víztorony, a városrész meghatározó, függőleges motívuma. Kiemelkedő jelentőségű szakmatörténeti emlék; jelentős építészeti és mérnöki alkotás.

4.	Külső Bácsai út 45. 12714 hrsz.	Római katolikus templom Épült 1950-es években, Árkay Bertalan tervei alapján, egyike a háború utáni templomépítészet kevés példájának.
5.	Hálakereszt, Külső Bácsai út - Votinszky Andor utca 12 305 hrsz.	Az István király út, Külső Bácsai út találkozásánál, a 13 111 hrsz. telek kb. 6,1 m2 nagyságú területén álló, egykori településhatárt jelölő hálakereszt 1845-ből. Településtörténeti emlék.
6.	Heltay Jenő utcai templom 13609 hrsz.	Római katolikus templom. Egytornyos, egészen különleges téglapépület az 1930 után évekből, a korai modern építészet sajátos alkotása, érdekes és szép belső terekkel, falukép jellegzetes eleme.

7.	Hálakereszt az István király u. 2. sz. előtt 13 111 hrsz.	Az István király út, Külső Bácsai út találkozásánál, a 13 111 hrsz. telek kb. 6,1 m ² nagyságú területén álló, egykori településhatárt jelölő hálakereszt 1845-ből. Településtörténeti emlék.
8.	Hősi emlékmű az István Király u. 48. sz. előtt 13 347 hrsz.	Az István király út – Szigligeti Ede utca csatlakozásánál álló hősi emlékmű helytörténeti emlék, 1931-32-ben készült.
IV. Gyárváros		
1.	Vágóhíd u. 2-4. 6365 hrsz.	A késő historizmus kiemelkedően szép középülete, volt leány- és fiúiskola, nyerstéglás architektúra, gazdag épületplasztikai díszekkel: szép, gótizáló kerítése csak részben maradt fenn.

2.	5788/3 hrsz.	Volt Ágyúgyári kerítés még meglévő része.
3.	Győr, Budai u. 1. 6379/2 hrsz.	Víztorony. Az 1884. június 15-én elkészült és 1986-ban jelenlegi állapotban felújított víztorony jelentős mérnöki létesítmény. A téglaszerkezetű torony és "ráültetett" deszkaburkolatú víztartótartály mint víztorony-együttes városképi értéké vált, jellegzetessége, hagyományos megjelenése megőrzésre érdemes.
VI. Szabadhegy, Kismegyér		
1.	József A. utca 54. templom 1862 hrsz.	Római katolikus templom. Épült: 1900 után; a késő historizmus jellegzetes emléke a "hegyen" álló templom a városkép meghatározó eleme.

VII. Ménfőcsanak, Gyirmót		
1.	Szentháromság szobor a Győzelem utca és Csanakhegyi utca találkozásánál 26295 hrsz.	Szabadon álló, kőszobrokkal és domborművekkel díszített, barokk Szentháromság szobor, a 18. századból.
2.	26014 hrsz.	Római katolikus templom
3.	27021 hrsz.	Evangélikus templom
VIII. Győrszentiván		
1.	Ősi u. 22. 41101 hrsz.	Szentiván legősibb településrészében, Gurdonyban 1852-ben épült egykapus 3 családos, nyitott kéményes nádtetős parasztháza. Fontos

		néprajzi és helytörténeti emlék.
--	--	----------------------------------

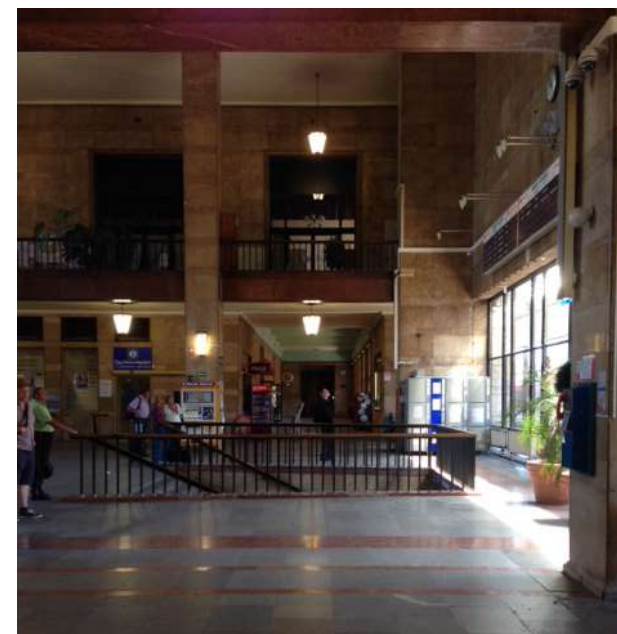
Műemléki védettség miatt törlésre került a helyi védelmi listáról:

Zrínyi út 13. 3899/2 hrsz: kórház épületegyüttesében csak a Ivánka András tervezte könyvtár és klubház élvez egyedi országos műemléki védelmet, a kórház többi épülete ennek környezete.

A Városi Strand területe 11487 műemléki törzsszámmal védett.

Híd u: 1. 8155 hrsz

Révai u.
vasútállomás és
Posta 7028 hrsz.

HELYI VÉDELEM

- HELYI VÉDETT TERÜLET
- MŰEMLEKI JELENETŐSÉGŰ TERÜLET
- VÁRFAL NYOMVONALA
- HELYI VÉDETTÉSGŰ ÉPÜLETEK

4 Meghatározó településképi területek

Győr történeti fejlődése során a különböző korok más-más építészeti stílusjegyeket hagytak a városépítészetben. A településképi karaktereket teljesen pontosan nem lehet lehatárolni, de a jellemző beépítéseket, építészeti tömegformálást, homlokzat-szerkesztési szabályokat, díszítőelemeket meg lehet különböztetni egymástól. S bár a város, mint egy élő szövet állandóan változásban van, alakul, formálódik, az értékes részeket mégis érdemes megőrizni eredeti állapotukban.

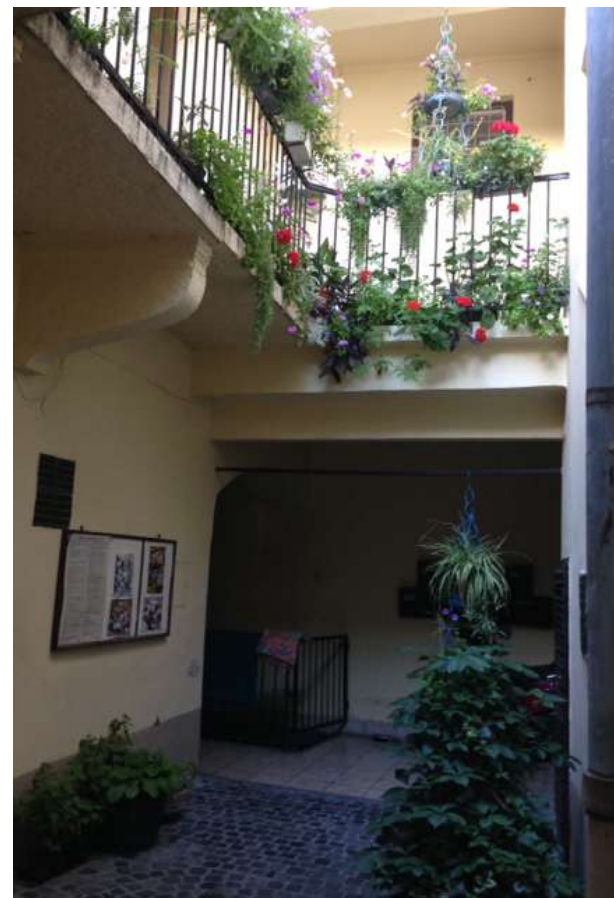
A Belváros, ahol több történeti kor épült egymásra. Győrben a várfalak elbontásával vált lehetővé a történeti városmag továbbterjeszkedése. Három kisebb egységre tagolódik: a történelmi városmag, az Óváros; tőle délre Ferdinándváros; és attól keletre a Ferencváros. Ma ezek az elnevezések már nem használatosak, helyette a Belváros déli, illetve keleti részeként ismertek.

Az Óváros a Duna és a Rába találkozásánál fekvő egykor várfallal körülvett terület. Határai keletről az Újkapu - Újvilág - Pálffy - Schweidel - Arany János utcák, illetve a Virágpiac vonala. Az ettől délre, illetve keletre elterülő városrészek a XIX. században épültek ki. Mindkét városrészben a történelmi épületek mellett a XX. század építészete is megjelenik, ezzel szemben az Óváros, annak köszönhetően, hogy már az 1950-es években műemléki jelentőségű területté nyilvánították, ma Magyarország egyik legszebb, leghangulatosabb barokk városképét mutatja. A barokk belváros kisvárosias jellegű, míg a Városháza felé haladva egyre inkább nagyvárosias formát ölt.

A belvárosi lakóházak sarok-erkélyei jellemzően győri sajátosságok, melyek igen változatos formában jelennek meg.

A zárt sorú, kisvárosias karakterű, általában egy emeletes lakóházak hangulatos belső udvarokat rejtnek, ahol függőfolyosók keretezik az U alakú beépítést.

Az építészeti tömegformálásban jellemzőek a nagy kiülésű főpárkánnyal lezárt főhomlokzatok. A belvárosi modern épületeket 1950 után építették fel, melyekre jellemző, hogy nagyméretű ablakokat helyeztek el a homlokzatokon és a nyílások sorát sávzással fogták vízszintes egységbe. A tervezésnél Le Corbusier és a Bauhaus új elveinek megfelelően a szögletes épületformáknak és a vízszintesen sorolt sávablakok divatjának kívántak megfelelni. Ilyen épületek állnak az Árpád úton, a Bajcsy Zsilinszky úton, vagy a Szent István úton.

A Városház tér déli oldalát a város egyik legszebb épülete, a Városháza határolja. A hatalmas neobarokk U alakú épületet 58 m magas torony koronázza. Az épület 1896 és 1898 között épült fel Hübner Jenő tervei szerint.

Nádorváros Nyugati része falusias családiházias település arcát mutatja hosszú, észak - dél irányú utcákkal. A településrészt a XIX. század utolsó harmadától vasútvonal választotta el a belvárostól. Ez a vasútvonal egyúttal levágta a történeti egység észak-nyugati sarkát (Újlak utca és környéke). A Baross Gábor-híd megépítése óta a városrész fő tengelyévé az egykori Fehérvárra vezető út meghosszabbításával a Baross Gábor út vált. A Kálvária utca és a Hosszú utca közötti területen szabályos, jobbra kelet-nyugat irányú lakóutcák vannak; vegyes (zárt sorú, ikerházas vagy szabadonálló) beépítéssel.

A Budapest–Bécs vasútvonaltól délre elterülő negyed a Győr–Pápa vasútvonalig terjed. Keleti oldalán az Orgona út, nyugati oldalán pedig a Fehérvári út határolja. Az észak-déli irányú utcák jellemzően gyorsforgalmúak (Külső Baross út, Tihanyi Árpád út, Kálvária utca). A markáns észak-déli irányú utak közötti területet kelet-nyugati irányú utcák sűrű szabályos hálója fonja be. Nádorváros történeti jellegzetességeit ezek a városból kivezető utak és ezek mentén megmaradt régi épületek őrizték meg. Arculatának meghatározó motívuma és egyben természetes központja a volt Frigyes laktanya nemrég szépen felújított épületegyüttese.

Pinnyéd a Mosoni-Duna, a Rábca és a Rábca árapasztó csatorna által közrefogott területen található, ma Győr egyik legdinamikusabban fejlődő városrésze. Évszázadokon át csak egyetlen - a Rábca partján húzódó - házsorból állt, és halászok lakták. Innen ered német neve: „Fischer Dorf” (Halászfalu). A korábban önálló települést 1950-ben kapcsolták Győrhöz. A pinnyédi kápolnát Zalka János püspök építtette a pinnyédi katolikus hívek számára 1899-ben Schlichter Lajos tervei szerint, melyet az építés évében az árvíz miatt felszentelni nem lehetett, így a kápolna megáldását 1900. június 24-én vasárnap tartották. A területet a helyi pinnyédi gazdák közös legelőből adták.

Az egyoldali beépítésű, egykori halászfalu jegyeit a településszerkezetében őrizte meg a településrész, de az új kertesház-as utcáival együtt a kertvárosias családiház-as településkép jellemző rá. A Harmat utcától északra a rendezési terv kertvárosias, míg az utcától délre tervezett lakóingatlanoknál falusias beépítéseket enged meg. Az utóbbi években jelentős lakóterületi fejlesztések valósultak meg: magánvállalkozás keretén belül a városrész északnyugati részén kiépítésre került a „Pillangó-lakópark”. A korábban magas talajvízállású, gyakran ár- és belvízzel borított területen most többlakásos lakóépületek, családi házak épülnek. Annak a lehetőségét, hogy mindez Pinnyéden

megvalósuljon nagy szerepe volt a XIX. század végén és a XX. század elején, valamint a közelmúltban (1975–1997 között), Győrben elvégzett árvízvédelmi és folyószabályozási fejlesztéseknek.

Újváros a Belváros és Sziget városrészek között helyezkedik el. Szigettől a Rábca folyó medre helyén kialakult Bercsényi liget, a belvárostól a Rába folyó választja el. Győr második legnagyobb katolikus templomát 1841-ben szentelték fel Urunk színeváltozásának tiszteletére. A templom a város és az egyházközség pénzén épült fel, mivel a templom kegyura a város volt. Ezért is van elhelyezve a főoltár fölött a város címere, mely nemcsak Győrben, hanem az országban is egyedülálló.

Újváros belső része 2005 óta műemléki jelentőségű terület.

Újváros nyugati, Rábca felé eső részén található a Szent Erzsébet-telep (régábbi nevén Gorkijváros) ugyancsak családiházak övezet. Az ikerházas beépítésben a tetőtérbeépítések szabályozása fontos, mert a területre jellemző karaktert a tetőfelépítmények jelentősen befolyásolják.

A Újváros városrészben megtalálhatók még az íves oromzatú parasztházak is, melyekhez hasonló új lakóépületek épülnek a városrehabilitációs területen.

A Rába kettős hídon átérve a Ráth Mátyás teret északról neoreneszánsz paloták szegélyezik, melyek közül a Hübner Jenő által tervezett Vámház kis tornyos, eklektikus XIX. századvégi épülete; a déli oldalon pedig a Rába partján terül el az Insula Lutherana („evangélikus sziget”). A Kossuth utcán számos XVIII. – XIX. századi, barokk és klasszicista eredetű ház áll, melyek a tervezett rehabilitációnak köszönhetően újul meg, ezek közül a Kossuth utca 9.: református lelkészi hivatal; a Kossuth utca 11.: Újvárosi plébániaház; a Kossuth utca 13.: az egykori Szentháromság városi kórház barokk épülete; a Kossuth utca 17.: XVIII. századi eredetű késő barokk lakóház; a Kossuth utca 19.: lakóház; a Kossuth utca 21.: kora klasszicista (1801) lakóház, homlokzatán Nepomuki Szent János szoborral; Kossuth utca 24: késő szecessziós (1910) lakóház; Kossuth utca 28.: az egykori Arany Bárány Szálló; a Kossuth utca 31.: egyemeletes klasszicista lakóház; a Kossuth utca 36.: eklektikus homlokzatú lakóház, udvarának végében az 1840-es években szappangyár volt; a Kossuth utca 40.: egyemeletes eklektikus épület, udvarán magtár található a XVIII. század végéből; a Kossuth utca 66.: földszintes késő barokk lakóház; a Kossuth utca 70.: XVIII. századi újvárosi kereskedőház korabeli pincékkel és raktárakkal; a Kossuth utca 71.: földszintes klasszicista lakóház, amelyben éltek egykor az újvárosi hajósmolnárok.

Sziget a Bécsi kapu térről közelíthető meg a Rába kettős hídján keresztül. A Rába és a Rábca torkolata által közrezárt terület régebben kanyargós utcájú, szabálytalan alaprajzú rész volt. Itt termelték ki a győri vár építéséhez szükséges agyagot, amelyből téglát égettek. Az elmúlt évtizedekben nagy átalakításokon ment át a terület. Itt működött a Győri Növényolajipari Vállalat, a Győri Tejipar valamint a Győri Keks- és Ostyagyár. Komfortos, kertés családi házakból álló negyed épült ki. A feltöltött Rábca medre helyén ma a Bercsényi liget található. A városrész alapvetően kisvárosi, illetve régi házait tekintve mezővárosi - falusias karakterű lakóterület, amely sajátos utcahálózatával, nagykapus, földszintes beépítésével jellemezhető. A rostos utcarendszerű, földszintes beépítését nagyjából többszintes városias beépítésre cserélték fel. A Kígyó utca - Köztelek utcai illetve Botond utcai lakótelep az 1950-es években épült. A lakóházakat kohóhabsalakból öntött középblokkokból építették. A kezdeti pontházakat függőfolyosós sávházak követték. Az ezt követő időszakban 1990-ig építési tilalmat rendeltek el a városrészben, ezután indultak el a folyamatos átépítések. A munkák során a homlokzati arányok betartása; illetve a Szarvas utca környékén a zárt sorú beépítésében új építés esetén a feszes, zárt sorú utcakép megtartása indokolt.

Révfalu legrégebbi íves vonalú utcái, földszintes falusias házai a Mosoni-Duna töltésének vonalát követték. A településszerkezet később hálós jellegű utcarendszerrel egészült ki, és a Révfalutól keletre elhelyezkedő Pataháza palánkvárral körülkerített, apró, egyutcás települése is beolvadt a településszerkezetbe. A városrész eredetileg három községből tevődött össze: Révfaluból, Pataházából és Malomsokból.

A jellemzően családiházas beépítésben külön sajátosságokat mutat a Rozmaring utca szépen kialakult építési vonala, az ikres beépítés, a sík, jellemzően tagolatlan főhomlokzatok; vagy a hangulatos Damjanich utca platán fasora; a Damjanich utca - Bácsai utca lakótelepe, ami az 1960-as években épült; vagy a városrész jellegzetes víztornya; a szépen kialakított Kálóczy tér, és az új, többemeletes foghíjbeépítések.

Bácsa önálló település volt sánccal, töltéssel körülvéve. Az eredetileg egyutcás, egyoldali beépítésű településnek a XVII. században is egy utcája (Száva utca) volt, de rohamosan nőtt a lakossága, és a sánc szorításában a következő század derekára egy párhuzamos utca, a tágabb keleti részben pedig egy halmazos rész jött létre. Ezt több lépésben követte északi irányban a munkástelepek és új utcák kialakulása, majd erre csatlakoztak a mai kertvárosias, társasházias övezetek. Településszerkezeti szempontból az egykori sánccal körülvett városrész területi helyi védelme indokolt lehet, megőrizve a Száva utca egyoldali beépítését.

Kisbácsa a spontán épülő munkástelep jellegzetes példája, ahol a már meglévő utcákkal (Benedek Elek, Csalogány, Boglárka utca) párhuzamosan jelölték ki a további utcákat, igazodva a domborzathoz és a telekhatárokhoz. Központi helyre került a templom, ami egyben kiteljesítette a telepet és különálló településsé tette azt. Zömében családirházas beépítés jellemző a lakóterületre.

Likócs egy régi majorság helyén jött létre, történeti szerkezettel nem rendelkezik, a viszonylag kis területen rendezett családirházas beépítés a jellemző.

Nagybácsa vagy Bácsa, melynek része Sárás, illetve az Ergényi lakótelep is. Az Ergényi lakótelep - jellemzően magastetős kialakítású (nyeregtetős), fszt + emelet (tetőtér) szintmagasságú. Nagybácsa és Kisbácsa jellemzően családirházas karakterű, oldalhatáron álló előkertes épületek.

Sárás városrészben növekszik az állandó tartózkodás céljára épített vagy kibővített épületek száma. A meglévő beépítés megtartása javasolt. Új épület, vagy meglévő átépítése esetén előkertes magastetős épületek illenek bele az utcaképbe. Jelenleg vannak lapostetős üdülőépületek is, ezek kis alapterületű (20-40 m²) házak. A kis telkek miatt melléképület elhelyezése nem javasolt.

Gyárváros területét klasszikus értelemben északon a Mosoni-Duna, nyugaton a Vas Gereben utca és a Fehérvári út, délen a MÁV 1-es számú Budapest-Hegyeshalom – Rajka vasútvonal Gyárváros megállóhely; keleten pedig az Iparcsatorna határolja, de teljes kiépülése még napjainkban is tart: modern társasházak, igényes közterületek létesülnek. A Győri Textilgyár egykori hatalmas gyártócsarnokában bevásárlóközpontot alakítottak ki; és ott, ahol egykor a Széchenyi hídról balra a Rába Magyar Vagon- és Gépgyár Vasúti járműtelephelye állt, mára a kiköltözött telephely helyén az Árkád üzletközpont épült fel, mellette pedig a **Városrét** átépülő látványa fogadja az ideérkezőt. **Kiskút** a Gyárváros északkeleti része, az Iparcsatorna parkosított folyópartján létrehozott park- és zöldterület sport- és kulturális létesítményeknek ad otthont, egyben a város hagyományos kiránduló helye. Az erdős, ligetes terület. Területének nagyobb részét lakóházakkal építették be, de a Kiskút ligetben kapott helyet a 14 000 nézőt befogadó Győri ETO Stadion, a Magvassy Mihály Városi Sportcsarnok, a Műjégpálya és a Xantus János Állatkert is. Településképi szempontból a városi zöldterületek korlátozottan beépíthető sport- és szabadidős területi karakterébe tartozik a terület jelentős része.

60

A gyárvárosi munkáskolónia a századforduló szecessziós építészetének kiemelkedő városépítészeti alkotása. Fiala Géza műépítész tervei alapján megépített, egyedi hangulatú, és napjainkban is egységes építészeti stílusú városrész. A műemléki jelentőségű terület több ütemben - 1915–17-ben, 1942–1944-ben, illetve 1967–69-ben – épült ki. A családi házakat és bérházakat, tágas, árnyas utcák ölelik körül. A sugaras elrendezésű munkás lakótelep, az Ipar utca szabályos, derékszögű utcahálózatával és többszintes lakóépületekkel az alacsony intenzitású lakótelepek jellegzetes karakterjegyeit mutatja.

Gyárváros volt tulajdonképpen hazánk első ipari parkja, egyike azoknak a történeti gyártelepeknek, amelyek fennmaradtak a XIX. század utolsó negyedéből. Ma a területen egykor működött üzemek jó része megszűnt, vagy itteni telephelyeit felszámolta. A Szeszgyár és Finomító, tőle nyugatra a Rába Magyar Vagon- és Gépgyár gyártelepe volt. 1905-ben az akkori Gráb-gyár – később Graboplast Rt. – épületegyüttese létesült. Az itt működő üzemeket az első és második világháború közötti időszakban újabbak követték. A terület kiépülése az 1950-es években tovább folytatódott. 1990 után több gyárépületbe más funkció települt, de ma is megoldásra vár a teljes körű hasznosításuk.

Nádorváros továbbépülése a város déli irányú terjeszkedésének köszönhető, amikor a XIX. századtól a városközpont déli irányba tolódott el, ezzel felgyorsult Nádorváros fejlődése. Ebben az időszakban jelentős közintézmények épültek fel, és a lakónegyedek is fejlődésnek indultak. A XX. század első harmadában folytatódott a városrész beépítése és az 1960-as évek végén kezdték tervezni, illetve építeni, a később önálló sodott lakótelepeket, (Adyváros, Marcalváros); de itt található a régió legnagyobb kórháznegyede, a Petz Aladár Megyei Kórház, melynek délkeleti oldalán lakótelepszerű beépítésű, középmagas szalag- és pontházakkal került felépítésre Adyváros. Később tőle nyugatra újabb lakótelep jött létre: Marcalváros I.-II. néven.

Adyváros Győr egyik modern városrésze. Alapításkori neve: Ady Endre lakótelep. 1968-1979 között épült. Szűk határa a Szigethy Attila út, a vasút és a Tihanyi Árpád út, de az ezeken az utakon átnyúló négy-, illetve (többségében) tízemeletes panelházak is a városrészhez tartoznak. Ez volt az első modern győri lakótelep, mellyel az ipartelepek által nyújtott munkalehetőségekkel élők és a Győrbe bevándorlók lakásigényét csillapították.

Marcalváros a tudatos városépítészet eredménye. A lakótelep nagyon jól illeszthető a korabeli nemzetközi (lakótelep)építészeti trendekbe, és országosan is fontos, mint az időszak egyik legjellegzetesebb lakótelep-rendezési alkotása. 1971-ben Győr Városi Tanácsa tervpályázatot írt ki a 165 hektáros tervezési területen 10 000 lakás építésének és a hozzájuk tartozó alap- és középfokú intézményeknek, szolgáltatásoknak az elhelyezésére. A tervezési területet a nádorvárosi családi házas beépítéstől délre jelölték ki, jellemzően mezőgazdasági művelésű területen, amit a GYSEV teherpályaudvar lényegében kettévágott. Bár az észak-déli irányú sínek csak a beépítés északi harmadáig értek, a déli sávot is szabadon kellett tartani, így két alközponttal és két külön megvalósulási ütemmel (Marcalváros I. és II.) számoltak. Az eredeti nevén Kun Béla lakótelep kiépítése két ütemben történt meg, és lett Győr legnagyobb lakótelepe. Mivel viszonylag rövid idő alatt kellett nagyszámú lakást építeni, ez azzal járt, hogy a lakótelepek sivarak lettek. A város másik két lakótelepével, Advárossal és Nádorvárossal ellentétben a homlokzatok szürkeségét oldandó a Győri Házgyár ide már nagyobb mennyiségben gyártott színes panellapokat, a fásítás, parkosítás is oldotta némileg az egyhangúságot.

Szabadhegy a Győrt keletről határoló Sokorói dombság kb. húsz méterrel magasabban fekvő részére, a szabadhegyi teraszra települt ez a városrész. Északi határvonala a Győr - Pápa - Celldömölk és a Győr - Veszprém vasútvonal, illetve Adyváros, nyugatról Marcalváros határolja a Szent Imre úton, délen a városhatár, keleten pedig a 81-es főút.

Történeti része a Városranéző szer (József Attila utca), ahonnan délre indulnak az utak az egykori hegyek elhelyezkedése szerint. Később hasonló módon a város felé is terjeszkedni kezdett a település és összeépült vele. Az egyutcás településből ma sűrűn beépített, családi házas lakónegyed lett, hálós utcarendszerrel, szabadonálló beépítéssel, lakótelepszerű tömbökkel (Lovas utca, Páva utca) kiegészítve. A szőlőhegyre vezető kisutak mentén álló présházás pincék fokozottan lakottá váltak és ott a kisebb családházak dominálnak. Falusias jellege eltűnőben van. Egy részén „új” lakótelep épült az 1970-es évek első felében, de általaja miatt csak 5 szintes lakóházakat emeltek. A nyolcvanas években kísérleti jelleggel egy 55 lakásos kis lakótelepet építettek a Páva utcában. A kétszintes sorházakat betonpanelekből húzták fel, de építészeti kialakításban családi házként néznek ki.

A József Attila lakótelep viszonylag szűk területre, a beépítés hatására, ugyanis a város legsűrűbben beépített része épült ki. Az altalaj süppedékessége miatt csak ötszintes épületeket emeltek. Magyarázata az, hogy a területet régen Jáki-laposnak nevezték, mert a Szabadhegyről lefolyó vizek gyűjtő, mocsaras része volt. Erre elékeztetnek a házak között lévő tavacskák és a régebbi vízvezető csatornák nyomai

A kilencvenes években a TV-adótorony köré, az addig beépítetlen területeken újabb lakótelepet építettek fel, a Szabadi úti lakótelepet, és egy új bevásárlóközpont terveztek és építettek fel. A lakótelepet északon a Győr – Pápa – Celldömölk vasútvonal határolja, keleten a Fehérvári út, délről a Lepke utca, nyugaton a Vak Bottyán utcában családi házas beépítésbe megy át. A középpontjában településcentrum alakult ki.

Kismegyer mára egybeépült Szabadhegygel, ami egykor szintén vincellér település volt, egyoldali beépítésű utcával. Ma kertvárosias beépítésű lakóterület veszi körül a régi temető kápolnáját. Szabadhegy és Kismegyer Győr minőségi lakóterületei közé tartozik családházias és sorházias beépítésével.

Ménfőcsanak három, illetve négy önálló településből alakult ki, melyek mindegyike jellegzetes karakterjegyeket mutat; Csanakfalu templomra vezető utcája; a betelepült szőlőhegyek szerkezete; a ménfői részen a kastélyhoz tartozó gazdasági épületek, cselédházak, majorságok beépítése, illetve a vasút mellett igényes munkáslakások is épültek a két háború között (Veres Péter utca), és egy kisebb lakótelep is létesült a vasúttól nyugatra. Ménfőcsanaknak organikus alakult ki a településszerkezete.

Győrszentiván összetett szerkezetében kiemelten karakteres a Kishegy, ami egy jellegzetes uradalmi szőlőhegy volt, akárcsak a Nagyhegy, de mára elvesztette régi arculatát. A településrésznek két főutcája van; de található tisztviselői villacsoport a vasútállomás felé és régi építésű munkástelep is a településen. Mára Győr egyik legkedveltebb kertvárosává vált.

Ipari Park a Budapest - Bécs vasútvonal déli oldalán épült ki, itt vannak a város nagy ipari üzemei. A zöldmezős ipari területen az egyszintes, nagy alapterületű csarnokok jellemzőek, tervezett, fásított úthálózattal.

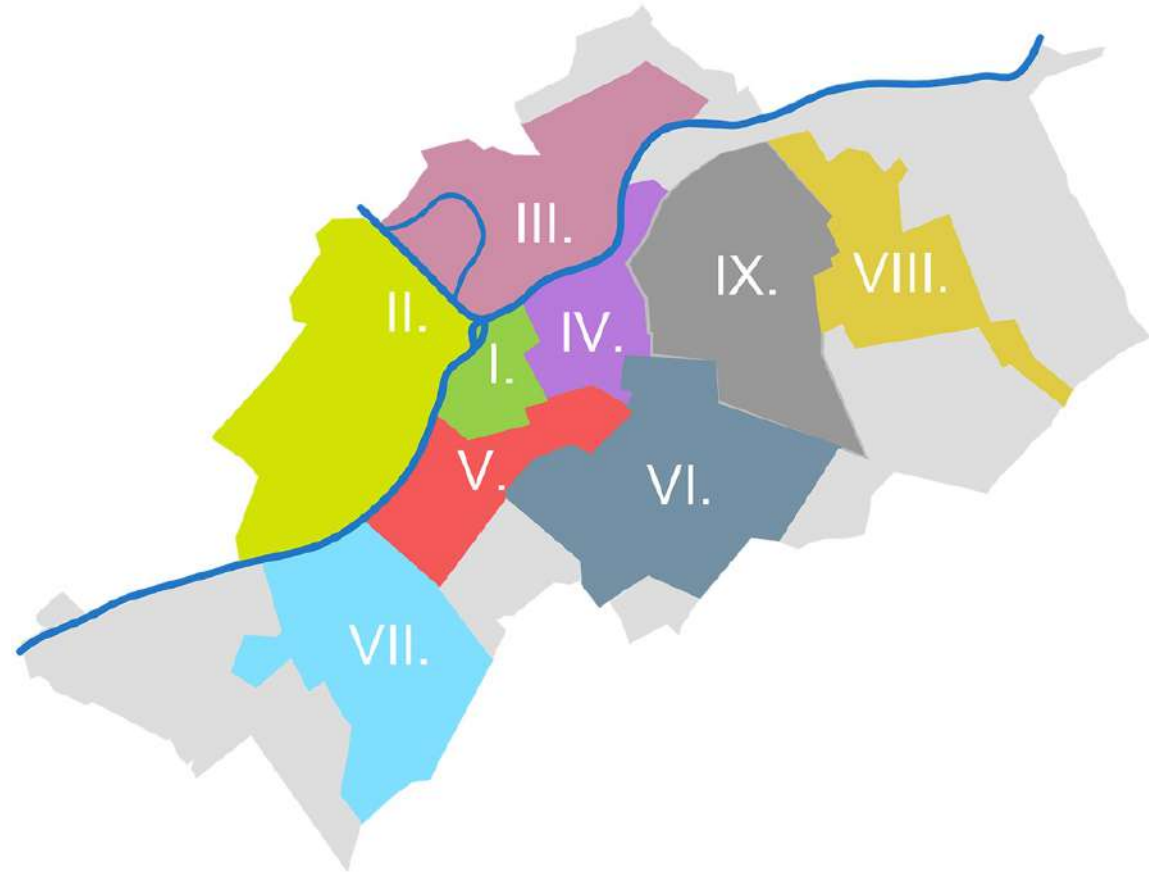
Győr településszerkezetének meghatározó eleme, hogy a folyók (Mosoni-Duna, Rába, Rábca, Marcal) találkozásnál alakult ki, és területének nagy része sík, bár a déli perem már a Sokorói dombság része. A város úthálózatában a sugaras elemek dominálnak, ám az úthálózat fő irányai a település történetével egyidősek. Lényeges szerkezetmódosító szerepe volt az autópályának és a vasúthálózatnak, mivel utóbbi erősen tagolja a várostestet, és egyben határt szab a belvárosnak. Az ősi településmaghoz közeli, egykor különálló településrészek a város növekedése miatt ma már folyamatos szövetet alkotnak. Ménfőcsanak, Győrszentiván és Pinnyéd önálló településrészi jellege megmaradt.

Forrás: Horváth Tamás Győr sziget Oljagyár területe c. m., wikipédia, www.kisalfold.hu, Tanulmányok Győr és vidéke történetéből Győr, 1978., Csizmadia Sándor: A bácsai prediális szék a 17-19. sz-ban, www.gyor.hu, <http://www.arrabonet.gyor.hu>, www.sze.hu, www.budapest.com, www.varbarat.hu, Dr. Winkler Gábor

5 Településkép szempontjából meghatározó területek lehatárolása

Városterületek Győr Megyei Jogú Város átnézeti térképén

I. Belváros - Nádorváros NYugat
II. Gyórsziget - Újváros - Pinnyéd - Püspökerdő Dél
III. Révfalu - Püspökerdő Észak - Bácsa - Kisbácsa - Sárás
IV. Gyárváros - Likócs - Nádorváros Kelet - Városrét
V. Adyváros - Marcalváros I.-II. - 83.sz. út mente
VI. Gyórszabadhegy - Kismegyer
VII. Ménfőcsanak - Gyirmót
VIII. Gyórszentiván
IX. Ipari Park

Jel	Településképi karakterek	
1.A	Családirházas karakter	
2.A	Kertvárosi karakter	
3.A	Kisvárosi karakter	
3.B		telepszerű
4. A	Nagyvárosi karakter	
4.B		telepszerű
5.A	Gazdasági karakter	
5.B		zöldmezős
6 A	Ipari karakter	
6.B		zöldmezős

7.A	Mezőgazdasági karakter	
7.B		kertes
8.A	Zöldterületi karakter	
8.B		természeti

A településképi karaktervizsgálat a történeti településrészek jellemzőire és a mai állapotokra épül, valamint a hatályos szerkezeti - és szabályozási terv tömbök lehatárolásaival azonos, annak érdekében, hogy az erre épülő településképi rendelettel együtt jól használható lehessen.

A feldolgozás miatt városrészi egységekre, úgynevezett városterületekre készültek el a térképek, amelyek a már kialakult városrészek határait, valamint a természetes, vízfolyások általi határokat, a fő közlekedési utakat, és a vasútvonal határoló szerepét vették figyelembe.

TELEPÜLÉSKÉP SZEMPONTJÁBÓL
MEGHATÁROZÓ TERÜLETEK
LEHATÁROLÁSA

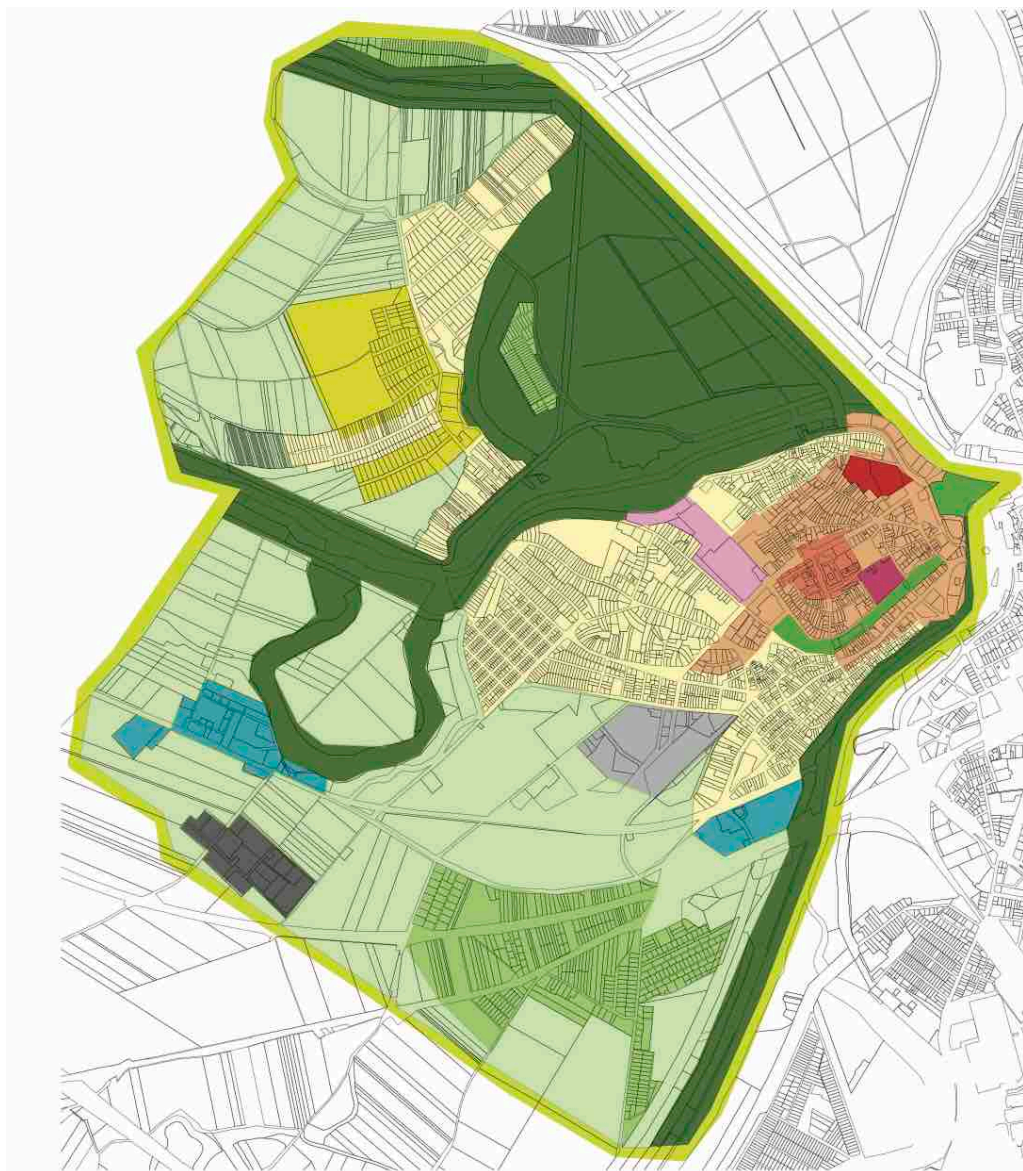
I. VÁROSTERÜLET

TELEPÜLÉSKARAKTEREK

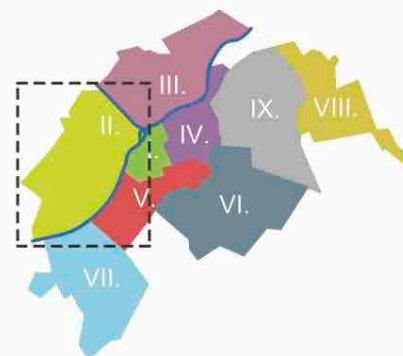
- 1A családiházak
- 2A kertvárosi
- 3A kisvárosi
- 3B kisvárosi (telepszerű)
- 4A nagyvárosi
- 4B nagyvárosi (telepszerű)
- 5A gazdasági
- 5B gazdasági (zöldmezős)
- 6A ipari
- 6B ipari (zöldmezős)
- 7A mezőgazdasági
- 7B mezőgazdasági (kertesi)
- 8A zöldterületi
- 8B zöldterületi (természeti)

TELEPÜLÉSKÉP SZEMPONTJÁBÓL MEGHATÁROZÓ TERÜLETEK LEHATÁROLÁSA

II. VÁROSTERÜLET

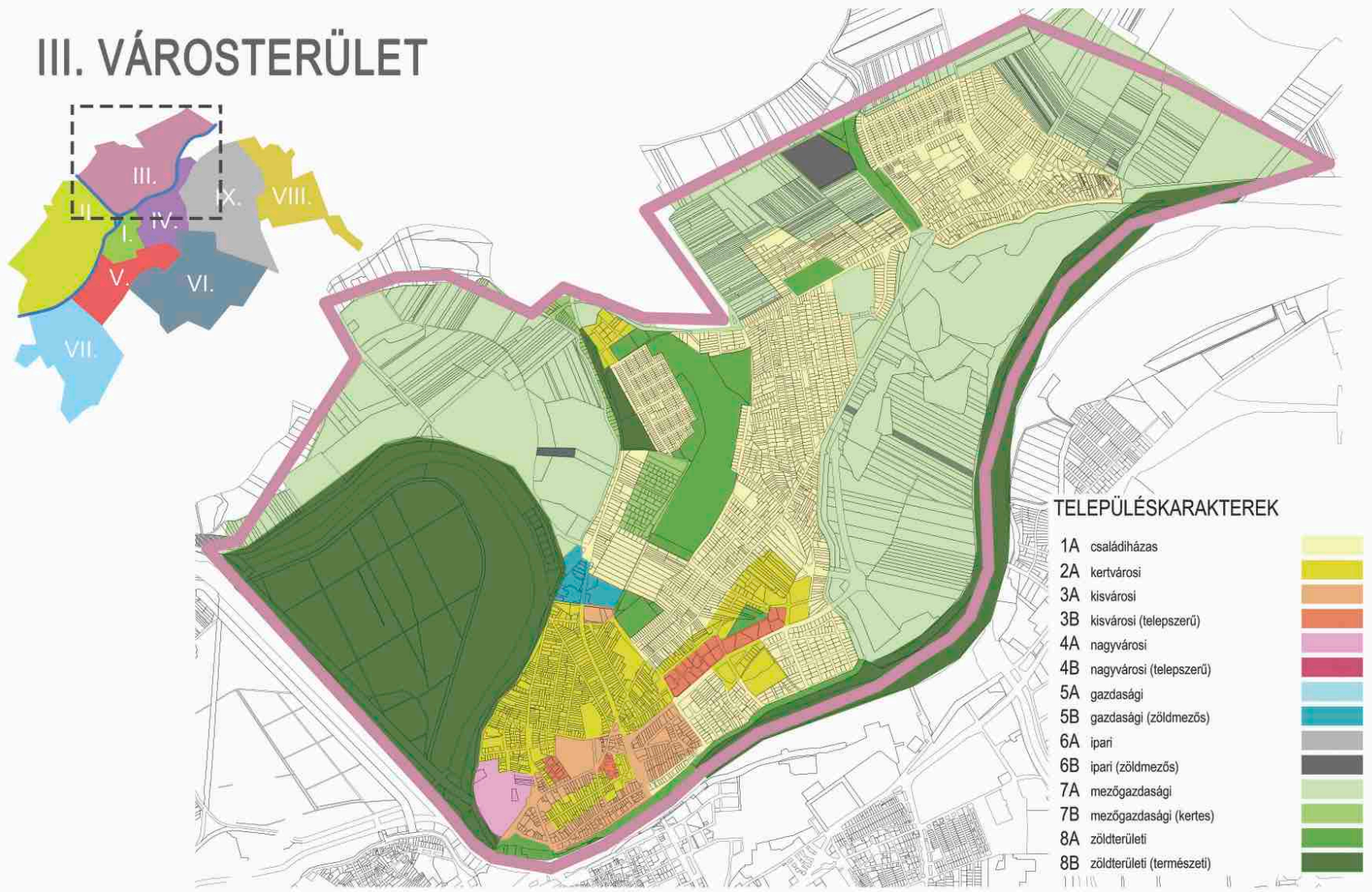
TELEPÜLÉSKARAKTEREK

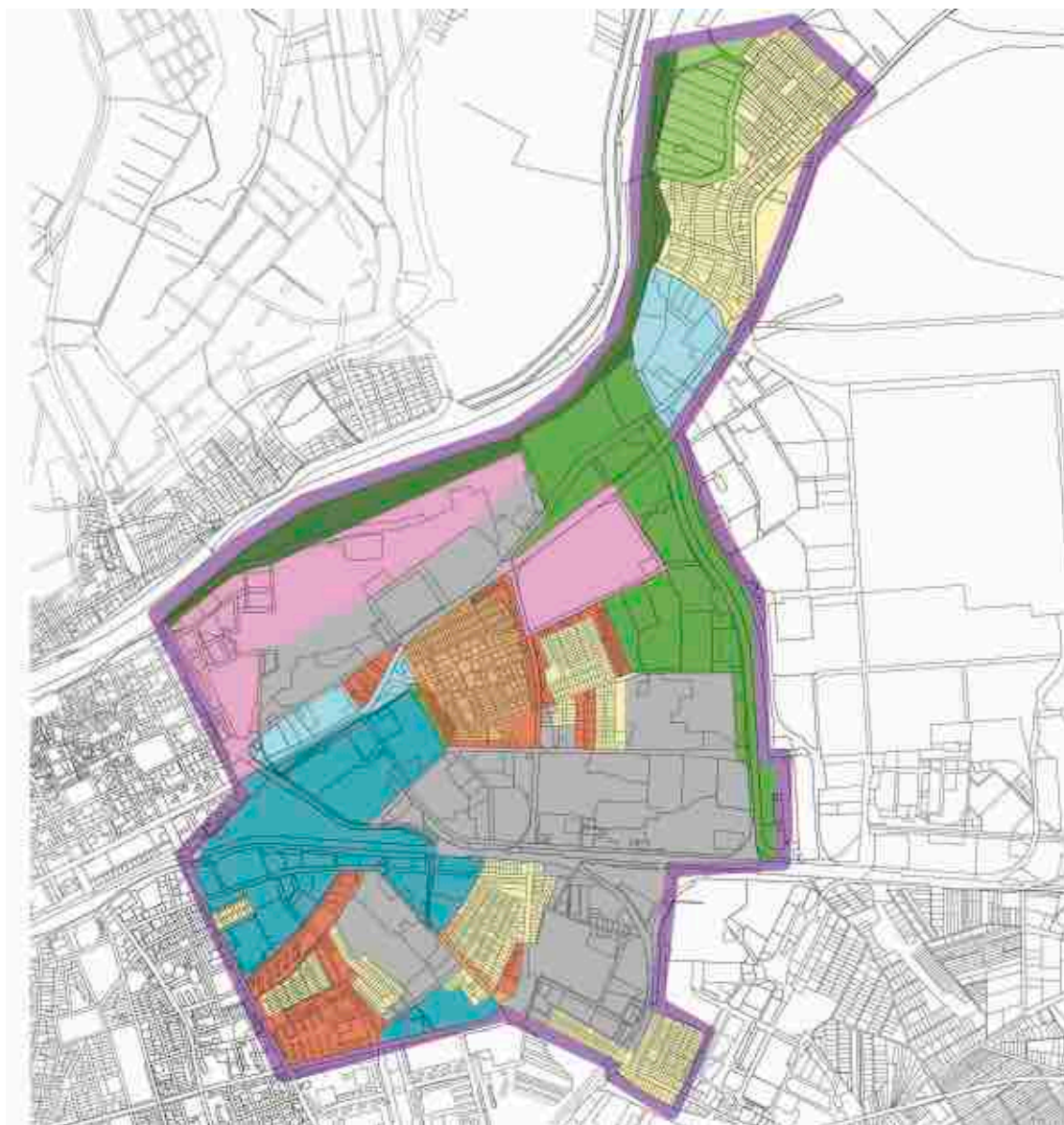
- 1A családházás
- 2A kertvárosi
- 3A kisvárosi
- 3B kisvárosi (telepszerű)
- 4A nagyvárosi
- 4B nagyvárosi (telepszerű)
- 5A gazdasági
- 5B gazdasági (zöldmezős)
- 6A ipari
- 6B ipari (zöldmezős)
- 7A mezőgazdasági
- 7B mezőgazdasági (kertes)
- 8A zöldterületi
- 8B zöldterületi (természeti)

TELEPÜLÉSKÉP SZEMPONTJÁBÓL MEGHATÁROZÓ TERÜLETEK LEHATÁROLÁSA

III. VÁROSTERÜLET

TELEPÜLÉSKÉP SZEMPONTJÁBÓL
MEGHATÁROZÓ TERÜLETEK
LEHATÁROLÁSA

IV. VÁROSTERÜLET

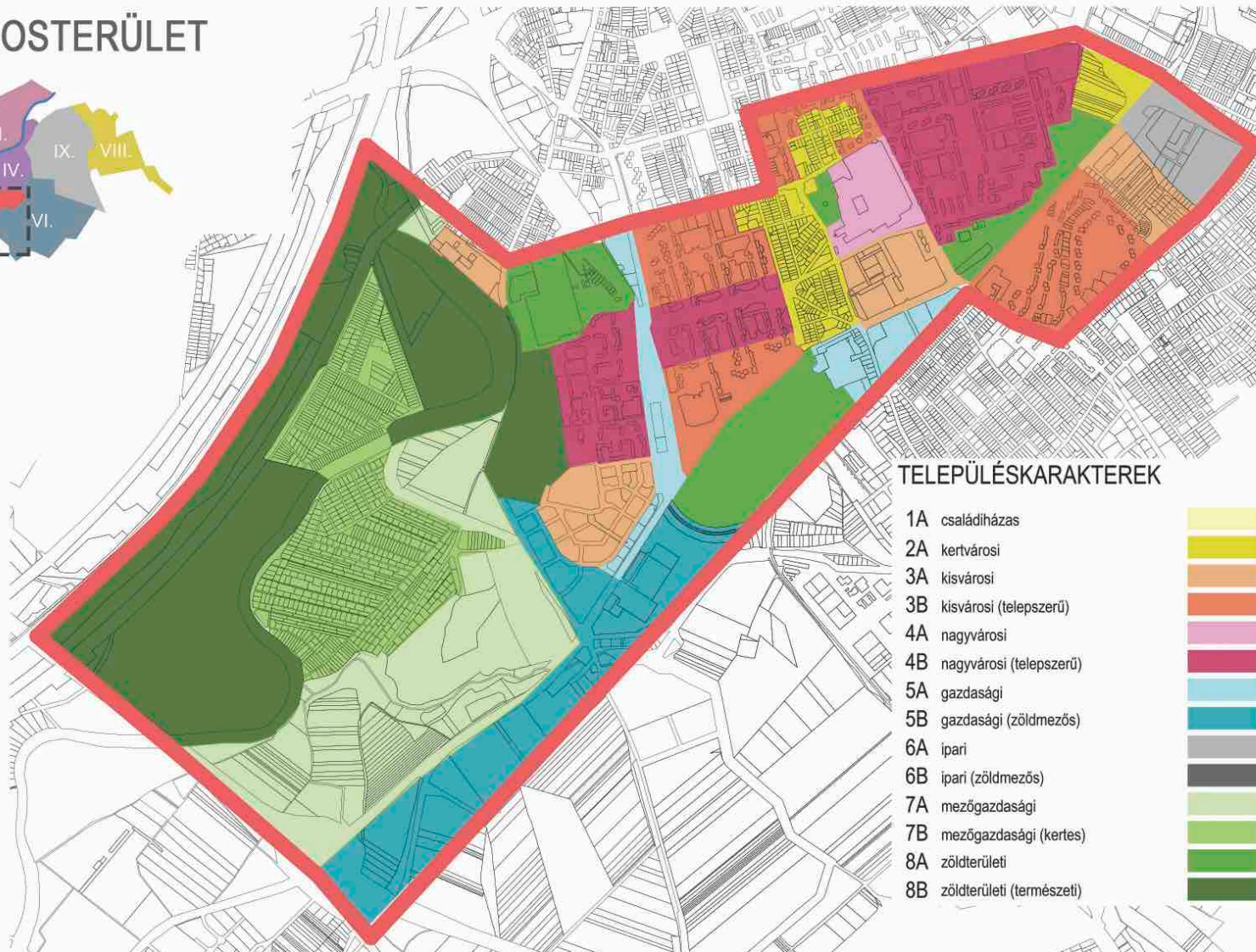
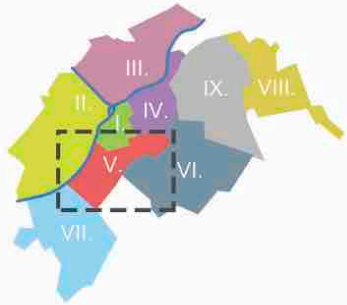
TELEPÜLÉSKARAKTEREK

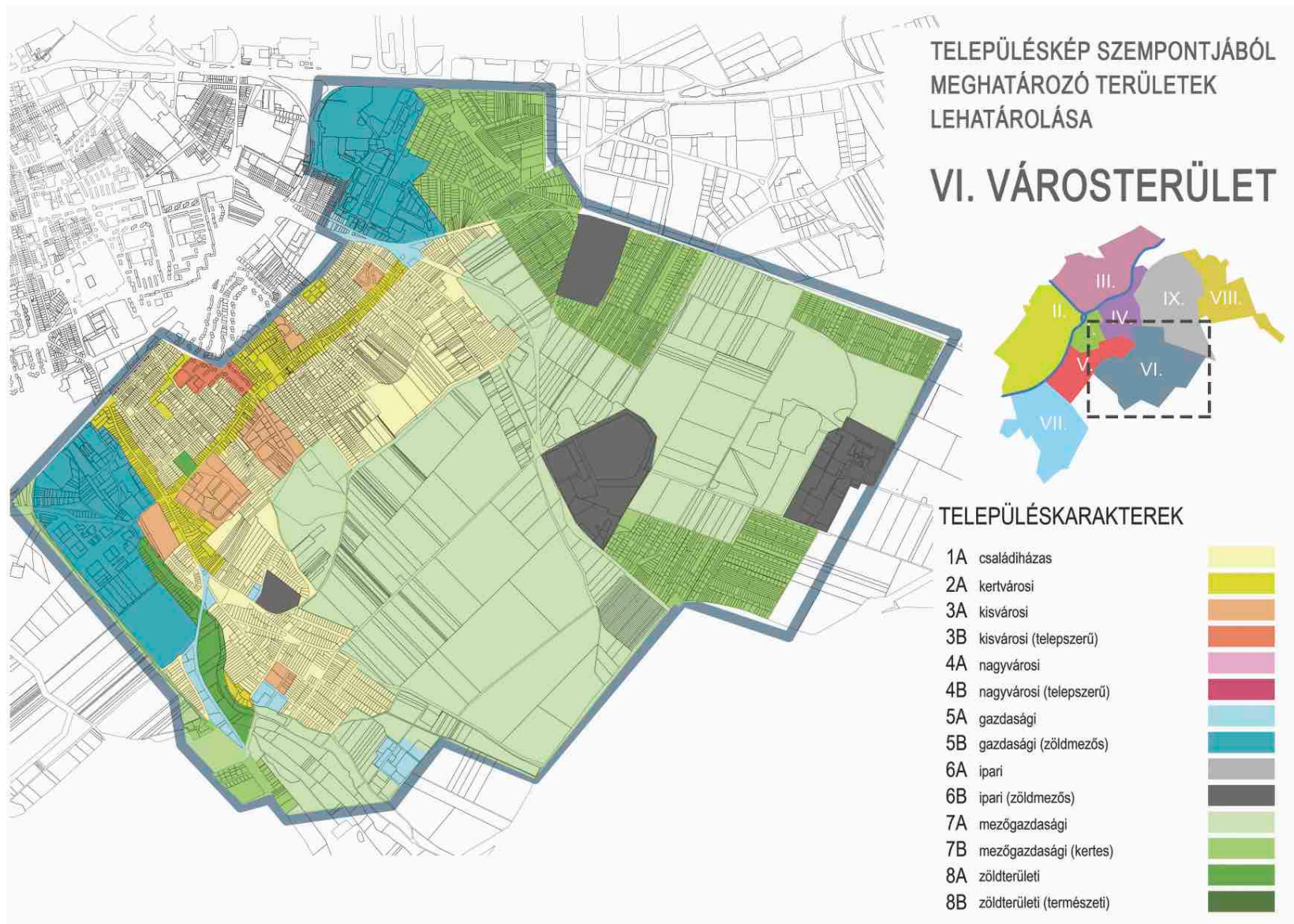
- 1A családi házas
- 2A kertvárosi
- 3A kisvárosi
- 3B kisvárosi (telepszerű)
- 4A nagyvárosi
- 4B nagyvárosi (telepszerű)
- 5A gazdasági
- 5B gazdasági (zöldmezős)
- 6A ipari
- 6B ipari (zöldmezős)
- 7A mezőgazdasági
- 7B mezőgazdasági (kertes)
- 8A zöldterület
- 8B zöldterület (természeti)

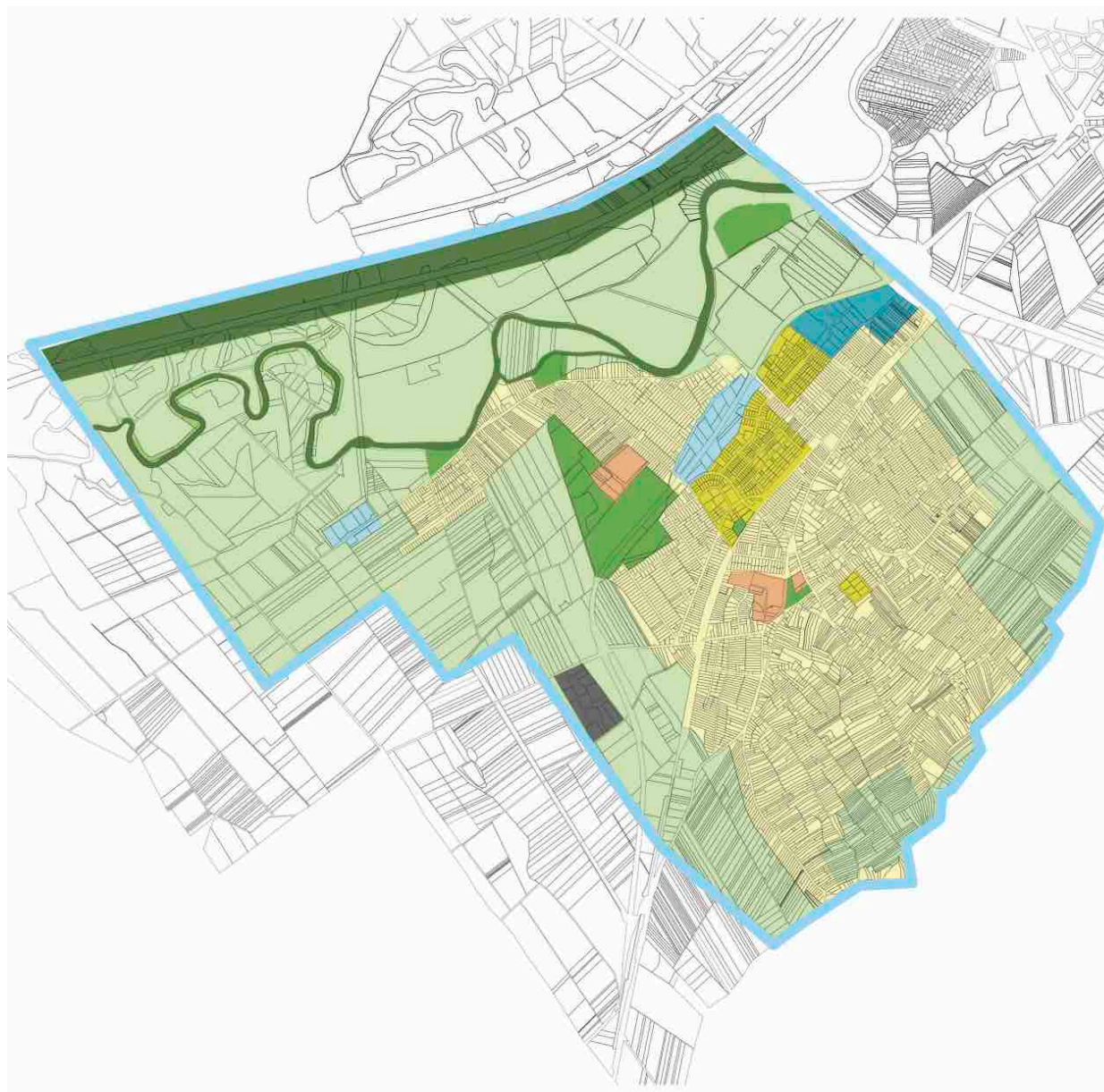

TELEPÜLÉSKÉP SZEMPONTJÁBÓL MEGHATÁROZÓ TERÜLETEK LEHATÁROLÁSA

V. VÁROSTERÜLET

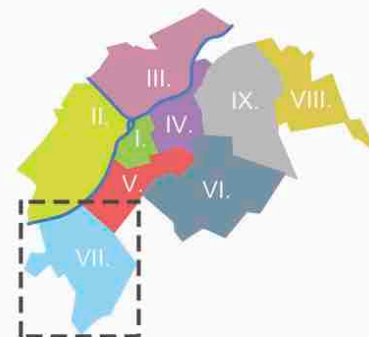

TELEPÜLÉSKÉP SZEMPONTJÁBÓL
MEGHATÁROZÓ TERÜLETEK
LEHATÁROLÁSA

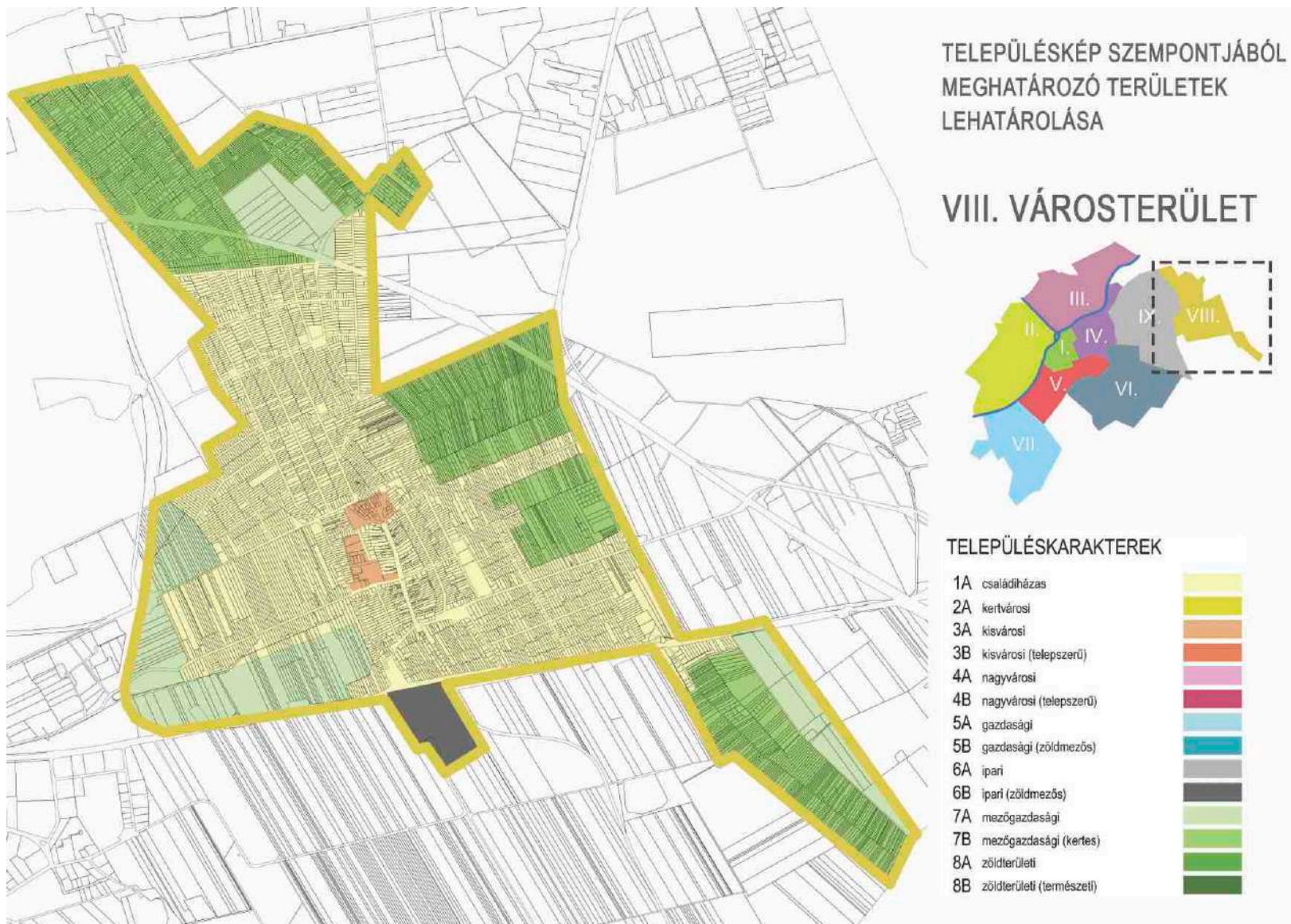
VII. VÁROSTERÜLET

TELEPÜLÉSKARAKTEREK

- 1A családiházas
- 2A kertvárosi
- 3A kisvárosi
- 3B kisvárosi (telepszerű)
- 4A nagyvárosi
- 4B nagyvárosi (telepszerű)
- 5A gazdasági
- 5B gazdasági (zöldmezős)
- 6A ipari
- 6B ipari (zöldmezős)
- 7A mezőgazdasági
- 7B mezőgazdasági (kertes)
- 8A zöldterületi
- 8B zöldterületi (természeti)

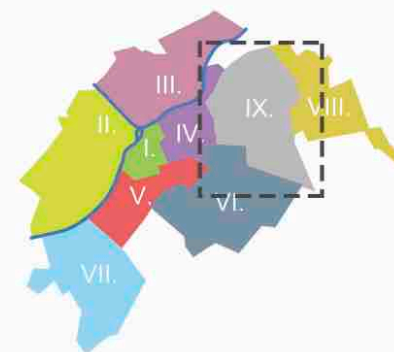

TELEPÜLÉSKÉP SZEMPONTJÁBÓL
MEGHATÁROZÓ TERÜLETEK
LEHATÁROLÁSA

IX. VÁROSTERÜLET

TELEPÜLÉSKARAKTEREK

- 1A családlházas
- 2A kertvárosi
- 3A kisvárosi
- 3B kisvárosi (telepszerű)
- 4A nagyvárosi
- 4B nagyvárosi (telepszerű)
- 5A gazdasági
- 5B gazdasági (zöldmezős)
- 6A ipari
- 6B ipari (zöldmezős)
- 7A mezőgazdasági
- 7B mezőgazdasági (kertes)
- 8A zöldterületi
- 8B zöldterületi (természeti)

6 Településképi karakterek ismertetése

Győr településképi megjelenése a kisváros és a nagyváros közötti átmenetet képviseli. A történeti Belváros felújított műemlékházai és a később hozzáépült többemeletes bérpaloták, majd magasházak adnak helyet a sokfunkciós városközpontnak. Ezen kívül nincs hasonló városrészi központ, bár a csatolt településrészek és városrészek mindegyike rendelkezik saját településközponti területtel.

A Belváros sűrű beépítése és az adyvárosi, marcalvárosi paneles lakónegyedek ellenére a város lakóterületeinek döntő része alacsony intenzitású családházás lakóterület.

A kisvárosi karakterű történeti településmagban az ott élők zöme városlakó volt, megélhetése nem elsősorban mezőgazdasági tevékenységből származott. A belvárosi városközpont közelében városrészeket nagy beépítési sűrűség és kis lakótelek méretek jellemzik. Ilyen karakterű Újváros és Sziget.

Az egykor önálló, de az idők folyamán Győrhöz csatolt településeken a falusias karakterű történeti településmagokkal találkozunk. A lakosság megélhetése ezeken a helyeken elsősorban mezőgazdasági tevékenységből származott. A történeti településmag legtöbbször egyutcás elrendezésű, hosszú telkekkel. Ilyenek Pinnyéd, Révfa, Bácsa, Gyórszentiván, Csanak és Gyirmót történeti településmagjai.

A teletszerű beépítések beépítési tervek alapján, tervezett közterületeki kialakítással, közintézmények kialakításával készültek és meghatározták a telekosztáson kívül a tervezett épületeket is.

A lakótelepek abban az időben épültek, amikor hirtelen megnövekedett a városi népesség. Jellemzően olyan nagy intenzitású településrészek ezek, ahol az alapfokú szolgáltatásokból minden megtalálható.

A függőleges kertváros koncepció a települések hagyományos utcás szerkezetét feloldva a nagy sűrűség ellenére a megfelelő benapozásra, a jó megközelítésre, színvonalas alapellátásra és a tágas zöldfelületekre helyezi a hangsúlyt. Ilyen például Adyváros elrendezése, vagy Marcalváros II. első házai.

Kisvárosi karakterűek az ideális városi, alacsony szintszámú lakótelepek, ahol minden szükséges szolgáltatás helyben van és a kisvárosi közintézményeknek is megvan a helyük. A karakter legjobb győri példája a Fiala Géza tervezte gyárvárosi munkás-lakótelep. Az előgyártott szerkezetű lakótelepek közül legjobban a József Attila lakótelep közelíti meg ezt a karaktert és ehhez sorolható a szigeti lakótelep is. A csoportházas beépítés terv alapján épül ki úgy, hogy a terv nemcsak a helyszínrajzi elrendezést, hanem az épületek (típus) terveit is tartalmazza. A csoportházas beépítések a környezetüknél sűrűbb beépítésűek és egy épülethez közös használatú zöldterület tartozik. Győrben a legjobb példa erre a Páva utcai sorházas beépítés, de ide sorolható a Puskás Tivadar utca sarkán álló Papagáj-telep, vagy a Nádor téri bérházak is. Nem követendő példa a túlzott beépítési intenzitás miatt a ménfőcsanakai Ybl utcai beépítés, de rossz példa az olyan vállalkozói lakásépítés is, amikor a több lakás elhelyezése érdekében egy jellegzetes beépítési módon belül telkenként kerülnek sorház formájú, többlakásos épületek felépítésre. A telepszerű beépítésekhez sorolhatóak a beépítési terv alapján épült gyártelepek, mint a volt Ágyúgyár, vagy a több épületet tartalmazó intézményi tömbök, mint a Frigyes laktanya, vagy a Zrínyi utcai kórház.

A telepszerű beépítés és az önálló telkes beépítési mód speciális fajtája a szigorú szabályok alapján kiépülő terület, amikor az épületek építészeti terveit a tervjavaslat nem tartalmazza, de a szabályozás „szigora” nem enged nagy eltéréseket az azonos helyzetű ingatlanok esetén az épületek elhelyezésében, tömeg- és téralakításában. Ilyen például Erzsébet telep, a gyirmóti horgásztanyák, az Ergényi lakótelep vagy a Hegymester utcai, és a Pándzsa utcai beépítés.

Településképi követelményrendszer

Győr településképét a táji és az épített környezet együtt határozza meg. Annak ellenére, hogy a város területének nagy része sík fekvésű, az egyes településrészek szerkezetét a hozzájuk tartozó folyók, vagy dombok környékére jellemző tájszerkezet alakította, és ugyanolyan fontos szerepe van a környezeti állapot megőrzésének, mint az épített környezet minőségi védelmének. Győrben a barokk belváros meghatározó építészeti környezet, fontos, hogy az új építésű lakóépületek mindig az adott kor jó színvonalán, harmonikusan illeszkedjenek a városképbe.

A folyóparti fekvésre jellemzőek a folyóval párhuzamos egyoldalas utcák, melyek fellelhetők Pinnyéd, Újváros, Révfallu, Gyirmót településrészekben. Az egyre magasabb árvízvédelmi töltések kiépülésével a földszintes utcákból jobbra csak a tetőszintek néznek át a töltések fölött. Az intenzívebb beépítésű területeken – a Belvárosban és Révfalluban – az értékes folyóparti telkeken a vízpartok mellett már városias jellegű, többszintes épületek állnak. Amikor a magas töltések a folyópart irányába feltöltődnek, magaspanttá válik a védvonal mögötti utca és beépíthető lesz.

A dombvidéki fekvésű területek az egykori szőlőhegyeken alakultak ki, ilyenek: Szabadhegy, Csanak és Kismegyér is. Ennek megfelelően a beépített részeket nagy, be nem épített területek választották el egymástól, az utcák általában a völgyek vonalában futottak. Ma a dombos részek a legjobban keresett lakóterületekké váltak, így egyre sűrűbben épülnek be.

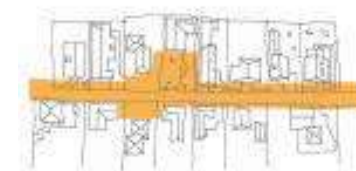
Ha nincs egységes koncepció, városépítészeti terv, vagy beépítési terv, akkor heterogén épített környezet jön létre. Az ilyen terület az építés idején látszólag a „szabadsága” miatt kedvező az építető számára, de a szabadossága miatt ritkán tud csak színvonalas lakókörnyezetet biztosítani. A tervezetlenség nemcsak esztétikai rendezetlenséget, hanem működési zavarokat is okozhat, mint Bácsán az István király úttól keletre fekvő rész, amely nehezen megközelíthető.

A megengedő szabályozás is zavaros környezetet eredményezhet, ilyenek lehetnek: a telekszerkezet spontán átalakulása miatt fejlődésképtelen térszerkezet; illeszkedési - építészeti konfliktusok; parkoló-hiány, zöldfelület hiány, környezeti - zaj-, levegőszennyezési problémák. Sajnos ezek közé tartozik az újonnan beépítésre szánt, vagy a jelentős mértékben átépülő lakóterületek egy része.

CSALÁDIHÁZAS KARAKTER

Győr több településből alakult ki, ezért a régi településrészeken a falusi életmód miatt (udvar/konyhakert/baromfiudvar/istálló/kert) hosszú telkeken az oldalhatáron álló, fésűs beépítés alakult ki. A település régi utca- és telekszerkezetét a tömbbelsőben nyitott új utcákkal módosították, de az oldalhatáron álló beépítési mód jellemzően megmaradt. A házak zömmel az utcavonalra merőleges nyeregtetősek, a régebbi beépítések oromfalasak, a későbbiekben kontyoltak, az újabb építésű házak sátoztetős. Az utcákat általában egy, vagy kétlakásos, az udvar oldalhatárán álló, sorolt épülettömegek alkotják. A beépített területekre az egylakásos oldalhatáron álló előkertes beépítés jellemző. A lakóterületeken döntően földszintes, sátor- és nyeregtetős lakóépületek állnak. Az egykor önálló településrészek, falvak központjában még fellelhető a régi utcahálózat és telekstruktúra. Az 1980-90-es építésű házak jellemzően nyeregtetősek, beépített tetőtérrel. A legújabban épült házakon megfigyelhető az alacsonyabb hajlásszögű, mediterrán típusú tetőidom. Az új építési telkek a mai kor igényeinek megfelelően kerültek kiszabályozásra, ahol kétlakásos lakóépületek is elhelyezhetők.

A telek beépíthetősége miatt az épülettömegek többségében tégalap alaprajzra szerkesztett földszintes, magastető kialakításúak. Az utcákban elvétve emeletesházak és tetőtérbeépítéses családiházak is találhatóak. A magastető hajlásszöge 38-45 fok közötti, cserépfedésű; a régebbi házak hornyolt, vagy sajtolt agyagcseréppel, az újabbak betoncseréppel fedettek, de megjelennek a pala és bitumenes zsindefedések is.

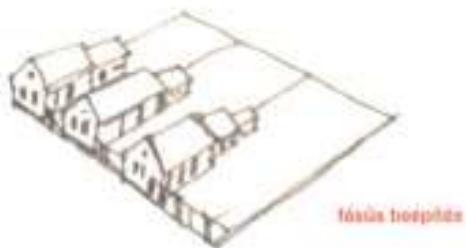
A homlokzatok vakoltak, díszítőelemként ablakkeretezés és egyszerű párkányhúzás látható, a festett sima vakolat és a színezett kőporos vakolat a jellemző felületképzés; színeiben fehér, törtfehér, pasztellszínek. A lábazat kőből rakott, vagy lábazati vakolattal ellátott betonlábazat. Az ablakok faszervezetűek, de a korszerűsítések során megjelentek a műanyag nyílászárók. A házak építési idejének megfelelően az álló, kisebb ablakokat kicserélték nagyobb hármasszűkítésűakra, amiből jellemzően két utcai ablak van a homlokzaton.

A homlokzatok vakoltak, díszítőelemként ablakkeretezés és egyszerű párkányhúzás látható, a festett sima vakolat és a színezett kőporos vakolat a

Az épületek az utcavonalra épültek, a későbbi építkezéseknél minimális előkerteket írtak elő (1-2 méter), ami előtt utcai kerítés húzódik. A kerítések alacsony lábázattal, épített pilléres, áttört mezőkkel (fémpálcás, fémhálós, fabetétes) ellátottak. Néhány helyen téglából épített tömör kerítés található vakolt felülettel, tömör fa vagy fém kétszárnyú nagykapuval, személybejáróval.

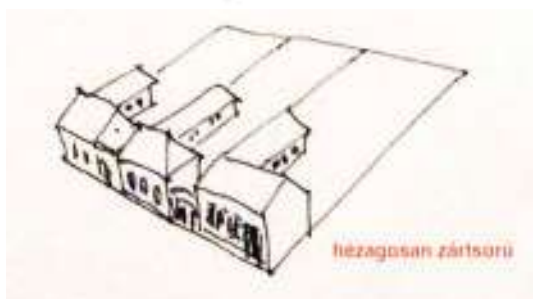

A lakóterületen kisebb vállalkozásokat hirdető feliratok vannak a kerítésen vagy a kapun, ezek az utcai homlokzati falon festett fémlapra vagy nyomtatott formában jelennek meg. A kicsi előkertekben virágok, kisebb bokrok nőnek, az utcákban a házak előtt kisebb fák állnak, a gondos lakók szép virágoskertet gondoznak a ház előtti utcaszakaszon. Az utcák nem közlekedési felületei füvesítettek. A kertekben általában konyhakerti kertművelés folyik.

A településszerkezet alakulása a telkek méretével összhangban, a földrajzi adottságokat követve történik, a beépítési mód a tulajdonosok anyagi helyzetéről és életmódjáról is árulkodik.

A fésűs beépítésű telkeken a keskeny és hosszú telkek oldalhatárán épülő, jó arányú tömegekre bomló, tűzfalszerűen és lépcsősen csatlakozó épületek sorolt udvari beépítést eredményeznek. A központi fekvésű telkeken elindul egy a városiasodás felé mutató beépülés.

Ez a **zárt sorúvá váló**, a fésűs beépítés utcavonalra forduló, néhol már emeletes tömeggel bővülés. A fésűs (falusias) beépítésben a meghatározó utcakepi ritmus betartása és a jellegzetes épület-tömegek sorolása eredményez harmonikus településképet. Az utcába újonnan beépítésre kerülő lakóépületeknél ajánlott az utcavonalra merőleges nyeregű 38-45 fokos kialakítása.

Az egysoros elrendezésben az épülettömegek egymás után sorakoznak a telkek egyik oldalhatárán (ilyen például a Bártfai u.), az úgynevezett **kétsoros beépítésben** a telkek másik oldalhatárára egy kisebb épülettömeg kerül, majd a **beforduló beépítésben** a kisebb épületrész oldalszárnyként épül a főtömeghez. Az utcai beépítés először **hézagosan zárt sorúvá** válik, majd teljesen **zárt sorú** lesz.

A már kisvárosias utcakepi az utcavonalon álló főtömegek sorakoznak az utcavonallal párhuzamos tetőgerinccel és a telekhatáron álló épületszárnyakkal.

A régi utcák megőrizték a településszekezet főutcájának vonalát. A régebbi építések földszintesek, az újabbak tetőtérbeépítések, vagy kétszintesek. Az oromfalas nyeregtető, csonkakontyolt nyeregtetős, kontyolt nyeregtetős, sátoztetős, manzárdtetős épülettömegek egymás mellett sorakoznak. Az aszfaltozott utca melletti vízvezető árkok helyén a kapubejárók kiszélesítésével parkolóhelyek keletkeztek, az útmenti sáv füvesített. Az utcákban légvezetékes távközlési és elektromos áramellátás található; a vezetékes víz-, csatorna- és gázbekötések föld alatt érkeznek a telekhatárig.

KERTVÁROSI KARAKTER

Győr város jelentős területe a családiházias lakóterületbe tartozik. A telkek nagysága és ebből következően a beépítés módja is igen változatos. A tervezett lakóterületeken szabályozott telkek lehetővé teszik nagyobb házak (kétlakásos ikerház) elhelyezését is, de a szabadon álló beépítéstől az oldalhatáron álló beépítési módig találunk lakóházakat, sorházakat a városrészekben.

A látszólag különböző beépítési módok alapvetően a családiházias jelleget hordozzák, önálló telken állnak, viszonylag nagy zöldfelülettel rendelkeznek és összességében homogén lakóterületet alkotnak.

A lakóterület hangulatát a közterületek gondozottsága, az utak szélessége, növényzettel való ellátottsága, a járdák állapota, a kerítések kialakítása, az előkertekbe ültetett növényzet látványa jobban befolyásolja, mint az épületeké, melyek az építés idejétől függően mutatják a kor divatos építészeti megformálásának jegyei. A tömegkialakítás igen változatos, a mediterrán típustól a modern stílusúig található a lakóterületen épület.

Közös jellemzőjük az építési korszakra jellemző jó minőségű építőanyagok használata és a telekszélességből eredően az épülettömegek léptékének hasonlósága. Zömében földszintes családiházias beépítés a jellemző, általában 1-2 szintes épületekkel.

Az épületek tetőfedése változatos, a hajlásszögtől függően fémlemez, bitumenes zsindely, agyagcserép, betoncserépfedés és palafedés is található. A lapostetős megoldás az új beépítéseknél kedvelt; de a mediterrán 25-35 fokos tetők, illetve a hagyományos 38-42 fokos tetőhajlásszögek is megjelennek.

A homlokzatok egyszerű vakolt felületűek vagy kőporos vakolatúak. Homlokzatszíntés nem jellemző, az ablakkeretek kiemelése, az oszlopok, bejáratok hangsúlyozása azonban néhol megjelenik. A színek visszafogottak, világosak, a lábazat burkolt, vagy lábazatvakolattal ellátott, az ereszcatorna - a modern tervezésű házak kivételével -, függőereszes kivitelezésű, sok esetben a tetőrendszer része.

A régebbi lakóépületeken fa ablakok a jellemzőek, illetve a korszerűsítés során cseréjük megtörtént. Az ablakok korszerű hőszigetelt üvegezésű fa, vagy műanyag szerkezetek, a ház stílusához igazodó arányrendszerben. Az udvar felé nagyobb üvegezett felületek, teraszajtók nyílnak. Az utcai homlokzaton megjelennek a tömör garázkapuk és a szép bejárati ajtók.

Az előkertekben az alápincézett házaknál gépkocsilehajtók vannak, máshol az előkertek parkosítottak, növényzettel ellátottak. A házak karakteréhez igazították a nem tömör kerítéseket, jellemzően épített lábazattal és a kerítésoszlopok között fa, nem tömör mezőkkel, de kovácsoltvas, fém pálcás, fémhálós kerítések is épültek. Jellemzően nincs a házakon reklámfelület. A kertvárosi karakterbe illenek bele az 1-2 emeletes lakóparkok is.

Az előkertekre jellemző a három szintű zöldfelület beültetése, az utcákban kisebb fák, cserjék élnek. A kertekben a pázsit, díszkert jellemző, néhol konyhakerti műveléssel. Az intenzív növénybeültetés miatt a kertvárosias hangulat kellemes lakókörnyezetté teszi a területet, amit a beékelődő közösségi zöldterületek fokoznak. A szabályozott utcákat az épületek visszahúzásával optikailag szélesebbé tették, a telken belüli kötelező gépkocsi elhelyezéssel a parkolás csak a vendégek számára történik az utcán.

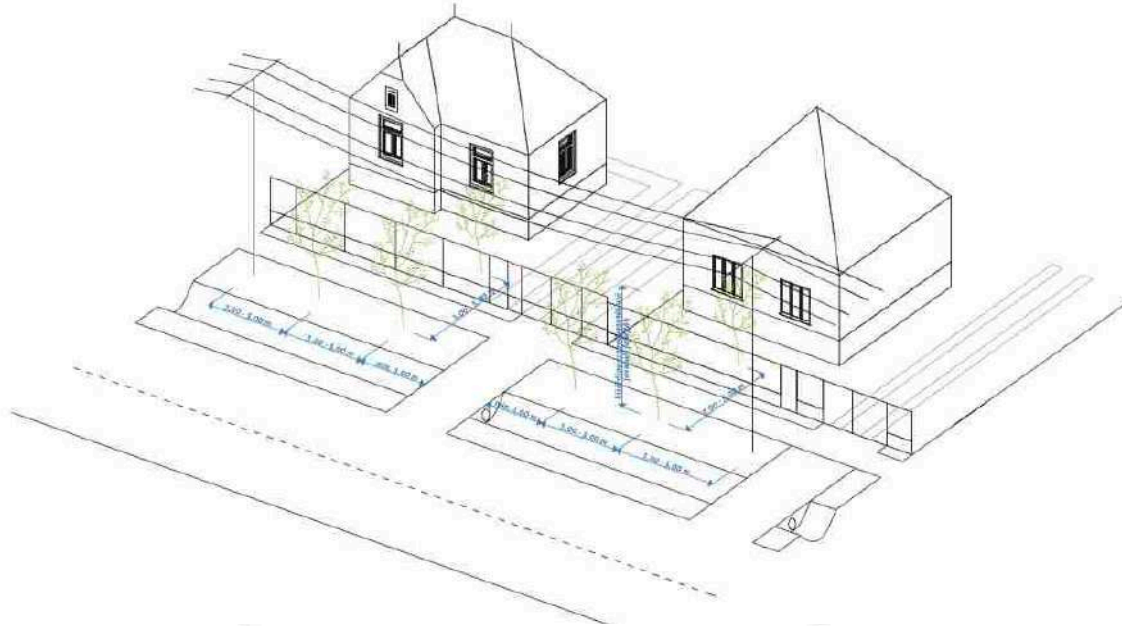

A gépkocsik elhelyezése jellemzően a telken belül történik, de a ház előtti parkolásra burkolt területet alakítanak ki. Az utcakép szempontjából fontos a bejárók szintjének és kialakításának összehangolása.

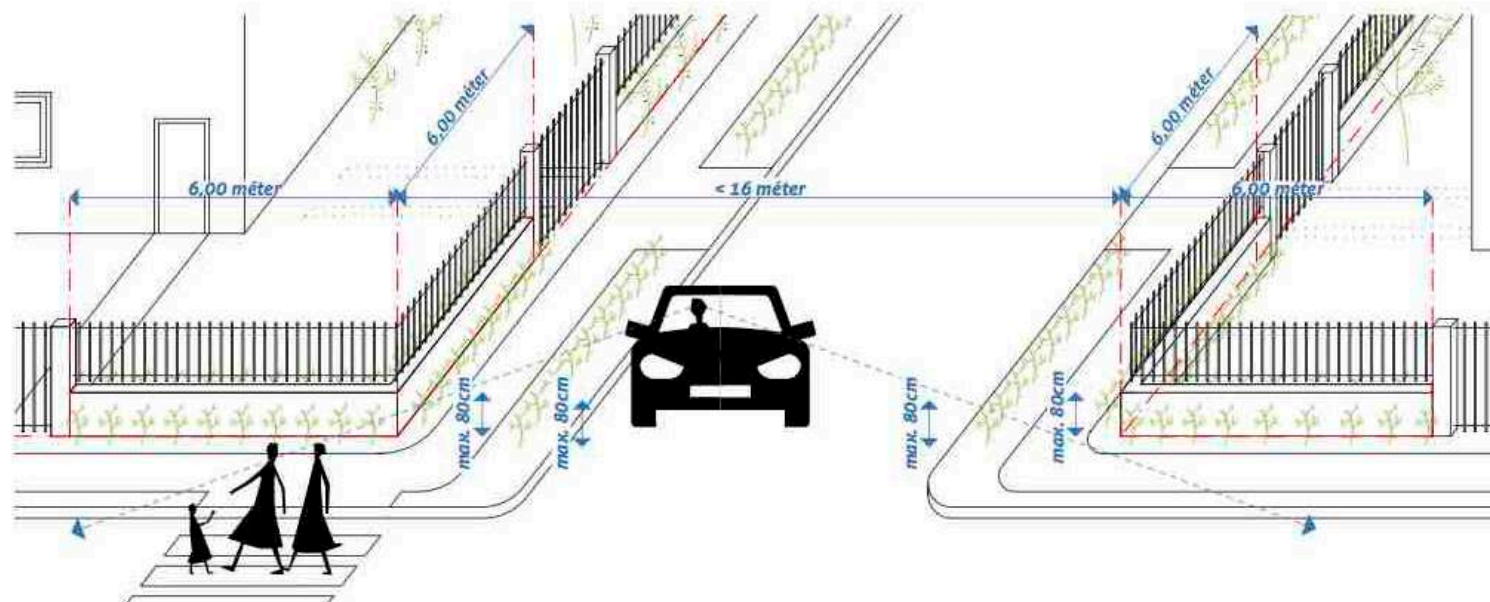
Az egységes utcaképi megjelenéshez hozzátartozik, hogy az új épületek léptékükben és színvilágukban igazodjanak a nyugodt kertvárosi beépítéshez. Az igazodás különösen a régebbi lakóterületeken folyó felújítások, új épületek építése esetében fontos szempont.

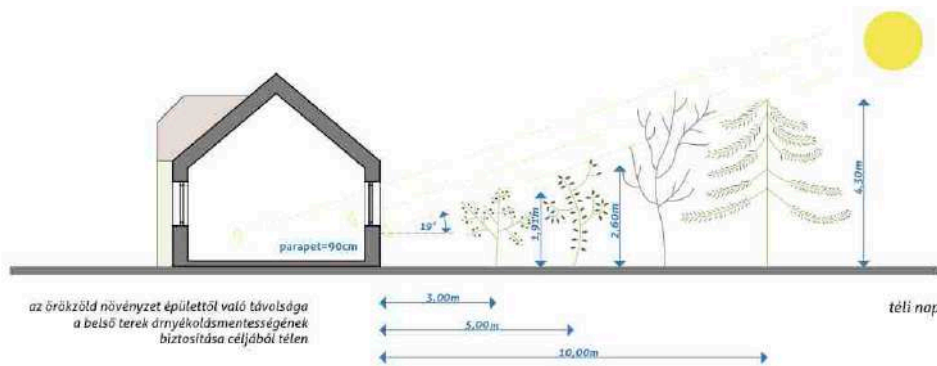
A szabadvezeték alá a fölősleges évenkénti csonkolást megelőzve válasszunk megfelelő fajtát, melyek korlátozott lombméretűknél fogva kevesebb gondozás igényelnek és egész élettartamukban szép lombkoronát biztosítanak házuk előtt. A föld alatt futó vezetékek védőtávolságait is figyelembe kell venni, ehhez is mindenképpen konzultáljunk a Főkertésszel fatelepítés előtt!

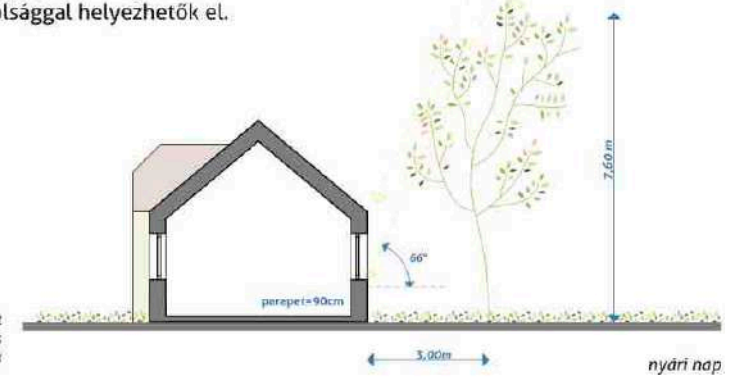
A keskeny közterülettel rendelkező közlekedési csomópontoknál 80 cm-es magasság felett kizárólag átlátható, áttört kerítés építhető. A sarkokon maximum 80 cm-es sövény vagy bokrok telepíthetők. Gondozzuk, nyirjuk rendszeresen, hogy mindig megfelelően belátható legyen az útkereszteződés!

A megújuló energiaforrások hasznosítását szolgáló (maximum 15 m² területű) terepszint alatti építmények, építményrészek a telekhatártól mért legalább 2 méteres védőtávolsággal helyezhetők el.

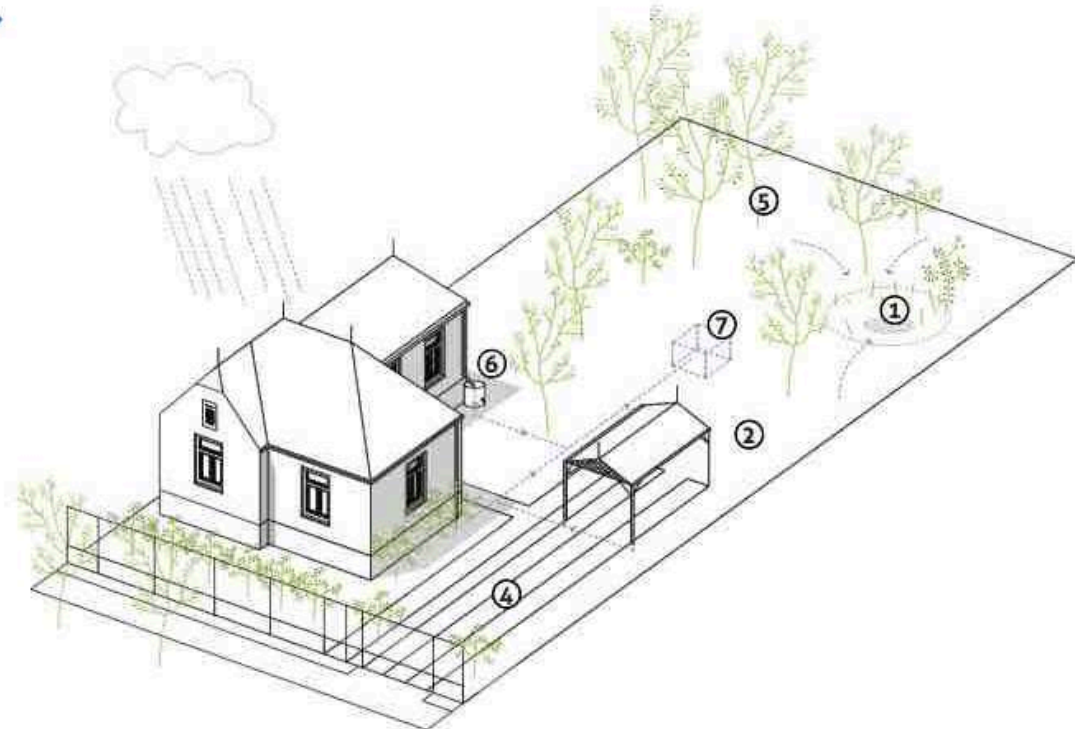

a jó helyre telepített lombhullató növényzet természetes eszköze az energiatudatos életmódnak

Csapadékvizhasznosítás a kertben

- 1 terepmélyedés növényzettel beültetve (esőkert)
- 2 tömörödött vagy rossz szivárgású talaj cseréje
- 4 áteresztő burkolattal kialakított kocsibejáró
- 5 telek természetes növénytakarójának megőrzése
- 6 csapadékvízgyűjtő tartály
- 7 földalatti csapadékvízgyűjtő ciszterna

KISVÁROSI KARAKTER

Az egykor önálló települések központi területe őrzi a régi településszerkezetet és utcahálózatot. A településrészek településközpontjaiban a kisvárosi beépítésre jellemzően zárt sorú beépítés alakult ki. A zömében még egyszintes lakóépületek között az intézmények szabadonállóak és magasabbak. A településközpontokban kaptak helyet a közintézmények is: iskola, óvoda, művelődési ház, (mozi, színház), üzletek, plébánia és a templomok. A településközponti részen a közintézmények tömegükben, léptékükben kitűnnek a családi házak közül. Általában a templomtornyok a lakóterületek legmagasabb pontjai. A jellemzően 1-2 szintes családi házas, kertvárosi lakóövezettől eltérően a kisvárosi területen a közintézmények 2-3 szintesek, akárcsak a többlakásos lakóparkok épületei. Az emeletes, többlakásos házak a telek méretéből következően is nagyobb épülettömegek, mint a családi házas területen található házak. A kisvárosi karaktert tükrözik az úgynevezett kis lakótelepek is. A teleszerű beépítésben max. 5 szint magasságú önálló épületek állnak. A közterületek kialakítása, az épületek megjelenése a kisvárosokra jellemző jegyeket hordozzák.

A zárt sorú utcakép a városiasodási folyamat első településképi megjelenése.

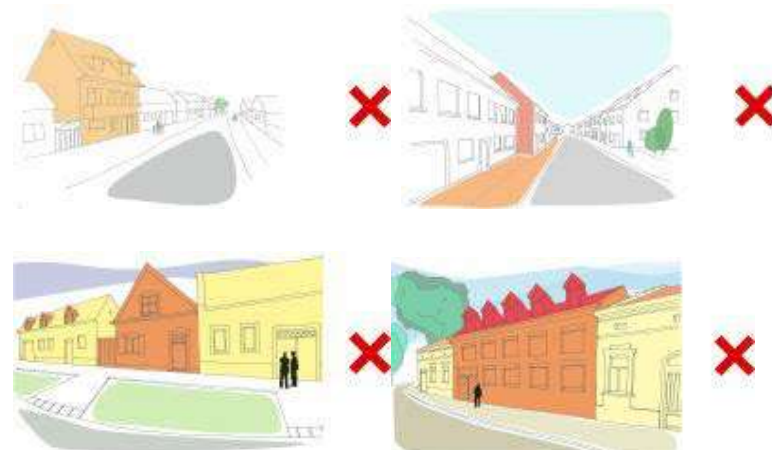
A legmagasabb pontok meghatározásakor a domborzati viszonyokat is érdemes figyelembe venni. Az intézmények között és az új építésű településközpontba tervezett épületek lapostetős, vagy nagyobb fesztávú magastetős épületek, tetőfedésük változatos. Az energiakorszerűsítés során sok helyen a tetőzetre napelemek felszerelése történik.

A többlakásos lakóépületek építészeti kialakítása egyszerű, a közintézmények visszafogottan díszítettek, a homlokzati vakolatarchitektúra világosabb (törtfehér) színű, a falfelület középtónusú pasztellszínű vagy sárga. A magastetős épületeken függőereszcsatorna a jellemző; a lapostetős épületek attikafalásak.

A zárt sorú beépítésben a házak az utcáfrontra épültek, nincs kerítés, illetve ahol van, ott a kerítések jellemzően hagyományos lábazattal, épített kerítésoszloppal, áttört mezővel épültek, a közintézmények nincsenek elkerítve, vagy utcaképbbe illeszkedő kialakítású kerítésszakaszok, illetve kertészeti elemek határolják a telküket. A zárt sorú beépítésben fontos, hogy az illeszkedés szabályait betartásra kerüljenek.

Miután a zárt sorú kialakításban az épületek az utcavonalon szorosan egymás mellett állnak, ajánlott, hogy a szomszédos tűzfalak takarása teljes mértékben fedésbe kerüljön, ezért a tetőhajlásszöge azonos vagy közel azonos kell legyen a szomszédos épületekével.

A kialakult beépítésnek megfelelően az udvari szárnyak elhelyezése is ott lehet, ahol a többi épület áll. A homlokatkialakítás a meglévő beépítés homlokzat kialakítását kövesse, a tetőhéjalás anyagában, színében hasonló megjelenésű legyen, mint a körülötte lévőkön.

A nyílászárók méretei az épülettömegekhez arányosan illeszkednek. Anyaguk általában faszerkezetű, vagy műanyagszerkezetű, az intézményfelújítások során hőszigetelő szerkezetek kerülnek beépítésre. A zárt sorú beépítésben a házak az utcáfrontra épültek, vagy kicsi előkerttel rendelkeznek; a kerítések jellemzően hagyományos lábazattal, épített kerítésoszloppal, áttört mezővel készültek; a közintézmények nincsenek elkerítve, vagy eleve utcaképbe illeszkedő a kialakításuk. A központi területek intenzívebb, magasabb épületekkel történő átépülése folyamatos. Az átalakuló utcákban igen vegyes utcakép alakulhat ki, de itt is az illeszkedés szabályait kell irányadónak tekinteni.

A kisvárosi, zárt sorú utcákban a felújított épületek a régi győri polgárváros hangulatát varázsolják vissza. Az épületegyüttesek felújításánál a szomszédos házak egymáshoz való viszonyát – párkánymagasság, emeletmagasságok, nyílászáró kiosztás, tető hajlásszög, homlokzatszínezés -, valamint az új beépítések összehangolását kell figyelembe venni. Az új beépítéseknél törekedni kell az igényes tervezésre és kivitelezésre, valamint a meglévő értékek karbantartására, a közösségi zöldterületek és közterek folyamatos szakszerű gondozására. A zárt sorú utcaképben az illeszkedés szabályait kell betartani.

Az építészeti kialakítás követi ugyan a kor divatos irányzatait, azonban nemes anyaghasználatával és színvilágával illeszkedik a kisvárosi karakterhez, valamint a környező nyugodt, kertvárosi lakóterülethez.

A szomszédos épületek tömegarányait, tetősíkját, párkány- és gerincmagasságát kell mérvadónak tekinteni. Érdeemes a tervezéskor a településképi szakmai konzultáció segítségével tisztázni, melyek azok a paraméterek, lehetőségek, amiket be kell tartani a településképi védelme érdekében.

A településközpontok meghatározó épületei a templomok és szakrális épületek. Kívánatos, hogy a legmagasabb beépítés se haladja meg a torony magasságát és az épületek előtt maradjon szabad tér.

NAGYVÁROSI KARAKTER

Győrben a nagyvárosi karakter a belvárosi központi területen, a jellemzően magasházak, tömbtelkes lakóterületen és az egyetem területén figyelhető meg. Kétféle karkterjegyet különböztethetünk itt meg. Az egyik a magas zárt sorú beépítés a városközponti területeken; a másik a telepszerűen megjelenő tömbépületek a nagy lakótelepeken, ahol a magasházak közöttük nagy közösségi zöldterületek helyezkednek el. A lakótelepi elrendezés sajátossága, hogy a közintézmények, alapellátást kiszolgáló épületek a közösségi zöldterületbe ágyazottan, egyszintes vagy kétszintes módon kerültek kialakításra. A nagy lakótelepi tömbházak 5 szintestől a 10 emeletesig épültek fel Győrben.

A közintézmények beépítésükben, léptékükben igazodnak a városközpont váltakozó, hol zárt sorú, hol önálló magasházak beépítéséhez. A városközpont legmagasabb épületei az iparosított technológiával épített panelházak vagy az igazgatási, jellemzően lapostetős épületek. A Baross úton a 3-5 szintes, nagy belmagasságú magastetős házak a főút felé növekszenek és lesznek egyre magasabbak. Az épületek visszafogottan díszítettek, a homlokzati vakolatok a világosabb (törtfehér) színűtől a közép tónusú pasztell

színűekig terjednek. A magastetős épületeken függőereszcsatorna a jellemző; a lapostetős épületek attikafalásak. A régi nyílászárók, belsőépítészeti elemek, díszes lépcsőházak még fellelhetők a régi bérházakban. A nyílászárók méretei az épülettömegekhez arányosan illeszkednek. Anyaguk a régebbi épületekben faszervezetek, az intézményfelújítás során hőszigetelő szerkezetek kerülnek beépítésre. A meghatározó karakterű intézmény épület üveg-acél függönyfalas szerkezetű. A széles utcák fásítottak, a közterületek virággal beültetettek, a lakótelepi zöldterületek három szintű növényzettel fedettek.

A nagyvárosi karakter megjelenése fellelhető a győri egyetemi területen. A földszintes, illetve 1-2 szintes, családiházias beépítés mellett önálló egységként jelenik meg egyedi építészeti arculattal az Egyetem.

Az Európai fűsági Olimpiai Fesztivál (**EYOF** – European Youth Olympic Festival 2017) sportlétesítményei ugyancsak a nagyvárosi léptéket hordozzák. A városban pontszerűen megjelenő új fejlesztéseket, amennyiben nem lehet szervesen kapcsolni a meglévő beépítéshez, nagyobb zöldfelületbe érdemes ágyazni, - különösen igaz ez a sportlétesítményekre.

GAZDASÁGI KARAKTER

A gazdasági karakterbe sorolódnak a főút menti, gazdasági tevékenységet folytató telephelyek, autókereskedések, lerakatok, de a szabadonálló, nagytelkes kereskedelmi területek és a feldolgozóipari telephelyek is.

A gazdasági-szolgáltató-kereskedelmi területek a főutak mentén a lakóépületek útmenti sávjában is átalakuló zónát hoztak létre, ami nem minden esetben szép látványelem. Különösen a reklámfeliratokat kellene rendezni, a kültéri tárolás rendjét szükséges szabályozni.

A fő közlekedési utakról érkezőket fogadó „városkapu területeken” a fejlesztések kifejezetten kedvezőtlen változásokat hoztak, az új kereskedelmi, szolgáltató létesítmények építészeti megjelenése jellegtelen, létesítésükkor a környezetbeillesztés szempontjai nem minden esetben érvényesültek. (83.sz. út melletti területek, mind Győr, mind Ménfőcsanak határában, 81.sz. út melletti gazdasági-szolgáltató területek)

A jó példák között igényesen megtervezett épületeket is találhatók, ahol a funkciónak megfelelő kialakítás mellett az építészeti minőségre is törekedtek.

IPARI KARAKTER

A győri iparterületeknek két nagy csoportját különböztethetjük meg: a városi, úgynevezett barnamezős, zömében átalakuló, elhagyott iparterületet, és a teljesen új telepítésű, úgynevezett zöldmezős ipari parkot.

Győr barnamezős területei

Volt Brico Store és a volt BauMAX

Pápai úti szeméttelep

Holt-Marczal mellett volt dísznőszállás

Volt MOL telephely – Serfőződombi dűlő – Raktárváros

Külső veszprémi úti telephelyek

GYSEV és MÁV rendező pályaudvar

HÖDLMAYR

Volt Integrál Park egy része

Puskás Tivadar u. mindkét felén vannak nagyobb kihasználatlan telephelyek – pl.: ÉGÁZ-DGÁZ, volt fonoda

Kekszgyár

Városrét - Szeszgyár egy része

ÉNYKK Buda utcai területe

Tihanyi Á. - volt Rihards gyár területe

Zrínyi úti kórház helye

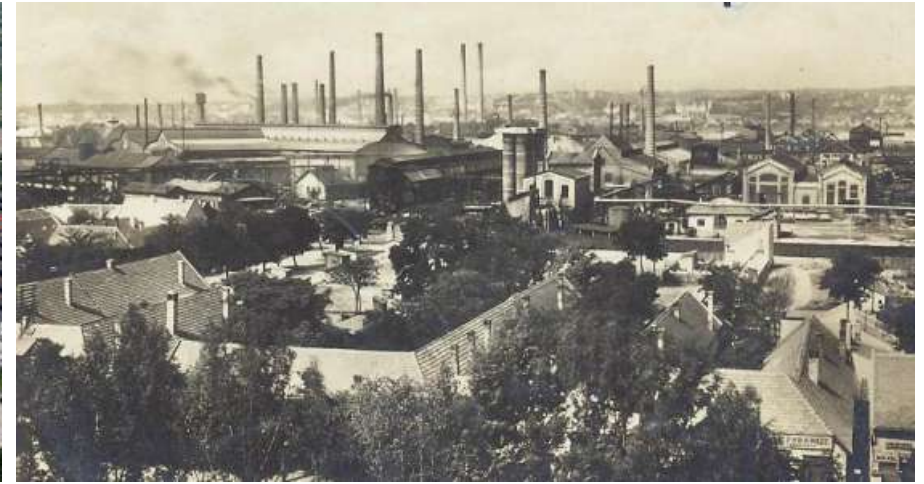
Likócs – volt gokart pálya és Riegler autókereskedés mögötti nagy terület

Kismegyér – régi termelőszövetkezeti telep

Az ipari karakterre jellemző csarnokszerkezetek, illetve a nagy burkolt területek, szabadban tárolt termékek, áruk jellemzőek erre a karakterre. Az épületek általában egyszintesek, de a funkciónak megfelelő belmagassággal. Építészeti kialakításuk alacsony hajlású tető, fémváz szerkezet, építőelemes falazat. Nincs homlokzati díszítés, általában egyszínű építőlemez burkolatú csarnokok. Kicsi ablakok, nagy, tömör kapuk a jellemzőek. A funkciónak megfelelő a homlokzati kialakítás, jellemzően nagy alapterű elrendezéssel.

Szabadonálló elhelyezés az általános, de a telken zöldfelület létesítése kötelező. A kerítés vagyonyvédelmi feladatokat lát el, általában fémoszlopos, fémhálós kivitelben készül, vagy tömör. A telephelyek, nagyforgalmú szolgáltató tevékenységeknek helyet adó ingatlanok kiépített közúton megközelíthetőek, a belső úthálózat is megfelelő minőségű, a parkolók általában az út mellett biztosítottak. A jó példák esetében is tetten érhető, hogy a környezet rendben tartása jelentősen javítja a településképi arculatot. Fontos a kerítés és porta épület egyszerű, de rendezett kinézete, és a telephely zöldterületének gondozása, valamint az építőanyagok helyes megválasztása. Győr iparváros jellege átalakult. A munkahelyteremtésben élenjáró nagyváros munkahelyi területeinek kialakítása és fejlesztése **az Ipari Parkban** történik.

Az új ipari terület tervezett és rendezett területi kialakítása, a lakóterületektől való távolsága és a kötelező fásítás miatt példaértékű. Továbbra is cél, hogy a gyárak, vállalkozások az építési, telepítési szabályok betartásával jól működő üzemi ipari területen terjeszkedjenek. A város településképi szempontjait nézve a régi ipari területek újrahaznosítása lenne kedvező, mert ezek a városi szövetben rozsdáövezetként jelennek meg, és rontják közvetlen környezetük arculatát. A tervek készítésekor érdemes figyelembe venni, hogy az akkori kor magas színvonalán létesültek a termelőüzemek, épültek fel a gyárak, alakultak ki a munkásoknak lakhelyet biztosító lakótelepek, és készültek itt a világon is híres termékek, autóbuszok, vasúti kocsik, különféle könnyű- és nehézipari termékek. Győr Város településtörténetének szerves részei voltak a gyári területek.

MEZŐGAZDASÁGI KARAKTER

Győr közigazgatási területén a korlátozottan beépíthető kiskertes területek esnek ebbe a településképi kategóriába, ahol a természetes növényzet és táj dominál, de az építmények környékén telepített növényzet is fellelhető. A szokásjog alapján kialakult magán, vagy közterület céljára átadott magánutak, külterületi közutak, kiépített kerákpárutak, murvázott földutak szelik át a területet.

A győri kertes területek négy nagyobb csoportba sorolhatók: a Győrhöz kapcsolódó kisebb települések mellett kialakult hagyományos szalagtelkes kertek; a régi szőlőhegyi, illetve kiskertes területek; a második világháború után parcellázott hobby kertek és az egyedi hangulattal bíró víz közeli, üdülő funkciójú területek.

Hagyományos szőlőterületek a Győrszentiván melletti Nagyhegy és a Kishegy térsége voltak. A legtöbb XX. század második felében parcellázott telek a Fehérvári út térségében található, ezeken a területeken több helyen jelennek meg az igénytelen bódék, kisebb faházak. Ezek az átmeneti építmények spontán építészetének alkotásai. Idővel ezek az épületek is átalakulnak kisebb téglaházakká.

A folyók, vízfolyások között kialakult kiskertes területek: a Góré dűlő, Rabkert, Szúnyog-sziget, Holt-Duna körút, melyek hangulatát nem az egyedi építészeti karakter, hanem a táj adja. A kisebb, rendezett házak nem hordoznak egyenként védendő értéket, de a területeket pihenő övezetté varázsolja, illetve kellemessé teszik a környezetükben lévő ártéri erdők, vizes élőhelyek, valamint a kertek dús vegetációja.

A kertes területek építészeti arculata, növényzete különböző, de nem található köztük jellegzetes, markáns karakterrel rendelkező terület. Kertes mezőgazdasági területeken a nadrágszíjparcellás jellegű telekstruktúra az általános keskeny feltáró utakkal. Jellemzőek itt a gondozott telkek, gyümölcsös, kerthasználatú területekkel vegyesen; azonban Győr környékén folytatódott az agglomeráció növekedése és a településrészek lassan összenőttek.

A mezőgazdasági területek nem beépíthetők. A korábbi mezőgazdasági üzemi területek, a majorok használata az 1990-es évek elejétől átalakult, kisipari szolgáltató, raktározó tevékenységek megtelepedése a jellemző, mezőgazdálkodáshoz kapcsolódó tevékenység a bácsai majorban folyik.

A mezőgazdasági területeken

belül sajátos tájhasználatot képviselnek a kertesi területek, azaz a zártkerti részek, amelyek átalakuló üdülő-

lakóterületi településképet mutatnak. A korlátozottan beépíthető üdülőterületen a keskeny telkek miatt az épülettömegek kisebbek, inkább a kisházak dominálnak. Egyszintes, magastetős épületek ezek, 40-45 fokos tetőkkel, igen változatos építőanyag használattal. Nem jellemző a díszítés, de az élénk színek használata igen. A házak méretéhez és kialakításához illeszkedő ablakok, ajtók; nagyon változatos anyagokból épültek. Előkert, kerítés nincs, vagy acélhálós, deszkákból létesültek. A turisztikai hasznosítású területen környezetbe illő építmények vannak. Győr közelében érintkeznek a Győri-medence kistájai: a Szigetköz, a Mosoni síkság és a Rábaköz, a Komárom-esztergomi-síksággal; a Győr-tatai-teraszvidék az Igmánd-kisbéri-medencével és a Marcal-medencével; Ménfőcsanaknál pedig a Pannonhalmi-dombság nyúlványai jelennek meg. A győri táj karakterét az összefutó folyók mentén levő ártéri erdők, galérialigetek és gyepes területek láncolata, a magasabban fekvő sík területeken a művelt mezőgazdasági területek látványa határozza meg.

A győri kistáji táj

jellemző síksági táj, a közigazgatási terület legalacsonyabb és legmagasabb pontja közötti szintkülönbség 30

méter alatti. Változatosabb domborzatú rész a Ménfőcsanak délkeleti részén benyúló Pannonhalmi dombság Ravazd-Csanaki vonulatának északi része. A kistáji területeken - a folyók menti ártéri erdőket kivéve - az erdősültség mindig alacsony volt, azonban Győrszentiván és Győr között két jelentősebb nagyságú területrészen már évszázadok óta erdőterület található.

Győr külterületén a hulladékkezelő létesítmények területei, a honvédségi területek és a bányaterületek minősülnek különleges területeknek. A táj arculatát jelentősen befolyásolja a külszíni bányászat. A bányaművelés felhagyása után a roncsolt területek rekultivációja szükséges. A mezőgazdasági terület művelés alatt áll; az erdőkben erdőgazdálkodás folyik. Erdészeti utak és külterületi földutak hálózják be a területet a fakitermelés és a földművelés biztosítása miatt. Az alacsony ártéri részeken változatos a tájhasználat.

A zöldsávok, véderdők ökológiai, elválasztó, valamint kondicionáló szerepük miatt fontos alkotó részei a földfelületi rendszernek. Ezek a területek különböző hasznosításuk ellenére védelmi szerepet látnak el, de ugyanilyen fontos az összekötő szerepük is. A külterület nagy összefüggő zöldfelületeit a gazdasági erdők zöldfolyosóként köti össze a belterület zöldfelületeivel. Korlátozott mértékű használatuk a természeti környezet védelme mellett lehetséges. Ennek érdekében nagyobb figyelmet kellene fordítani a még fellelhető mezővédő erdősávok pótlására; a természetes vízfolyásokat övező növénytakaságok védelmére és pótlására; valamint a védőfásítások kiépítésére a szántók és a szomszédságában lévő lakóterületek közé. Győr egyik jellegzetes, értékes, védendő tájkaraktere a Mosoni-Duna, a

Rába, Rábca és Marcal **folyók partja** és a folyóparti hullámtéri területek. E tájkarakter meghatározó hangulati eleme a folyóvíz és a hullámtér természetes, vagy természetközeli társulásai, az ártéri erdők, galéria ligetek. E területek természetes, természetközeli állapota megőrizendő. E vizes élőhelyek erdő-és gyeptársulásai megtartandók, beépítésre szánt területté nem jelölhetők ki. A város másik értékes, védendő tájkaraktere **a holtágak**, morotvák és térségük. A folyószabályozásokat követően kialakult holtágak, morotvák sora sajátos hangulatú táj, a lecsendesült vízfelületekkel, ill. feltöltődő medrek igen gazdag növényvilágával, ligetes gyepterületeivel. E területeken a tájhasználat, a természetes, természetközeli erdőtársulások szintén megtartandók, a szántó művelési ágú területek művelési ág változása gyeppé vagy erdővé lehet.

ZÖLDTERÜLETI KARAKTER

A városi zöldterületek korlátozottan beépíthetőek, közparkok, sport- szabadidős területek, játszóterek, vagy speciális területek. A pavilonos, vagy nagyobb sportlétesítmények egyedi tömegformálásúak, egyszintesek, de a funkciótól függő belmagasságúak. Építészeti kialakításuk egyedi, változatos építőanyag használatával, a tájba illő színekkel, az építmények méretéhez és kialakításához illeszkedő ablakokkal, ajtókkal, speciális nyílászárókkal. Előkert, kerítés nincs, vagy nem jellegzetes, hiszen a természetes növényzet és táj dominál, bár az építmények környékén telepített növényzet is fellelhető. A szokásjog alapján kialakult gyalogos közlekedés, kiépített sétányok, a közterület céljára átadott magánutak, kiépített kerékpárút, bitumenes belső úthálózat, térburkolattal ellátott közösségi terek váltakoznak a városi épített zöldfelületeken.

A Győrben található közpark, lakópark, játszótér, sportpálya besorolású területek, utcai fasorok, védőfásítások, erdők, valamint temető, sportpálya területek, de a kiterjedt zöldfelülettel rendelkező magánkertek, közintézmények kertjei, családi házak kertjei, mezőgazdasági művelésű területek is a települési zöldfelületi rendszer részei.

A közlekedési terület legmeghatározóbb alkotóelemei az utcai fasorok, éppen ezért Győrben jelentős fásítási program indult el. A növények csökkentik a zajt és a páratartalmat, így javítják a település klímáját és szebbé teszik az utcaképet. A cserje és a gyepsávok elválasztják az úttestet a járdától, terelik a forgalmat és a felsorolt klímajavító tényezők mellett védik a gyalogosok testi épségét.

A városi zöldfelületek hozzájárulnak a jó városi életminőség biztosításához.

A település zöldfelületi rendszerét elsősorban a táji és a településszerkezeti adottságok befolyásolják. A környezeti, természeti zöldfelületeken kívül a városon belüli minőségi zöldfelületek egyszerre töltenek be kondicionáló, rekreáló és esztétikai szerepet. A lakóterületekbe ékelődő, nagy, zöld, füves, ligetes területeket javasolt meghagyni, mivel ezek sajátos jelleget kölcsönöznek a városi lakóterületeknek.

Ilyen például a Bercsényi liget, vagy a Bisinger sétány.

A zöldfelületi rendszer egyik legfontosabb elemei a magántulajdonú kertek, mert területük a korlátlan használatú zöldfelületek nagyságának többszöröse. Kiváltképp jellemző ez ott, ahol a településen élők még zömében családirházas beépítési módú területen élnek.

Győrben inkább az egy és két zónás kertek fordulnak elő:

- az egyzónás kerthasználat (csak díszkert) egyre gyakoribbá válik;
- a kétzónás a leggyakoribb (díszkert – haszonkert)

Az itt élő lakosság csupán az elő- és oldalkertet használja díszkertként, a hátsó kertben pedig saját felhasználásra zöldségeket és gyümölcsöket termeszt. A családi házak kertjei nagyrészt rendezettek, a parlagon hagyott területeken viszont a kaszálás és a parlagfű irtása szükséges.

A városi területeken **a belső udvarok** zöldfelületeinek növelésével javítható a lakóudvarok klímája.

A városi parkok, fasorok, virágok és egyéb zöldterületek

– városképi, egészségvédelmi, ökológiai és klímavédelmi jelentőségüknek megfelelően – világszerte felértékelődtek. A közterületek – utcák, terek – nem csak a közlekedést és a szállítást

szolgálják, hanem sajátos városépítészeti jelentőségük van, ami az utcák és terek építészetében mutatkozik meg. A városban telepített növényzet kedvező hatással van a városok környezeti állapotára és az emberek hangulatára. A városi fák pozitív hatással lehetnek a levegő minőségének javítására, telepítésükkor nem csak az esztétikai és rekreációs szerepük szempont, hanem a klímajavító és légszennyezettség csökkentő hatásuk is fontos.

A város legkiterjedtebb természetes zöldterülete a Püspökerdő, amit nem túlzás "Győr tüdejének" is nevezni. A városmaghoz képest az uralkodó szélirányába esik, ezáltal élénkebb északnyugati szél esetén a belvárosba tiszta levegő érkezik innen. A terület adottságait javítja, hogy folyóvíz öleli körül, amely a légáramlásnak nem vet gátat, ezáltal a sűrűn beépített városrész kiszellőzése szempontjából fekvése ideális. A körzet az erdőklíma jegyeit viseli magán, igen jó komfort-értékű mikroklímával rendelkező terület, a sportot, a pihenést, az üdülést, a kikapcsolódást kitűnően szolgálja, mely szolgáltatásokhoz kapcsolódó infrastruktúra jövőbeli fejlesztése ajánlott.

7 Reklámok és műszaki berendezések

A reklámok, légekábelek, antennák, közművezetékek, napkollektorok, napelemek és egyéb köztéri építmények (trafó) stb. utcai megjelenése jelentősen befolyásolja a települések arculatát. Különösen a nagyforgalmú utak menti sávokban jelennek meg rendezetlen reklámfelületek, harsány színek. A légekábelek megszüntetése minden meghatározó településképi területen indokolt, miután ez az városkép zavaró eleme.

A reklámok elhelyezéséről szóló felsőbb szintű jogszabály nem ad lehetőséget magánterületen reklámok és reklámtartó berendezések elhelyezésére; azokat kizárólag közterületen a helyi önkormányzat jóváhagyásával lehet kitenni utcabútoron a településközponti, városközponti, nagyvárosi és kisvárosi lakóterületeken. Hirdetőoszlopon csak közművelődési eseményekről szóló plakátok jelenhetnek meg, de ragasztani plakátot nem lehet. A hirdető- és reklámfelületek, - hasonlóan az autóbusz utasvárókon található reklámfelületekhez -, csak utcabútorokon jelenhetnek meg.

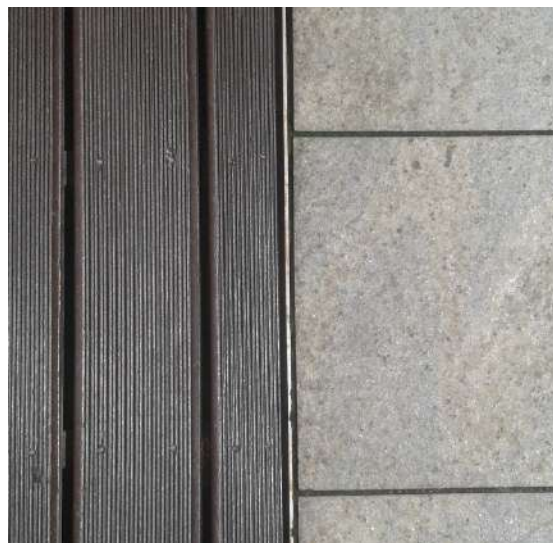
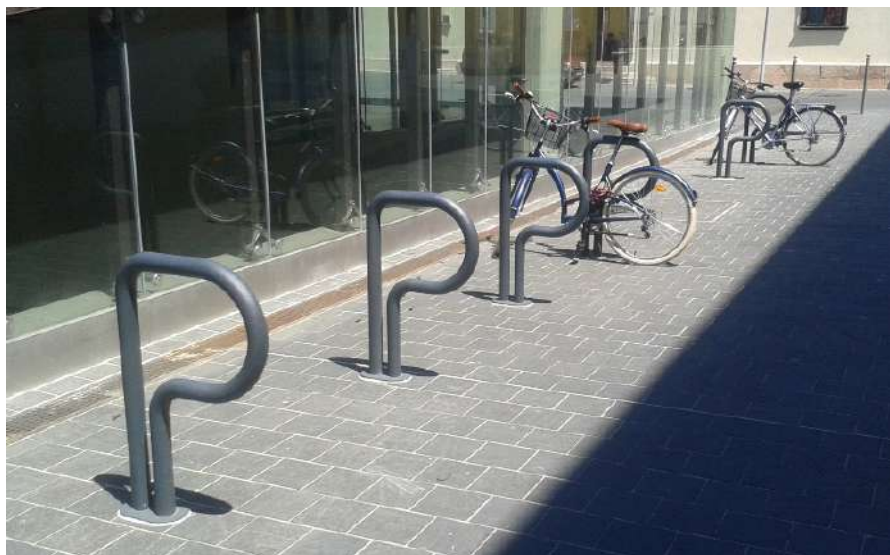
A feliratok esti kivilágítását is érdemes megtervezni, akár csak a kiemelt épületek díszkivilágítását. Kerülni kell a műanyag világítódobozokat, a villogó fényeket, a LED-es futóbetűs kijelzőket és a vakító megvilágításokat. A tervezés során gondolni kell a városi közvilágítással való összhang megteremtésére.

Az üzletfeliratok tervezett formában a homlokzatra kerülhetnek festett kivitelben, vagy különálló betűnként felhelyezve. Az utcák, és egyéb látnivalók kitéblázása egységes arculattal történjen, és törekedni kell a forgalomirányító táblák rendezett elhelyezésére is.

A városi közterületek kialakításánál nagyon fontos az utak jó állapotának biztosítása, a városi mikroklímának megfelelő növényzet beültetése, az útpadkák, a megfelelő útlejtések, kapubejárók megtervezése. Az utcaképi megjelenés nagyban függ az ott megjelenő utcabútoroktól, a csatornafedlapok, tűzoltócsapok, járdaburkolatok kinézetétől. Az egységes arculati jegyek mindenhol nyomonkövethetőek legyenek, ezért fontos, hogy erre is jusson kellő figyelem. Érdeemes a közterületekre olyan közterület alakítási tervet készíteni, ahol már a tervezéskor feltüntetésre kerülnek a településképet meghatározó elemek: padok, szemetesek, kerékpártárolók, köztéri alkotások, zöldfelületek, egyéb utcabútorok.

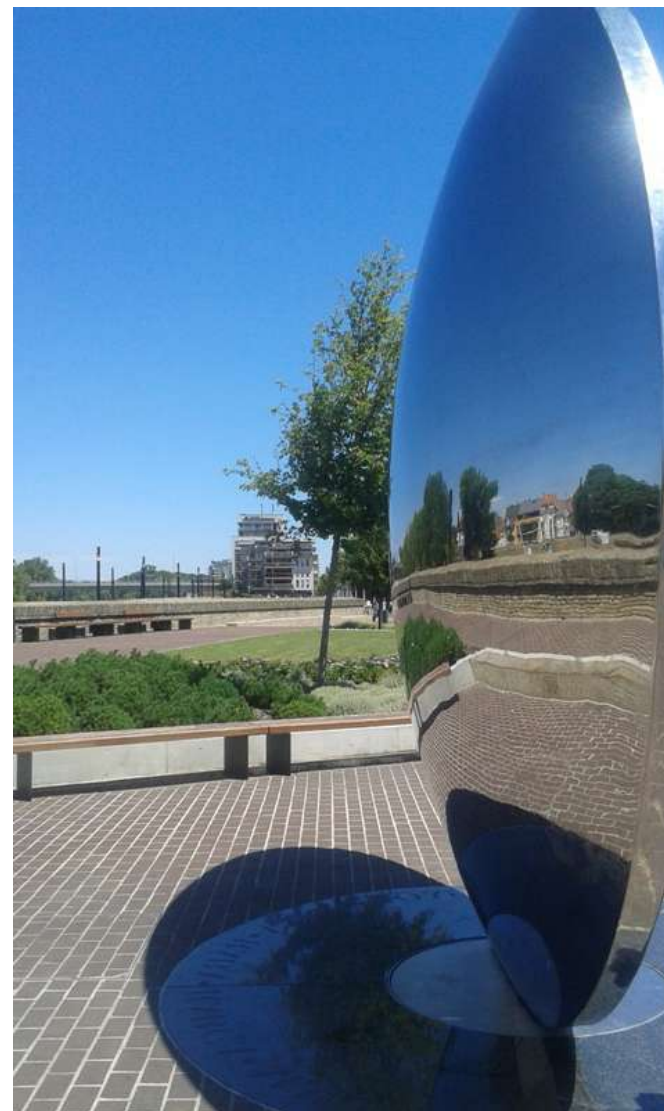

Köztéri részletek

A köztereken megjelenő tárgyak nagyban hozzájárulnak a városképhez.

A jó minőségű anyagokból, formatervezett kivitelben készülő utcabútorok:

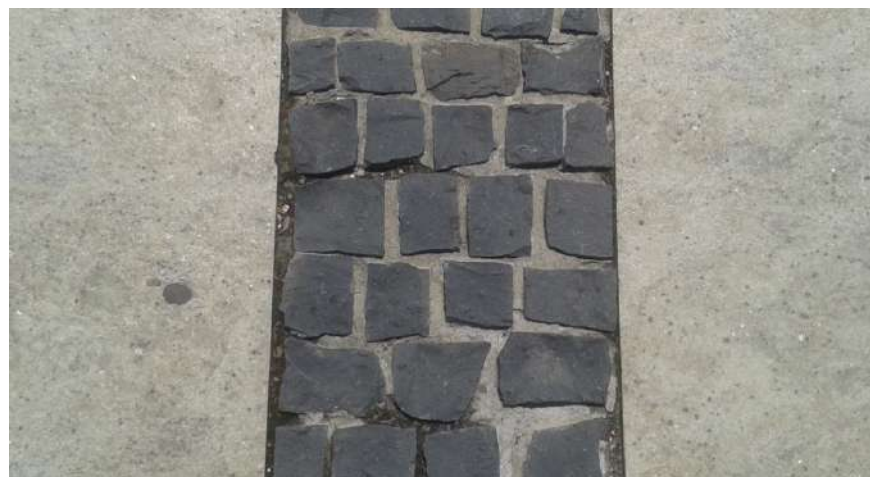
kerékpártároló,
utcai szemeteskuka,
forgalomterelő oszlopok,
utcai padok és ülőbútorok,
az igényesen kivitelezett burkolatok,
a közvilágítási lámpák,
köztéri alkotások, ivókutak
a városi közterek egyéb alkotóelemei.

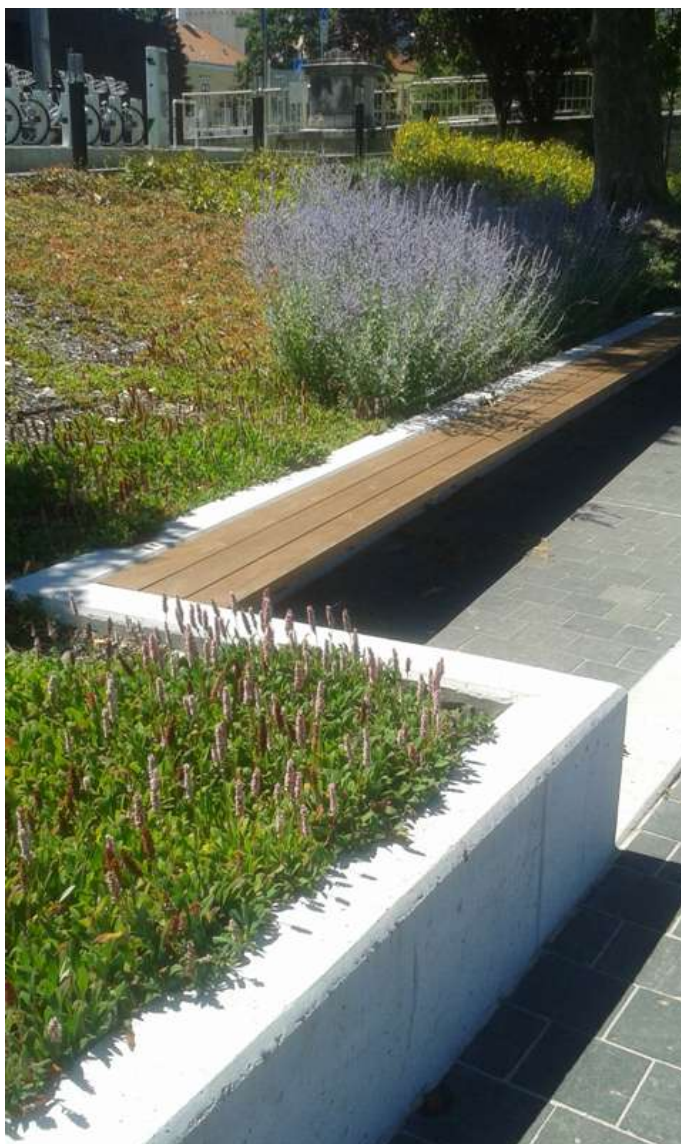

A közterületi átépítéseknél minden részlet fontos, ezért a csatornafedlapokat, vagy a különböző anyagú burkolatok találkozását is meg kell tervezni.

A közterületen megjelenő tárgyak minősége is fontos.

Az utakép meghatározó elemei még a városi közterületek zöldfelületi rendszere és a térfalat alkotó homlokzatok.

Ezen belül a cégek, feliartok tudják jelentős mértékben javítani, vagy rontani egy utca arculatát.

Az igényes cégerek kedves és jellegzetes részei a hangulatos belvárosnak, akár csak a virágos erkélyek, homlokzati falilámpák.

120

A cégek tervezettek, nemes anyagból készülnek visszafogott homlokzati elemként jelennek meg a belvárosban.

A cégek, feliratok véleményeztetése minden esetben a polgármester és a főépítész feladata. Cél, hogy a cégfeliratok harmonikusan illeszkedjenek az utcaképbe, ne hivalkodjanak, de a megfelelő információt át tudják adni. A cégek grafikai tervezéssel nemes anyagokból készüljenek és fejezzék ki az adott tevékenységet, amit reklámozni szeretnének.

A központi területeken a teraszokon megjelenő mobiliák szabályozása is ajánlott, mert ezzel megelőzhető, hogy reklámok lepjék el a vendéglátóhelyek környékét.

Cél, hogy a **teraszok kialakítása** visszafogott legyen, a napernyők színei is alkalmazkodjanak a környezethez; a székek, asztalok könnyen mozdíthatók legyenek, és jó lenne, ha a szabad területeket nem foglalják el az állandó teraszok.

A városi terek átépítésével minőségi közösségi terek jöttek létre, ahol a gyalogosoké az elsőbbség, ezért azok úgy kerültek kialakításra, hogy ott helyet kaphassanak az utcabútorok, virágágyások, párapap, ivókutak, ülő – pihenőhelyek.

Győri Nemzeti Színház épület-mozaiik
(1978. Victor Vasarely)

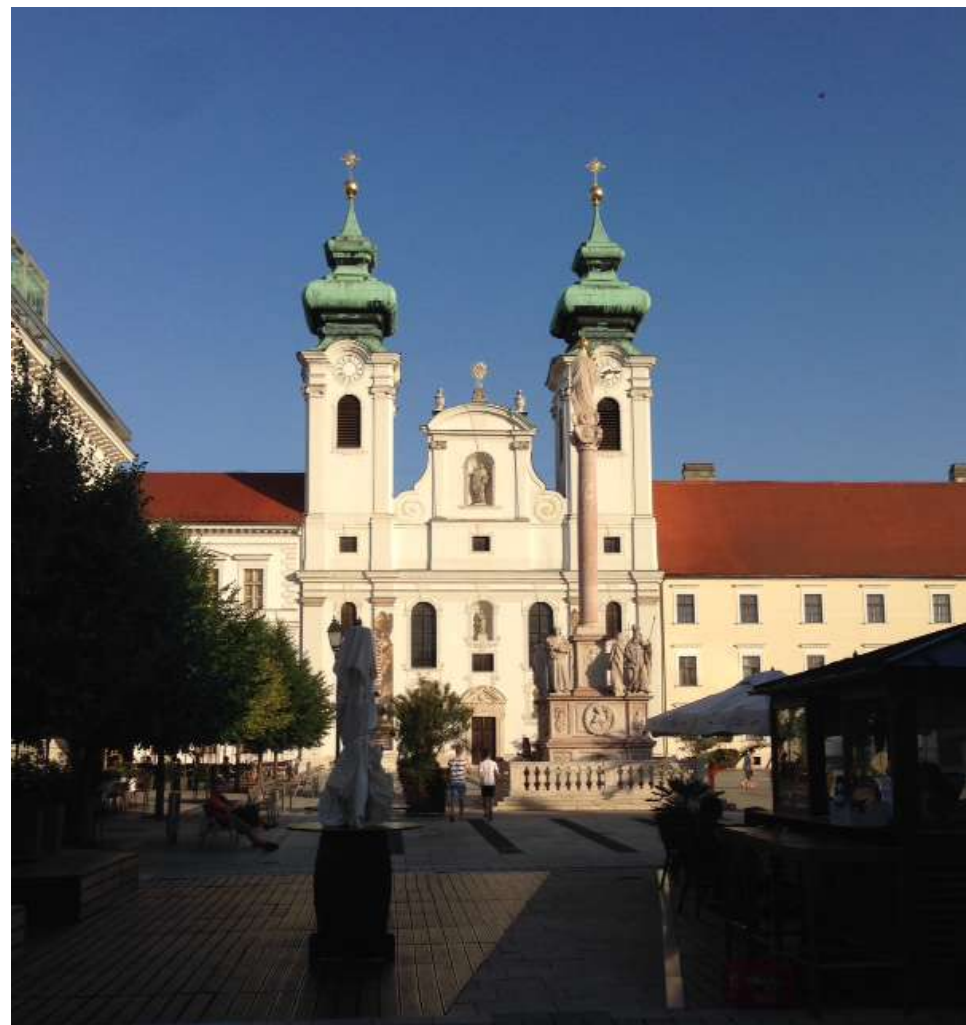
Baross Gábor egész alakos szobra a Baross út elején
(2016. Rieger Tibor)

Győr három utcája is helyi kötődésű szobrászművész nevével viseli: Borsos Miklós, Kovács Margit és Pátzay Pál. A városi köztereket a **képzőművészeti alkotások** teszik egyedivé, melyek közül a teljesség igénye nélkül álljon itt néhány szép alkotás:

Jedlik –csobogó, a szódásszifon (2011. Hefter László és Sándor János)

A régi barokk város köztéri alkotásai is hozzátartoznak Győr arculatához, mint a Széchenyi téri Nagyboldogasszony szoborcsoport. A korabeli épületeken megjelenő épületdíszek, szobrok szintén olyan képzőművészeti alkotások, amelyek alakítják az utcaképet.

A víz a városi tereken is nyugtató és klíma javító hatású.

Az egyéb építmények között jelenik meg a tervezett parkolólemez és a lakóterületeket a közlekedési zajtól védőzajvédő fal, melynek kialakítása, vonalvezetése és felületképzése olyan kell, hogy legyen, hogy oldja a monoton, hosszú tömör kerítés megjelenését.

8 Ajánlások, jó példák bemutatása

Példamutató közterületi átépítések történtek és történnek jelenleg is Győrben.

**Dunakapu tér
Széchenyi tér
Bécsikapu tér
Virágpiac
Batthyány tér
Bisinger park
Városháza tér
Honvéd liget
Eötvös park**

A Bisinger sétány felújításakor szabványos játszóterek épültek. Hamar a gyermekek kedvence lett a vizes játszótér. A felújítás jó példája annak, hogy a városi zöldterületen minden korosztály számára lehet kellemes pihenő területet kialakítani.

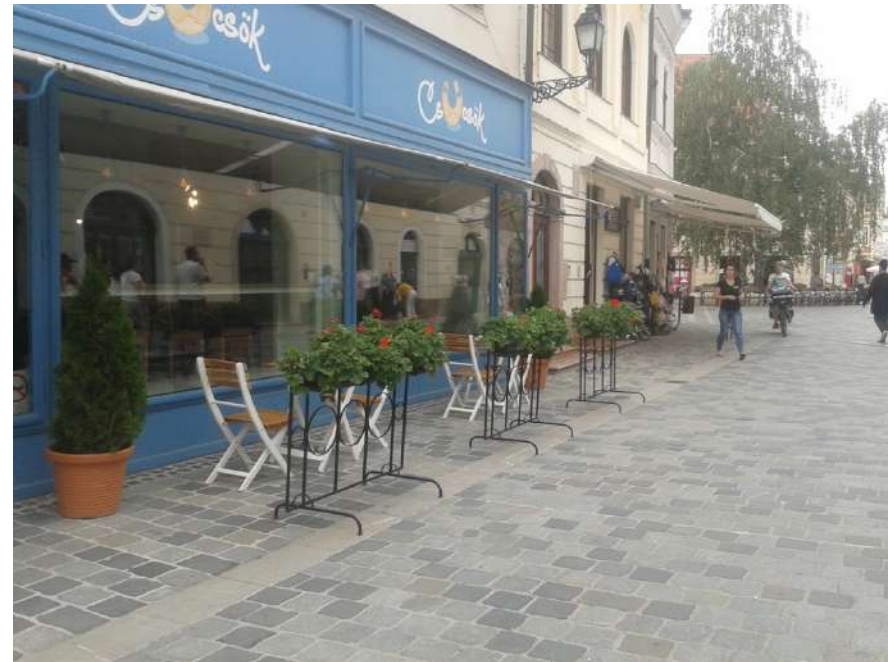

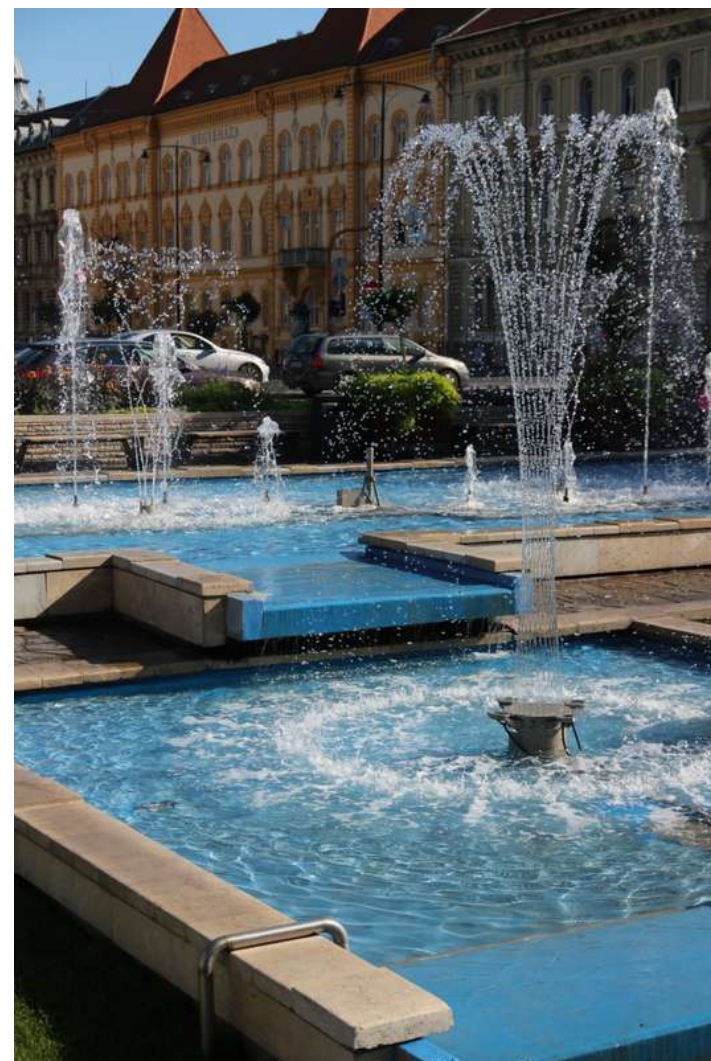
A belvárosi zöld udvarok kialakításánál is találunk jó példát, mint a Vasudvar zöld területe, a Bécsi udvar, a Katalin kert, vagy az Árpád tömb belső udvara.

A folyópartok közösségi terei, sétányai lehetőséget biztosítanak a városlakóknak a folyópartok nyújtotta élmény megtapasztalására, de séták, beszélgetések, pihenés helyszínei is egyben, mint a nemrég felújított Rába parti sétány.

A belvárosi területek gyalogos zónáinak, közttereinek átépítése lehetőséget ad arra, hogy azok a közösségi terek, amelyek meghatározzák a városlakók életét színvonalasan kerüljenek kialakításra. A megoldások közül azok a legjobbak, ahol a használat minden korosztály számára biztosított, és a szabad területeket jól ellensúlyozzák a zöldfelületek, valamint a vízfelületek és szökőkutak. Ezek a jól tervezett terek a vásárok és fesztiválok idejére is megfelelően berendezhető közterületekké válnak.

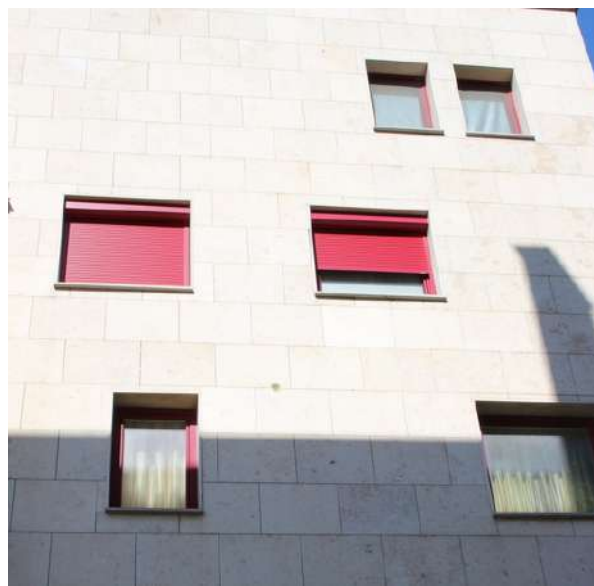

Meglévő műemléki környezetben jó kortárs építészeti alkotásokat elhelyezni Győrben is nehéz feladat. A felújítások során az épületszerkezetek, építőanyagok tekintetében, valamint a köztereken a mai korban fellelhető minőségi anyagokat, korszerű megoldásokat lehet alkalmazni, de tekintettel kell lenni a meglévő építészeti együttes harmóniájára.

Az új épületek tervezésekor és kivitelezésekor is a fő szempont a jó minőség elérése. A jó plédák esetében minden apró részlet a helyén van legyen szó a homlokzati burkolati elemek kapcsolatáról, a homlokzati elemek kiosztásáról vagy a korlátokról, ablakokról.

A jó példák között különböző építészeti megfogalmazású épületeket találunk, de mindben közös a minőségi tervezés, a jó színvonalú kivitelezés, az építőanyagok helyes megválasztása és az ízléses kialakítás. Egyik sem hivalkodó, de sugárzik róla a gondosság, és léptékükben igazodnak a szabadonálló családiházas lakóterülethez.

Az új lakóépületek részleteikben arányosak, tömegükben a családiházas karaktert őrzik, természetes építőanyagot használnak, a kapubejárók rendezettek. Az utcaképi illeszkedésben a lakókörnyezetre jellemző formavilágra törekszenek úgy, hogy a megnövekedett építetési igényeknek is meg tudjanak felelni.

A felújításoknál vagy új építésnél a megtartott építészeti elemek, mint az oromfalas kialakítás vagy a hagyományos kontyolt tetőforma, a kerításkapuk, vagy a cserépfedés teszi beilleszthetővé a felújított lakóépületeket. A homlokzati színek nem hivalkodók, általában tört fehér, pasztell árnyalatok, a nyílászárók mérete, kialakítása stílusában illik az egész épülethez. Szinte minden részlet kidolgozásra került, amit a kivitelezésben meg is valósítottak.

A győri sorházak beépítések között is találunk jó példákat. Az építészeti tömegkialakítás karakteres, de formavilágát tekintve arányos, az építészeti gesztusok nem hivalkodóak, a sorolásból eredő árnyékhatásokat jól használják a tervezők.

A visszafogott színek, a rendezett környezet és az egységes, jó minőségű kivitelezés miatt követendő példának tekinthetők más mai lakóépület, lakópark építésnél is.

**A régi
épületek**

felújításánál, különösen ott, ahol tetőtérbeépítés is történik, törekedni kell az épülettömeg karakterének megtartására, az épület homlokzati megjelenésének eredetihez közeli visszaadására, az épületdíszek, párkányzatok, lábazatok és egyéb épülettartozékok visszaállítására. Azok az épület helyreállítások jó példák, ahol mindezek teljesülnek.

A kortárs építészet jó példája a Győrszentivánon nemrégiben felépült Molnár Vid Bertalan Művelődési ház. A régi épületfelújítások mellett megjelennek a belvároson kívül a kortárs építészet kézjegyei is. Példák egy modern családi ház és egy tipikus „kockaház” felújítására és a lapostető megjelenésére.

Az környezet megtartására is hangsúlyt kell fektetni, nem csak az épületekre. Ezért fontos, hogy a meglévő növényállományt, - különösen a többéves, évtizedes fákat -, az építkezések, felújítások során is érdemes megtartani.

9 Győr jellegzetes épületrészletei

A belvárosi műemlék épületek sarokerkélyei győri sajátosságok. A barokk városra emlékeztető épületrészek egyedi kialakításúak, akár csak a megmaradt vakolatdíszítések. A léptékükben egyszintes épületek bővítése a tetőtérbeépítéssel történhet. Amennyiben a klasszikus szerkesztésű tömegforma megmarad, a megnövekedett építetói igényeket is ki lehet elégíteni, és a tetőtérbeépítés megvalósítható.

Győr jellegzetes műemlék épületeinek részleteiben felfedezhetjük a kedves zárteraszok, verandák már-már elfeledett világát. Érdeemes lenne a megmaradt példákat felmérni és ajánlani az új belvárosi foghíjbeépítésekénél, mert ezekkel az építészeti hangsúlyokkal az egyedi karakter könnyen visszaadható.

**Gyárvárosban
a megmaradt**

egykori munkás-telep házainak formavilágát jó lenne megőrizni, különösen a gyárvárosi, teleszerűen beépített városrészben. A lakások korszerűsítése során úgy kell a terveket készíteni, hogy az épületek karaktere megmaradjon. Jellemzőek a zöld zsalugáteres ablakok, illetve az utcai homlokzaton a középrész kiemelése, melyet a tetőforma kontyolt nyeregtetős, oromfalas, vagy csonkakontyolt oromfalas épületrészekkel követ. Javasolt egységes zöld színárnyalat (RAL színkód) elfogadása a spaletták és ablakok színezésére; a homlokzati színek, ablakkiosztások, kerítések kialakításának és a beépítési intenzitásának megtartása.

Nádorváros több említésre méltó utcával rendelkezik, többek között, azért mert a mai napig őrzi a múlt században épült "kis kastélyos" épületek hangulatát, és fellelhetők még az történeti környezet meghatározó épületei. Ezeknek az utcáknak, tömböknek a védelme indokolt. A csendes, fákkal szegélyezett utcákat magasföldszintes és emeletes, - többnyire szabadonálló -, ikerházak és villaépületek sora kíséri.

Jellemző a manzárdos lefedés, sokszor díszes tetőablakokkal, hatalmas kupolákkal, zárt erkélyekkel. Ilyen utcák: Zrínyi utca, Nagy Imre utca, Csaba utca, Buda utca, Attila utca, Corvin utca, Liezen-Mayer utca.

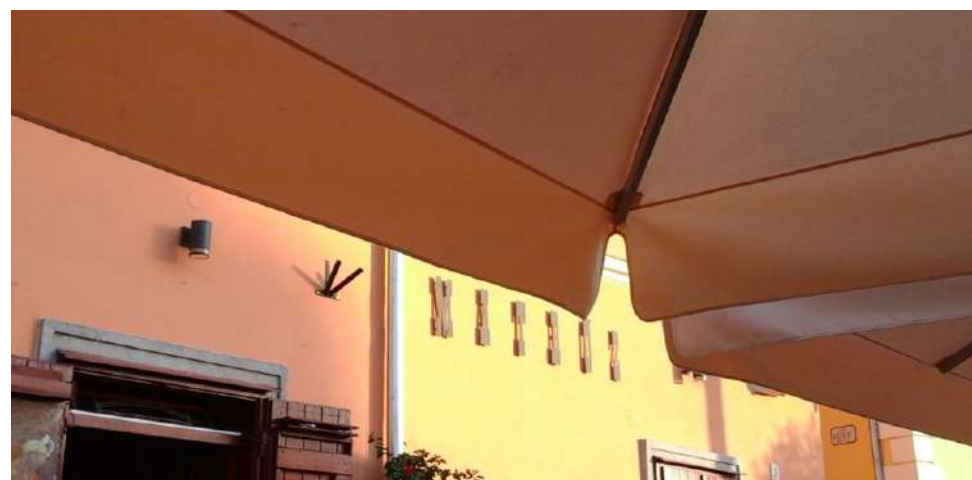

A villaépületek felújítása során a jellegzetes részletek, arányok megtartása, kihangsúlyozása adja meg azt a sajátos építészeti megjelenést, ami egyedivé varázsolja az épületeket.

A műemléki belvárosban szinte minden épület, részlet összetéveszthetetlenül „győri”. Ilyenek a falra szerelt lámpakonzolok, a visszaállított fa portálok, a szűk sikátorok, a barokk városra jellemző díszítések, színezések, részletek, konzolok, párkányzatok, tetőablakok, cégérek.

10 Zárszó

Az építészet közügy. Az épületek túlélnek bennünket, ezért nem mindegy, hogy milyen az épített környezet. A várostervezésben az egyik legfontosabb tényező a párbeszéd, különösen a lakosokkal, akik a helyi közösségeket alkotják és töltik meg az épületeket, köztereket élettel.

A tájat úgy kell megőrizni, hogy örökül lehessen hagyni a következő generációknak. Tudatosítani kell, hogy csak közösen lehet jól alakítani a jövőt. Mindenki felelős a környezetéért. A hagyományok, a lakóhely értékeinek megismerése az első lépés ahhoz, hogy az örökségvédelem hatékony legyen minden településen.

Az arculati kézikönyvben bemutatott településtörténet, a helyi értékek, a természeti adottságok, a település meghatározó építészeti jegyei, a jó példák hozzájárulhatnak ahhoz, hogy az itt lakók és itt építkezni vágyók tudatában legyenek annak, hogy közös felelősség a jó lakókörnyezet kialakítása.

**Tájékoztató a Közgyűlés által a polgármesterre átruházott hatáskörben
hozott határozatokról**

2/31/10/2017. PM. h.
3/31/10/2017. PM. h.
3/23/11/2017. PM. h.
10/23/11/2017. PM. h.
2/27/11/2017. PM. h.
1/28/11/2017. PM. h.
2/28/11/2017. PM. h.
3/28/11/2017. PM. h.
1/29/11/2017. PM. h.
2/29/11/2017. PM. h.
3/29/11/2017. PM. h.
4/29/11/2017. PM. h.
1/30/11/2017. PM. h.
2/30/11/2017. PM. h.
3/30/11/2017. PM. h.
1/01/12/2017. PM. h.
2/01/12/2017. PM. h.
3/01/12/2017. PM. h.
2/04/12/2017. PM. h.
3/04/12/2017. PM. h.
4/04/12/2017. PM. h.
5/04/12/2017. PM. h.
6/04/12/2017. PM. h.
7/04/12/2017. PM. h.
8/04/12/2017. PM. h.
9/04/12/2017. PM. h.
10/04/12/2017. PM. h.
11/04/12/2017. PM. h.
12/04/12/2017. PM. h.
13/04/12/2017. PM. h.
14/04/12/2017. PM. h.
15/04/12/2017. PM. h.
1/05/12/2017. PM. h.
2/05/12/2017. PM. h.
3/05/12/2017. PM. h.
2/06/12/2017. PM. h.
3/06/12/2017. PM. h.
4/06/12/2017. PM. h.
5/06/12/2017. PM. h.
1/07/12/2017. PM. h.
4/07/12/2017. PM. h.
5/07/12/2017. PM. h.
6/07/12/2017. PM. h.
7/07/12/2017. PM. h.
8/07/12/2017. PM. h.
9/07/12/2017. PM. h.
10/07/12/2017. PM. h.
1/08/12/2017. PM. h.
1/11/12/2017. PM. h.
4/12/12/2017. PM. h.
1/13/12/2017. PM. h.
2/13/12/2017. PM. h.
3/13/12/2017. PM. h.
4/13/12/2017. PM. h.
1/14/12/2017. PM. h.
3/14/12/2017. PM. h.
4/14/12/2017. PM. h.
5/14/12/2017. PM. h.
6/14/12/2017. PM. h.
10/14/12/2017. PM. h.
7/14/12/2017. PM. h.
8/14/12/2017. PM. h.
9/14/12/2017. PM. h.
11/14/12/2017. PM. h.
1/15/12/2017. PM. h.
2/15/12/2017. PM. h.
1/18/12/2017. PM. h.
2/18/12/2017. PM. h.
3/18/12/2017. PM. h.
4/18/12/2017. PM. h.
5/18/12/2017. PM. h.
6/18/12/2017. PM. h.
7/18/12/2017. PM. h.
2/19/12/2017. PM. h.
3/19/12/2017. PM. h.
4/19/12/2017. PM. h.
5/19/12/2017. PM. h.
6/19/12/2017. PM. h.
7/19/12/2017. PM. h.
8/19/12/2017. PM. h.
9/19/12/2017. PM. h.
1/20/12/2017. PM. h.
2/20/12/2017. PM. h.
3/20/12/2017. PM. h.
1/22/12/2017. PM. h.
1/28/12/2017. PM. h.

A BIZOTTSÁGOK DÖNTÉSI HATÁSKÖRBEN HOZOTT HATÁROZATAI

GAZDASÁGI ÉS TULAJDONOSI BIZOTTSÁG

108/2017. (XII. 11.) GATUBI HATÁROZATA
109/2017. (XII. 11.) GATUBI HATÁROZATA
111/2017. (XII. 11.) GATUBI HATÁROZATA
112/2017. (XII. 11.) GATUBI HATÁROZATA
119/2017. (XII. 11.) GATUBI HATÁROZATA
120/2017. (XII. 11.) GATUBI HATÁROZATA
121/2017. (XII. 11.) GATUBI HATÁROZATA
122/2017. (XII. 11.) GATUBI HATÁROZATA
123/2017. (XII. 11.) GATUBI HATÁROZATA
124/2017. (XII. 11.) GATUBI HATÁROZATA
125/2017. (XII. 11.) GATUBI HATÁROZATA
126/2017. (XII. 11.) GATUBI HATÁROZATA
127/2017. (XII. 11.) GATUBI HATÁROZATA
128/2017. (XII. 11.) GATUBI HATÁROZATA

KÖZIGAZGATÁSI ÉS KÖZRENDVÉDELMI BIZOTTSÁG

61/2017. (XII. 11.) KKB HATÁROZATA

OKTATÁSI, KULTURÁLIS, SPORT ÉS TURISZTIKAI BIZOTTSÁG

58/2017. (XII. 12.) OKSTB HATÁROZATA

PÉNZÜGYI BIZOTTSÁG

85/2017. (XII. 13.) PÜBI HATÁROZATA

SZOCIÁLIS, EGÉSZSÉGÜGYI ÉS LAKÁSÜGYI BIZOTTSÁG

1045/2017. (XII. 11.) SZELBI HATÁROZATA
1049/2017. (XII. 11.) SZELBI HATÁROZATA
1050/2017. (XII. 11.) SZELBI HATÁROZATA

VÁROSSTRATÉGIAI BIZOTTSÁG

63/2017. (XII. 12.) VSTRB HATÁROZATA
64/2017. (XII. 12.) VSTRB HATÁROZATA